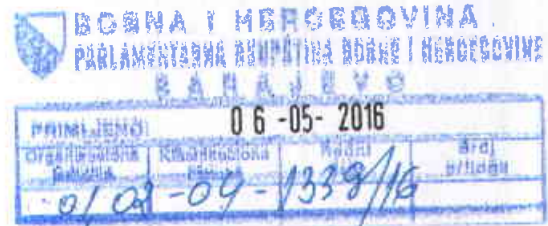




Broj: 01-6-04-6-422-1916
Datum: 05.05.2016. godine



BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BIH
SARAJEVO

Predmet: Informacija o stanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini u 2015. godini,
dostavlja se,-

U prilogu akta, dostavljamo Vam **Informaciju o stanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini u 2015. godini**, koju je usvojilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 53. sjednici održanoj 26.04.2016. godine.
Informaciju Vam dostavljamo u pisanoj i elektronskoj formi.

S poštovanjem,

MINISTAR

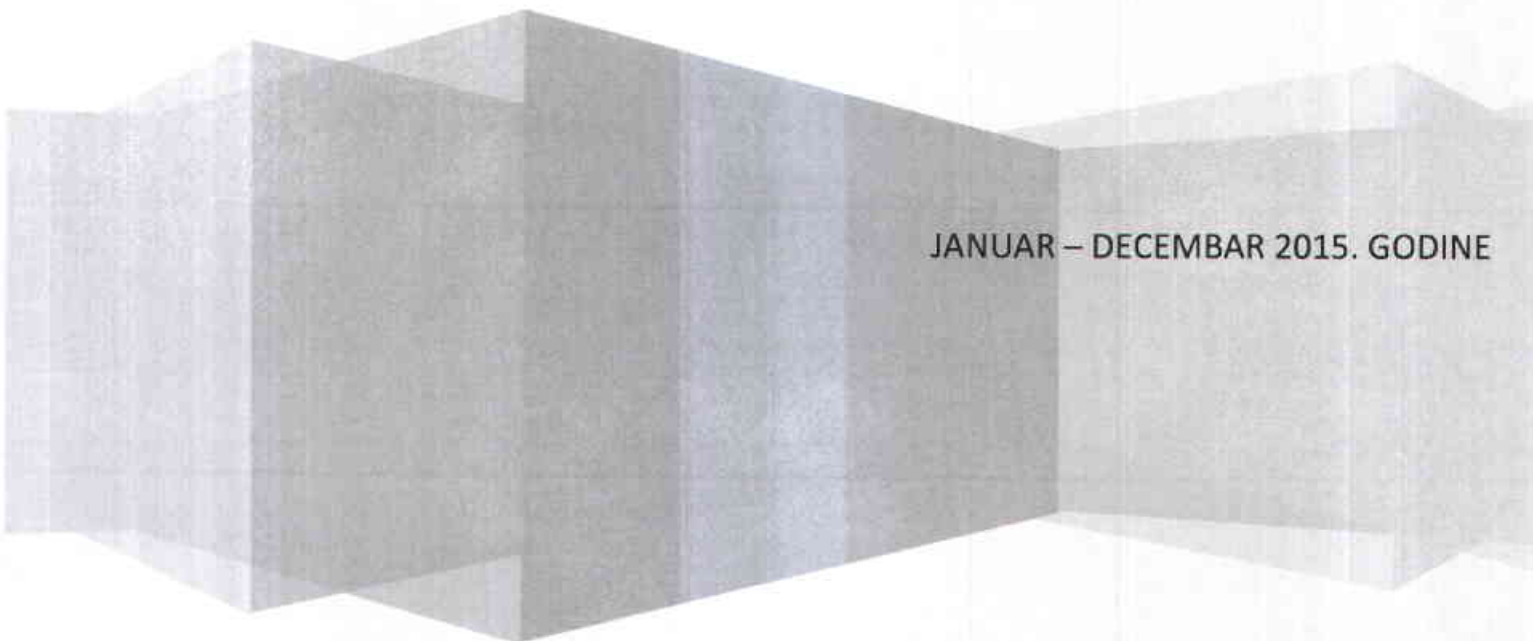
Dragan Mektić



Prilog:
-kao u tekstu
Dostavljeno
-naslovu
-a/a



***Informacija o stanju sigurnosti u
Bosni i Hercegovini u 2015. godini***



JANUAR – DECEMBAR 2015. GODINE

Sarajevo, april 2016. godina

Sadržaj

Uvod	2
Sažetak informacije.....	3
Sigurnosni izazovi i rizici u 2015. - 2016. godini.....	7
Granična sigurnost.....	9
Prekogranični kriminal.....	19
Kretanje kriminala u 2015. godini.....	24
Organizirani kriminal u BiH.....	26
Kaznena djela protiv integriteta BiH.....	31
Terorizam.....	31
Pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti.....	37
Privredni (gospodarski) kriminal	39
Krivotvorenje novca.....	41
Korupcija.....	41
Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga.....	43
Kaznena djela krijumčarenje i trgovina osobama	46
Kaznena djela izazivanje opće opasnosti.....	48
Ilegalno držanje i trgovina oružjem, municijom i minsko-eksplozivnim sredstvima.....	50
Kaznena djela protiv imovine.....	52
Kaznena djela krađe motornih vozila.....	53
Razbojstva-oružane pljačke.....	53
Zločini iz mržnje - Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti.....	54
Krivična djela protiv polnog integriteta.....	56
Krivična djela protiv života i tijela.....	56
Javni red i mir.....	57
Prilog	58

Uvod

Informacija o stanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini u 2015. godini, te provedenim mjerama institucija i agencija za zaštitu zakonitosti, s tim u vezi u toj godini, (na osnovu podataka tih institucija i agencija) ima za cilj da zakonodavnoj vlasti BiH posluži kao osnov u namjeri da u svom budućem radu, kroz zakonodavne inicijative, unaprijedi postojeće zakonske okvire (na nivou BiH) u skladu sa evropskim standardima, kako bi se osigurala efikasnija borba protiv svih vidova organiziranog kriminala, protiv korupcije, terorizma, kao i protiv općeg kriminaliteta.

Također, ovaj jednogodišnji presjek stanja je temelj za sagledavanje potrebe za unaprjeđenje postojećih politika, strategija i akcionih planova za borbu protiv svih vidova kriminala, kao i potrebe jačanja institucionalnih kapaciteta za borbu protiv kriminala.

Informacija je urađena u pet cjelina: granična sigurnost, kretanje kriminala u 2015. godini, uključujući opći i organizirani kriminal, izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti, te stanje javnog reda i mira u BiH. U Prilogu Informacije prezentirane su operativne akcije SIPA-e u 2015. godini, sprovedene u saradnji sa domaćim i međunarodnim organima za sprovođenje zakona.

Problemi radikalizma, nasilnog ekstremizma i terorizma su ključni sigurnosni izazovi s kojima se BiH u prošloj godini suočavala. Izmjenama Krivičnog zakona učinilo se krivično kažnjivim učešće i podstrekivanju na učešće bh. državljana u paravojnim i terorističkim organizacijama na stranim ratištima. Pravosudni i policijski organi primjenjuju državnu Strategiju za prevenciju i borbu protiv terorizma, koja, osim mjera represije, uključuje i preventivne mjere za deradikalizaciju pojedinaca, koje provode predstavnici vjerskih zajednica, obrazovnih institucija, organizacija civilnog društva i mediji.

Bosna i Hercegovina je uz podršku Evropske unije (EU) pokrenula i regionalnu inicijativu za borbu protiv terorizma i krijumčarenja oružja iz zemalja zapadnog Balkana s ciljem uspostavljanja regionalne baze podataka o osobama koje predstavljaju sigurnosnu prijetnju, stvaranje regionalne mreže tužilaca i istražnih timova, kao i mreže za okrivljanje i presjecanje kanala za krijumčarenje oružja iz zemalja zapadnog Balkana.

Kako je jedan od glavnih preduslova za pristupanje Bosne i Hercegovine evropskim strukturama povećanje sigurnosti građana i zaštite ljudskih prava, to se može ostvariti jedino ukoliko se realizuju mehanizmi koordinacije u sigurnosnom sektoru BiH¹, unaprijedi profesionalizam i efikasnost rada policijskih organa, za što je potrebna afirmacija educiranih policijskih službenika, kao i opća informisanost šire javnosti.

Teško ekonomsko-socijalno stanje, nezaposlenost, opterećenost problemima nedavne prošlosti i ratnih dešavanja, te postojanja velike količine oružja koje je zaostalo iz rata i lako je dostupno, uz političke poteškoće u Bosni i Hercegovini i širem okruženju, daju i posebnu sigurnosnu dimenziju koja stvara pogodan ambijent za jačanje različitih oblika nasilnih ekstremizama koji mogu odgovarati jačanju terorizma, kao i pojava oblika organiziranog kriminala (nelegalna trgovina oružjem i vojnom opremom, trgovina drogom, itd.).

¹ S time u vezi, dana 29.12.2015.godine, uz podršku Ministarstva sigurnosti BiH u prostorijama Državne agencije za istrage i zaštitu, potpisan je Sporazum o međusobnom pružanju pomoći i operativnoj saradnji policijskih agencija u BiH. Sporazum su potpisali direktor Policije Republike Srpske, direktor Federalne uprave policije, šef Policije Brčko distrikta BiH i direktor SIPA-e. Sporazum predviđa koordinaciju i saradnju svih institucija na nivou države, oba entiteta i Brčko distrikta BiH, u skladu sa zakonom propisanim nadležnostima, a u cilju što uspješnije borbe protiv svih oblika kriminala i efikasnijeg suprotstavljanja aktuelnim sigurnosnim izazovima.

Sigurnosnu situaciju su tokom 2015. godine narušili, posebno u periodu izvršenja i neposredno nakon njega, sa aspekta terorizma i krivičnih djela koja se dovode u vezu sa terorizmom, teroristički napad na Policijsku stanicu u Zvorniku, krivična djela počinjena prilikom održavanja komemorativnog skupa u Srebrenici 11.7.2015. godine, na štetu delegacije Republike Srbije i delegacija drugih država, događaj u vezi sa generalom OS BiH Antom Jelečom, kao i teroristički napad na pripadnike Oružanih snaga BiH u Rajlovcu i bacanje eksplozivne naprave na Policijsku stanicu u Zavidovićima². Ovi napadi su za posljedicu imali ljudske žrtve (jedan policajac i dva vojnika poginula, dva policajca i jedan vojnik ranjeni, dok je jedan napadač ubijen, a jedan izvršio samoubistvo) i manju materijalnu štetu.

Sažetak informacije

Informacija o stanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini u 2015. godini je sačinjena u skladu sa ovlastima i obavezama Ministarstva sigurnosti BiH, te na osnovu raspoloživih podataka policijskih agencija BiH i u BiH (SIPA - Državna agencija za istrage i zaštitu BiH, Uprava za indirektno oporezivanje BiH, Granična policija BiH, Služba za poslove sa strancima BiH, Obavještajno-sigurnosna agencija BiH, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske i Policijska Brčko distrikta BiH, kao i sektori Ministarstva sigurnosti BiH)³.

Stanje sigurnosti u Bosni i Hercegovini u 2015. godini imalo je slijedeće ključne trendove:

U oblasti granične sigurnosti i kretanja i boravka stranaca:

- Evidentirano je **3.009 prelazaka** ili pokušaja prelaska preko državne granice za **1.270 lica**, za kojima su od strane nadležnih organa raspisane potjernice, raspisi o traganju, mjere zabrane prelaska državne granice, sigurnosno interesantnih lica, lica o kojima je potrebno dostaviti informaciju o prelasku državne granice i ostale potrage. Broj evidentiranih prelazaka državne granice predmetnih lica veći je za **416** ili **16,04%** u odnosu na isti period 2014. godine (2.593), dok je broj lica veći za **75** ili **6,28%** u odnosu na isti period 2014. godine (1.195).
- U ilegalnom prelasku državne granice otkriveno je **179** lica, sto je **manje za 10** lica ili **5,29%** u odnosu na isti period 2014. godine (189), od čega je **133** lica otkriveno prilikom ilegalnog ulaska u BiH i **46** lica prilikom ilegalnog izlaska iz BiH.
- Evidentirano je ukupno **758** stranih državljana, koji su deportovani iz BiH ili su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje, što je u odnosu na isti period prethode godine (2014. – 1.101) smanjenje za **31,15%**. Najveći broj lica su državljani susjednih zemalja, državljani Turske, Albanije i lica sa putnom ispravom Kosova.

² O ovim događajima-terorističkim napadima ste blagovremeno informirani putem informacija urađenih po zaključku Vijeća ministara BiH, kao i Parlamentarne skupštine BiH. Zato, u čitanju i analiziranju Informacije o stanju sigurnosti u BiH u 2015. godini, ne treba miješati te dvije ravni događanja, niti zaključke jedne informacije suprotstavljati zaključcima druge, već ih sagledati u hronološkom slijedu.

³ **Važna napomena:** iako je, kao rezultat projekta „Uspostava boljih mehanizama saradnje između policije i tužilaštava u BiH“ koji je finaliziran 2010. god. ujednačeno i usaglašeno 20 policijskih obrazaca, službeni izvještaj o počinjenom krivičnom djelu i izgled i sadržaj Krivičnog upisnika, **Ministarstvo sigurnosti BiH** još uvijek ne može prikupiti harmonizovane podatke od policijskih tijela u BiH za potrebe sačinjavanja **Informacije o stanju sigurnosti u BiH**, te tako, još uvijek, nismo u mogućnosti ni statističke pokazatelje razvrstati po polu i rodnoj analizi u skladu sa **Akcionim planom BiH o primjeni Rezolucije UN 1325 – Žene, mir i sigurnost**.

- Tokom 2015. godine registrirano je **2.432** stranaca kojima nije dozvoljen ulazak u BiH, jer nisu ispunjavali uslove propisane Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu. U odnosu na isti period 2014. godine (1.987), broj stranaca kojima nije dozvoljen ulazak u BiH **povećan je za 445 lica ili 22,40%**.
- Broj ulazaka i izlazaka lica iz zemalja visokog migracijskog rizika u 2015. godini iznosi **293.943 lica**, što je povećanje za 62.996 lica ili 27,28%.
- U skladu sa potpisanim međunarodnim sporazumima o readmisiji-admisiji lica prihvaćena su 44 strana državljana, što je manje za 24,1% u odnosu na isti period 2014. godine (58). Iz R. Hrvatske prihvaćena su 42 strana državljanina i iz R. Italije dva strana državljanina.
- Inspektori Službe za poslove sa strancima su vršili inspekcijske kontrole boravka stranaca u fizičkim i pravnim licima koje pružaju usluge smještaja, turističkim agencijama, obrazovnim institucijama, preduzećima i institucijama u kojima rade stranci po osnovu izdate radne dozvole, preduzećima u kojima su osnivači strani državljanini, kontrole adresa stanovanja i promjene adrese stanovanja. Tokom 2015. godine izvršeno je **7.264** kontrola, kojom prilikom su utvrđene određene nepravilnosti i izdata su **452** prekršajna naloga, što je **pad vrijednosti od 8,5 %** u odnosu na isti izvještajni period 2014. godine, tokom kojeg je izvršeno 7.944 kontrola, kojom prilikom su utvrđene određene nepravilnosti i izdata 732 prekršajna naloga.
- U skladu sa Zakonom o kretanju i boravku stranaca **tokom 2015. godine preduzete su mjere prema strancima u 1.296 slučajeva** i to: donešeno je **312** rješenja o otkazu bezviznog boravka, **358** rješenja o otkazu privremenog boravka, **63** rješenja o otkazu stalnog boravka, **51** rješenja o otkazu bezviznog boravka sa izrečenom mjerom protjerivanja, **1** rješenje o otkazu privremenog boravka sa izrečenom mjerom protjerivanja, **294** rješenja o protjerivanju stranaca iz BiH, donešeno je **5** zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, dok je za **210** lica rješenjem određena mjera stavljanja pod nadzor (od čega je 193 lica smješteno u Imigracioni centar, 17 lica smješteno pod nadzor u mjestu boravišta, te za 2 lica produžena mjera nadzora u Imigracionom centru).
- Služba za poslove sa strancima je putem Sektora za operativnu podršku vršila prikupljanje saznanja i informacija nad kojima je vršena analiza i procjene, **što je rezultiralo izradom 179 informacija o prikupljenim operativnim saznanjima**, koje je Služba blagovremeno dostavljala u nadležnost i postupanje Tužilaštvu BiH, OSA-i, SIPA-i, Graničnoj policiji, entitetskim MUP-a i drugim agencijama na dalju nadležnost i postupanje, a bile su od velikog značaja u otkrivanju i procesuiranju počinitelja krivičnih djela, što je **povećanje od 26 % u odnosu na 2014. godinu**.

U oblasti kriminaliteta:

- Sigurnost granica i dosljedno provođenje Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu najvažniji su za sprječavanje i borbu protiv terorizma i organiziranog kriminala. **Prekogranični kriminal** se zato posmatra kao poseban aspekt sigurnosti granice BiH. Prikupljeni podaci ukazuju da je Bosna i Hercegovina potpuno posvećena suzbijanju nezakonitih migracija i krivičnih djela na granici. Kao posebni aspekti sigurnosti granica izdvajaju se djela krijumčarenja droga, oružja, lica i roba, među kojima preovladavaju djela krijumčarenja roba i droga i to u graničnom pojasu, a ne na graničnim prijelazima. U toku 2015. godine došlo je do porasta broja krivičnih djela u ovoj oblasti za 36,42%.
- Ukupan broj registriranih **krivičnih djela u Bosni i Hercegovini u 2015. godini (31.090) je manji za 10,41% u odnosu na 2014. godinu (34.705)**. Sve ovo ukazuje na to da se bazična sigurnost u Bosni i Hercegovini **stabilizuje** i pored niza sigurnosnih **izazova i rizika**, za koje treba naći prave mjere i

odgovore, kao i činjenice da se policija susreće sa sve složenijim krivičnim djelima, od kojih neka unose strah među građane.

- Kao značajan činilac u sprečavanju i otkrivanju kriminaliteta jeste i koeficijent ukupne rasvijetljenosti krivičnih djela. Tako je u 2015. godini, u **Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske koeficijent ukupne rasvijetljenosti iznosio 74,8%** (72,6% u 2014.), a po nepoznatom izvršiocu-NN 56,5% (53,9% u 2014.). U **Federalnoj upravi policije, u 2015. godini, ukupna stopa otkrivenosti je 60,65%**, što u odnosu na isti period 2014. godine, daje porast stope otkrivenosti od 0,99%. Naknadno je u FBiH rasvijetljeno 5.729 djela (45,5%) od ukupnog broja krivičnih djela prijavljenih po nepoznatom počiniocu, od čega 1.862 (32,5%) iz ranijeg perioda. Slična kretanja su i u Policiji Brčko distrikta BiH.
- U gore pomenutom kontekstu, Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA) u 2015. godini intenzivno je radila na sprečavanju, otkrivanju i istraživanju krivičnih djela, u okviru čega je nadležnim tužilaštvima podneseno 168 izvještaja o postojanju osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu protiv ukupno 373 lica, od kojih su 343 fizička lica, 24 pravna lica i šest NN lica. U 2014. godini podneseno je 230 izvještaja protiv 666 lica, od kojih su 592 fizička lica, 61 pravno lice i 13 NN lica.
- SIPA je u 2015. godini provela 22 operativne akcije koje se odnose na krivična djela organizovanog kriminala, što je 37% manje u odnosu na 2014. godinu, kada je sprovedeno 35 operativnih akcija
- Statistički podaci ukazuju da je smanjen broj **krivičnih djela koja su kažnjiva po Krivičnom zakonu Bosne i Hercegovine. U 2015. godini zabilježen je njihov pad za 19,17%**.
- Evidentirana krivična djela u oblasti **privrednog kriminala** su u porastu. U 2015. godini u Bosni i Hercegovini je registrovano 1.238 krivična djela protiv privrede, poslovanja i sigurnosti platnog prometa, te iz oblasti poreza i carina, što je za 19,96% više nego u prethodnoj godini, kao i registriranih djela iz **oblasti korupcije** za 16,5%.
- Procijenjena materijalna šteta za **budžete BiH**, obuhvaćena izvještajima Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA-e) i Uprave za indirektno oporezivanje o ovim krivičnim djelima u 2015. godini, iznosi 86.092.386 KM, što je znatno povećanje u odnosu na 2014. godinu, kada je šteta iznosila 43.760.316 KM.
- U 2015. godini zabilježen je pad registriranih krivičnih djela u vezi sa **trgovinom ljudima**. Registrovano je 35 krivičnih djela u vezi sa krijumčarenjem i trgovinom ljudima, uključujući i navođenje na prostituciju, što u odnosu na 2014. godinu, kada je zabilježeno 36 ovakvih krivičnih djela, predstavlja pad od -2,7 %.
- Broj registriranih krivičnih djela (KD) u vezi sa **zloupotrebom droga u BiH** u 2015. godini (1.325) je u padu u odnosu na 2014. godinu (1.411) za 6,09%. Prema podacima policijskih agencija i institucija, ova krivična djela počinilo je 1.470 osoba, što je za 8,29% počinitelja manje nego prethodne godine. Najbrojnije je krivično djelo (KD) posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga, nakon kojeg slijedi neovlaštena proizvodnja i promet opojnih droga. U prvoj tabeli dat je pregled registriranih KD-a po sigurnosnim agencijama, a u drugoj po broju počinilaca.
- **Kada se radi o djelima terorizma** na području Bosne i Hercegovine tokom 2015. godine, izvršena su tri krivična djela koja su u istražnoj fazi i od strane Tužilaštva okarakterisani kao teroristički akti (napad na Policijskoj stanici u Zvorniku, izvršen 27.04.2015. godine, te napad na vojnike Oružanih snaga BiH u Rajlovcu i bacanje eksplozivne naprave na Policijsku stanicu u Zavidovićima). Izvršenje ovih akta u određenoj mjeri se, posebno u periodu izvršenja i neposredno nakon njega, **negativno reflektiralo** na sveukupnu sigurnosnu situaciju u BiH.
- Podneseno je 20 izvještaja iz **oblasti terorizma i krivična djela koja se mogu dovesti u vezu sa terorizmom** protiv 31 poznatog lica i jednog NN lica zbog postojanja osnova sumnje da su počinjena krivična djela terorizma i krivična djela koja se mogu dovesti u vezu sa terorizmom, a u 2014. godini 22 izvještaja protiv 22 poznata lica i jednog NN lica.
- U 2015. godini SIPA je podnijela četiri izvještaja protiv 18 fizičkih lica i deset pravnih lica, te jednu dopunu izvještaja protiv tri fizička lica i dva pravna lica, koji se sumnjiče za **krivična djela pranja novca i druga krivična djela**, a u 2014. godini šest izvještaja protiv 26 fizičkih lica i sedam pravnih lica, te dvije dopune izvještaja protiv 12 fizičkih lica i tri pravna lica.

- Prema raspoloživim podacima, **kroz finansijski sistem BiH u legalne novčane tokove** ubačeno 7.986.494,36 KM nelegalno stečenog novca, dok je pričinjena materijalna šteta od prijavljenih krivičnih djela ukupno iznosila 6.039.108,89 KM, a u 2014. godini u legalne novčane tokove ubačeno je 19.356.726,31 KM, dok je pričinjena materijalna šteta od prijavljenih krivičnih djela po budžete u BiH iznosila 9.106.864,84 KM.
- SIPA je podnijela deset izvještaja protiv 12 lica zbog postojanja osnova sumnje da su počinili **krivična djela protiv integriteta Bosne i Hercegovine**, a u 2014. godini tri izvještaja protiv osam lica i jedna dopuna izvještaja protiv šest lica.
- U toku 2015. godine, policijske agencije BiH i u BiH su registrirale ukupno 723 **krivičnih korupcijskih djela**, što u odnosu na prošlu godinu (623), predstavlja povećanje broja ovih krivičnih djela za 16,05%. Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja, te ovlaštenja u privredi preovladavaju kao najčešća korupcijska krivična djela u Bosni i Hercegovini. U 2015. godini registrirana su 277 takva krivična djela (prethodne godine 268), što predstavlja 38,31,% svih korupcijskih krivičnih djela.
- **Krivična djela protiv imovine** su i dalje najbrojnija među registriranim i značajno utiču na osjećaj sigurnosti građana. Zabilježeno je smanjenje broja krivičnih djela protiv imovine (18.000) za 13,64% u odnosu na 2014. godinu (20.843), gdje preovladavaju teška krađa, krađa, razbojništvo, razbojnička krađa i oštećenje tuđe stvari. Smanjen je i broj izvršilaca ovih krivičnih djela za 15,58%.
- U prethodnom periodu preduzete su brojne aktivnosti i bilo je značajnih rezultata u sprečavanju **krađe (otuđenja) motornih vozila**. To se odrazilo i u 2015. godini: došlo do smanjenja ovog krivičnog djela za **6,09% u odnosu na 2014. godinu**.
- **Registrirana razbojništva** su u 2015. godini smanjena na nivou Bosne i Hercegovine (986), za 3,80% u odnosu na 2014. godinu (1.025).
- U 2015. godini u BiH su u padu **registrirana krivična djela razbojničke krađe** za 3,70%
- Povećan je broj registriranih **krivičnih djela izazivanja opće opasnosti** (438) za 10,32%, uključujući i krivična djela upotrebe, posjedovanja i trgovine ilegalnog oružja ili minsko-eksplozivnih sredstava (za 6,83% u odnosu na 2014. godinu).
- **Krivično djelo izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti u BiH**, tzv. zločin iz mržnje, je u 2015. godini, u porastu (18) za 50% u odnosu na 2014. godinu.
- U BiH je u 2015. godini povećan broj krivičnih djela (KD) **protiv polnog integriteta** (161) za 5,92% u odnosu na 2014. godinu. Povećan je broj počinjenja krivičnog djela **silovanje** (36) za 28,57%, ali su u padu ostala krivična djela protiv polnog integriteta: **obljuba nad nemoćnim licem** (14) za 6,66%, **polno nasilje nad djetetom** (20) za 31%, **iskorištavanje djece i malodobnih osoba za pornografiju** (6) za 25% itd.
- Na nivou BiH, u 2015. godini registriran je pad krivičnih djela **protiv života i tijela** (1.561) za 10,74% u odnosu na prethodnu godinu.
- U odnosu na prethodnu godinu, u 2015. godini došlo je na nivou BiH **do povećanja broja ubistava** (56) za 16,66%, te smanjenja ubistava u pokušaju (54) za 22,85%. U padu su krivična djela nanošenje teške tjelesne ozljede za 7,24%, nanošenje lake tjelesne povrede za 11,52%, te učestvovanje u tuči za 33,84%.
- **Stanje javnog reda i mira u Bosni i Hercegovini je gotovo na istom nivou u odnosu na isti period prošle godine. Smanjen je broj prekršaja za 0,08%**. Najbrojnije su tuče, fizički napadi, vrijeđanje, svađe, nedolično ponašanje, sprečavanje pripadnika policije u obavljanju javnih funkcija, neovlaštena upotreba oružja, nasilničko ponašanje, ugrožavanje prijetnjom napada, prosjačenje i dr.
- U 2016. godini, agencije za zaštitu zakonitosti očekuje još jača borba u oblasti suzbijanja terorizma i kriminala (u onim oblastima u kojima je 2015. godine došlo do povećanja broja krivičnih djela u odnosu

na prethodni period) i korupcije. Veoma je važno agencijama za provedbu zakona i pravosuđu dati podstrek i podršku u smislu da nastave svoj rad i da im se stvori ambijent za procesuiranje ovih pojava, imajući u vidu prisutne izazove i rizike u BiH i izvan nje.

- Potrebno je ostvariti, na osnovu međunarodnih sporazuma, razmjenu policijskih statističkih podataka sa susjednim zemljama, kako bi se u međusobnom upoređivanju bolje definisalo realno sigurnosno stanje u BiH.
- Na osnovu bitnih pokazatelja, iznijetih kako u sažetku Informacije tako i u njenoj razradi, može se reći da je stanje sigurnosti u BiH u 2015. godini na nivou svih postkonfliktnih društava i na nivou stanja sigurnosti u ostalim zemljama regije, uz jačanje saznanja da BiH mora biti svjesna da ima problem s terorizmom i radikalnim ideologijama, koje mogu da zloupotrijebe nezadovoljstvo građana političko-ekonomskom situacijom.

Sigurnosni izazovi i rizici u periodu 2015. - 2016. godina

Sigurnosni izazovi s kojima se susreće Bosna i Hercegovina moraju se razmotriti u širem kontekstu globalnih, regionalnih i unutrašnjih zbivanja. Trendovi i događaji za koje se čini da su daleko, mogu uticati i na našu sigurnost, katkad na potpuno neočekivan način. Neki od trendova u kojima se sigurnost Bosne i Hercegovine mora ispitati, uključuju više izazova:

Globalni izazovi: Sigurnosni izazovi s kojima se Bosna i Hercegovina susreće, moraju se razmotriti u kontekstu **sveukupnih odnosa globalnog okruženja**. Izazovi što ih donose aktuelna globalna kretanja, uveliko su posljedica rastućih razlika u nivou ekonomskog i društvenog razvoja, između bogatog i siromašnog dijela svijeta i **rastuće dužničke krize u svijetu, međunarodnog terorizma u svim njegovim pojavnim oblicima**, stalnog ugrožavanja životne sredine, nekontrolisane proizvodnje i prodaje naoružanja, intenziviranja prisilnih migracija, koje su posljedica oružanih sukoba i društvenih kretanja u nekim zemljama Sjeverne Afrike i Bliskog Istoka ili su rezultat političkih pritisaka u nekim tranzicijskim zemljama u geostrateškoj borbi velikih sila za prevlast. Tu su i izazovi povezani s raznim oblicima međunarodnog organiziranog kriminala, koji potiču trajnu socijalnu i ekonomsku nestabilnost u pojedinim državama regije, odnosno zemalja u okruženju, što se reflektira i na Bosnu i Hercegovinu.

Regionalni izazovi: Svi izazovi na globalnoj razini mogu indirektno ili direktno uticati na stabilnost u regiji Jugoistočne Evrope. Poseban izazov s kojim se susreće Jugoistočna Evropa kao cjelina, jeste nestabilnost kao rezultat finansijskih procesa prelaska na tržišnu ekonomiju, što je rezultiralo ekonomskim zaostajanjem ove regije, te svjetska ekonomska kriza. Prema geostrateškom položaju, područje Jugoistočne Evrope nalazi se na važnim trgovačkim putevima između Evrope i Azije. To su istovremeno i putevi nezakonite trgovine oružjem, narkoticima, te bijelim robljem, a mogu biti korišteni i za tranzit terorističkih skupina i sredstava za izvođenje terorističkih akcija. Regija je u posljednjem desetljeću dvadesetog vijeka bila poprište mnogih sukoba, koji su ostavili ekonomske, psihološke, socijalne i druge posljedice. U tom kontekstu treba sagledavati i reagovanja dobrog dijela javnosti i politike u bivšim jugoslovenskim republikama na presude u vezi suđenja za počinjene ratne zločine.

Unutrašnji izazovi: Bosna i Hercegovina je država opterećena određenim unutrašnjim problemima političke prirode, koji su ozbiljna opasnost za socijalnu, političku, sigurnosnu i svaku drugu stabilnost zemlje. Neki od unutrašnjih izazova su:

1. Pitanje sigurnosti na regionalnom i globalnom planu, prije svega u domenu borbe protiv terorizma u svim njegovim pojavnim oblicima. Teroristički napadi mogu se očekivati svugdje. Evidentna je visoka indoktrinacija terorista, prije svega putem društvenih mreža.
2. Nova tendencija: Izbjeglička kriza u prvoj fazi svog razrješavanja imala je glavni problem u smještaju izbjeglica, a nakon Pariza, fokus se stavlja na sigurnost granica (KDZ pregledi).
3. Stanje bazične sigurnosti u bosanskohercegovačkom društvu: opći kriminalitet i stanje javnog reda i mira.
4. Visoka stopa nezaposlenosti, koja doprinosi povećanju općeg siromaštva i društvenog raslojavanja, koja se manifestuje i kroz javno protestovanje i drugo ispoljavanje nezadovoljstva građana. Ne treba zanemariti ni javljanje straha i očajanja zbog egzistencijalne ugroženosti, kao ni pojedinačno ispoljavanje nasilnog ekstremizma u okviru takvih protesta.
5. Postojanje onih vidova ekstremizma koji imaju za cilj ugrožavanje teritorijalnog integriteta Bosne i Hercegovine, izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti, slobode i prava čovjeka i građanina, uznemirenost građana, te sprečavanje povratka izbjeglica i raseljenih lica.

U posljednje vrijeme suočavamo se sa pojedinim ekstremistima koji vrbuju „dobrovoljce“ za odlazak na sirijsko ratište i njihovo pristupanje jedinicama ISIL-a, kao i sa povratkom tih indoktriniranih „dobrovoljaca“ u Bosnu i Hercegovinu. Također, tu je i pranje novca u cilju finansiranja terorističkih aktivnosti.

Retorika pojedinih ekstremista koji javno, kroz poticanje pojedinaca na odlazak na bliskoistočna ratišta, podstiču na terorističku aktivnost, itekako predstavlja sigurnosni rizik.

6. Privredni kriminalitet i korupcija, aktuelni problemi vezano za sumnjivo kreditiranje poreznih dugovanja pojedinih privatnih firmi, te ratne i sumnjive poratne privatizacije; pranje novca kroz „investicije“ i postojanje druge protivzakonito stečene imovine.
7. Postojanje mreže organiziranog kriminala, uključujući i prekogranični. Relativno brzo obnavljanje neutralisanih mreža, posebno „profitabilnih“ oblika kriminala: preprodaja ukradenih vozila, trgovina ljudima, krivična djela vezana za posjedovanje i rasturanje narkotika, i sl. A, suočavamo se i sa novim vrstama sintetičkih droga koje nisu dosad bile na bh. „tržištu“.

8. Izostanak bolje međusobne koordinacije i komunikacije među policijskim agencijama i sigurnosnim institucijama u BiH.
9. Brojni ekološki izazovi i problemi, povezani sa sistemskom korupcijom.
10. Nerasvijetljena politička i druga ubistva tokom i nakon rata.
11. Neprocesuiranje nekih slučajeva ratnog zločina za koje su nadležne domaće vlasti.
12. Rizik zloupotrebe bezviznog režima i njegovo eventualno ukidanje.
13. Prisilne migracije, posebno iz zemalja visokog migracijskog rizika.
14. Sve složenija krivična djela.
14. Postojanje tamne brojke kriminaliteta.

Kada je riječ o konkretizaciji prioriteta, vezanih za aktuelno sigurnosno stanje u Bosni i Hercegovini, lista sigurnosnih pitanja-prioriteta je također, usklađena sa postojećom procjenom prijetnji organizovanog kriminala za regiju Jugoistočne Evrope (OCTA SEE), s naglaskom na organiziranu i međunarodnu dimenziju krivičnih djela od interesa za BiH.

I GRANIČNA SIGURNOST

1. **Zaštita međunarodnih granica, unutrašnjih graničnih prelaza i regulisanje prometa na graničnim prelazima, readmisija, azil i migracije**

Promet osoba preko državne granice

Tokom 2015. godine registrovan je prelazak **41.980.986** lica preko državne granice, od čega na ulazu **21.180.286**, a na izlazu **20.800.700** lica. U odnosu na 2014. godinu (40.069.160), promet lica preko državne granice veći je za **1.911.826** ili **4,77 %**.

U toku 2015. godine evidentiran je prelazak državne granice (ulaz i izlaz) **16.035.250** transportnih sredstava, što je u odnosu na isti period 2014. godine (15.986.112) **povećanje** za **49.138** ili **0,31 %**.

Otkrivene osobe sa potraga

U izvještajnom razdoblju evidentirano je **3.009** prelazaka ili pokušaj prelaska preko državne granice za **1.270** lica kojima su od strane nadležnih organa raspisane potjernice, raspisi o traganju, mjere zabrane prelaska državne granice, sigurnosno interesantnih lica, lica o kojima je potrebno dostaviti informaciju o prelasku državne granice i ostale potrage.

Broj evidentiranih prelazaka državne granice predmetnih lica veći je za **416** ili **16,04%** u odnosu na isti period 2014. godine (2.593), dok je broj lica veći za **75** ili **6,28%** u odnosu na isti period 2014. godine (1.195).

Pregled identificiranih lica kroz potražnu djelatnost u bazama podataka Granične policije BiH

Organizaciona jedinica-TU	Lica pronađena po potragama sudova INTERPOL-a i drugih nadležnih organa			WATCH lista	Zabrana prelaska, info o prelasku i dr.	UKUPNO
	aktivne potrage	obustavljene potrage	ukupno			
Ukupno	473	174	647	139	484	1270

Po osnovu raspisa i potraga nadležnih sudsko-policijskih organa BiH prilikom granične kontrole, identifikovano je **382** lica za koja je utvrđeno da su potrage aktivne. Na osnovu raspisanih potjernica po zahtjevu INTERPOL-a Sarajevo, pronađeno je **91** lice za kojima je potjernica bila aktivna.

Od ukupnog broja identificiranih lica za kojima su potrage/potjernice u trenutku kontrole bile aktivne u bazama GP BiH, **174 ili 26,89% u međuvremeno je obustavljeno**, a da informacija o tome nije blagovremeno dostavljena GP BiH.

Po osnovu tzv. „watch liste“ evidentiran je prelazak državne granice **139** lica. O prelascima državne granice za navedena lica, kao i o drugim sigurnosnim informacijama vezanim za ta lica, obavještene su agencije koje su tražile informiranje o navedenom.

Evidentirano je **230** lica sa mjerom informisanja zbog kriminalne prošlosti. Na osnovu zaprimljenih zahtjeva o izrečenim mjerama zabrane prelaska državne granice, identifikirano je **112** lica o čemu su obavješteni organi koji su izrekli zabranu. Na osnovu zahtjeva Ministarstva sigurnosti, Sektora za azil, evidentirano je **8** lica koja su u statusu tražitelja azila, odnosno imaju izbjeglički status u BiH, te su za sve slučajeve dostavljene informacije za ova lica navedenom organu. Na osnovu zahtjeva bivše Komisije za reviziju državljanstva BiH i Sektora za državljanstva Ministarstva civilnih poslova (MCP) registrirana su **54** lica. Pored navedenog, po drugim osnovama u skladu sa zahtjevima nadležnih organa u BiH, evidentirano je **80** lica.

Osobe predate nadležnim organima

Nadležnim organima predata su **232** strana državljana, što je za **22,4% manje** u odnosu na isti period prethodne godine, kada je predata **299** lica. Službi za poslove sa strancima BiH predata je **144** lica, UINO BiH **16** i ostalim organima **72** lica.

Razlozi za predaju stranih državljana	2015.	udio (%)	2014.	+/- (%)
Prekoračenje ili ilegalan boravak	142	61,2	220	-35,5
Uhapšeni po potragama	71	30,6	67	6,0
Carinski prekršaj	19	8,2	12	58,3
Ukupno	232	100,00	299	-22,4

Pregled državljanstava predatih lica:

Hrvatska.....	41	Saudijska Arabija.....	4	Kuvajt.....	2	Makedonija.....	3
Srbija.....	39	Afganistan.....	3	Palestina.....	2	Mali.....	1
Turska.....	74	Libija.....	3	Švedska.....	2	Maroko.....	1
Albanija.....	15	NN.....	3	Francuska.....	2	Poljska.....	1
Nos PI R.Kosovo...	10	Njemačka.....	3	Jemen.....	1	Rumunija.....	1
Crna Gora.....	9	Švicarska.....	3	Južna Afrika.....	1	Slovačka.....	1
Slovenija.....	8	Filipini.....	4	Litvanija.....	1	Ukrajina.....	1
Austrija.....	7	Norveška.....	1	Nosioci PI R. Kosovo	16	Kongo.....	1
Čile.....	1	Češka.....	1	Armenija.....	3		

Ilegalni prelasci BiH granice, broj otkrivenih lanaca odnosno organizatora krijumčara ljudi

U ilegalnom prelasku državne granice otkriveno je 179 lica, što je **manje** za 10 lica ili **5,29%** u odnosu na isti period 2014. godine (189), od čega je 133 lica otkriveno prilikom ilegalnog ulaska u BiH i 46 lica prilikom ilegalnog izlaska iz BiH.

ILEGALNI/NEZAKONITI PRELASCİ DRŽAVNE GRANICE										
Granica sa	2015.	2014.	+/- (%)	udio u 2015. (%)	u BiH	udio (%)	iz BiH	udio (%)	na GP	van GP
Hrvatska	86	94	-8,51	48,04	48	26,82	38	21,23	5	81
Crna Gora	28	37	-24,32	15,64	22	12,29	6	3,35	3	25
Srbija	33	40	-17,50	18,44	33	18,44	0	0,00	3	30
Vazdušni promet	32	18	77,78	17,88	30	16,76	2	1,12	30	2
Ukupno	179	189	-5,29	100,00	133	74,30	46	25,70	41	138

Na graničnim prijelazima otkrivena su 43 lica (na ulazu 36 + na izlazu 7), a van graničnog prijelaza 136 lica (na ulazu 97 + na izlazu 39).

Lica otkrivena u ilegalnom prelasku državne granice imala su državljanstvo 15 zemalja i 6 lica čije državljanstvo nije bilo moguće utvrditi.

Redni broj	Državljanstvo	Broj lica	Na GP	Ulaz	Izlaz	Van GP	Ulaz	Izlaz
1.	Bosna i Hercegovina	77	2	1	1	75	53	22
2.	R.Srbija	14	0	0	0	14	14	0
3.	R.Hrvatska	13	0	0	0	13	10	3
4.	Crna Gora	8	2	2	0	6	4	2
5.	Afganistan	4	4	4	0	0	0	0
6.	Turska	35	27	26	1	8	0	8
7.	NN	6	3	0	3	3	3	0
8.	Nositelj PI R. Kosovo	3	0	0	0	3	3	0
9.	Kina	1	0	0	0	1	1	0
10.	Irak	3	3	2	1	0	0	0
11.	Albanija	8	0	0	0	8	4	4
12.	Pakistan	1	1	1	0	0	0	0
13.	Finska	1	0	0	0	1	1	0
14.	Mađarska	1	1	0	1	0	0	0
15.	Kongo	1	0	0	0	1	1	0
16.	Armenija	3	0	0	0	3	3	0
	Ukupno	179	43	36	7	136	97	39

U ilegalnom prelasku najviše je državljanina BiH 77, zatim Turske 35, R. Srbije 14, R. Hrvatske 13, Albanije 8 i Crne Gore 8.

U pogledu načina na koji su lica pokušala ilegalno preći državnu granicu vidljivo je da su: 32 lica pokušalo preći državnu granicu uz korišćenje falsifikovanih putnih isprava ili vize; (27 državljanina Turske, 3 državljanina Iraka i po 1 državljanin Pakistana i Afganistana); po jedan državljanin Mađarske i

Bosne i Hercegovine su pokušali preći državnu granicu uz korišćenje tuđih putnih isprava; dok je 9 lica pokušalo ilegalno preći državnu granicu izbjegavajući graničnu kontrolu (3 državljanina Afganistana, 3 NN lica, 2 državljanina Crne Gore i jedan Bosne i Hercegovine).

Najveći broj navedenih lica otkriven je na aerodromima (32 lica, odnosno 30 na ulazu i 2 na izlazu), a pokušala su preći državnu granicu korištenjem falsifikovane putne isprave ili vize.

Osobe koje su zatražile azil na granici ili u graničnom pojasu, ili imaju izbjeglički status

U izvještajnom periodu, od strane organizacionih jedinica Granične policije BiH, ukupno je evidentirano 5 lica koja su izrazila namjeru podnošenja zahtjeva za azil (jedan državljanin Italije i tri državljanina Palestinske Samouprave) na Aerodromu Sarajevo, nakon čega su na dalje postupanje predati Službi za poslove sa strancima, TC Sarajevo, te jedan državljanin Kube na graničnom prelazu Karakaj, koji je predat SPS, TC Bijeljina.

U istom periodu prethodne godine, 5 stranaca je izrazilo namjeru podnošenja zahtjeva za međunarodnu i privremenu zaštitu i to 2 državljanina Šri Lanke i 2 državljanina Turske na Aerodromu Sarajevo, te jedan državljanin D.R. Konga na graničnom prelazu Doljani.

Deportirane osobe iz BiH

U izvještajnom razdoblju evidentirano su **64** strana državljanina (2014. – **159**) koji su deportovani iz BiH. Razlozi zbog kojih su strani državljani deportovani iz BiH:

- ilegalan boravak u BiH.....	53	strani državljan ili	82,8%
- izvršenje KD.....	1	strani državljan ili	1,6%
- ostali razlozi.....	10	strana državljan ili	15,6%

Stranci deportovani iz BiH su imali državljanstvo 12 zemalja i dva lica sa putnom ispravom R. Kosova. Broj deportovanih stranih državljanina po državljanstvima:

Srbija	42	Nosioci PI R. Kosovo	2	Crna Gora	2
Avganistan	6	Sirija	2	Irak	1
Kina	2	Austrija	1	Makedonija	1
Albanija	3	Francuska	1	Hrvatska	1

U izvještajnom razdoblju evidentirana su **694** strana državljanina koji su samostalno napustili teritoriju BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje (2014. – **942**).

Razlozi zbog kojih su strani državljani samostalno napustili BiH:

- otkazan bezvizni režim.....	306	ili	44,1%
- rješenje o protjerivanju.....	310	ili	44,7%
- otkaz boravka sa protjerivanjem.....	47	ili	6,8%
- odbijen zahtjev za boravak.....	24	ili	3,5%
- otkazan privremeni boravak.....	7	ili	1%

Strani državljani koji su samostalno napustili BiH imali su državljanstvo 55 zemalja, jedno lice bez državljanstva i 36 lica sa putnom ispravom R. Kosovo:

Srbija.....	239	Kuvajt.....	8	Južna Afrika.....	2	Izrael.....	1
Turska.....	91	Njemačka.....	10	Moldavija.....	2	Kamerun.....	1
Hrvatska.....	41	Francuska.....	7	SAD.....	5	Kanada.....	1
Albanija.....	43	Komori.....	6	Švicarska.....	3	Malawi.....	1
Crna Gora.....	27	Egipat.....	7	Ukrajina.....	3	Maroko.....	2
Nos PI R.Kosovo.....	36	Rumunija.....	6	V Britanija.....	2	Pakistan.....	1
Libija.....	31	Austrija.....	4	Australija.....	1	Singapur	1
Saudijska Arabija.....	14	Filipini.....	7	Burkina Faso.....	1	Sudan.....	1
Italija.....	14	Norveška.....	5	Češka Republika.....	1	Šri Lanka.....	1
Makedonija.....	16	Kina.....	12	Honduras.....	1	UAE.....	1
Sirija.....	9	Poljska.....	4	Indonezija.....	1	Bez državljanstva.....	1
Slovenija.....	10	Ruska Federacija.....	4	Irska.....	1	Argentina.....	1
Argentina.....	1	Brazil.....	1	Čile.....	1	Kambodža.....	1
Mađarska.....	1	Portugal.....	1	Španija.....	1	Tajland.....	1

Najveći broj lica su državljani susjednih zemalja (44,%), državljani Turske (13,1%), Albanije (6,2%) i lica sa putnom ispravom Kosova (5,2%). U izvještajnom razdoblju evidentirano je ukupno 758 stranih državljana, koji su deportovani iz BiH ili su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje, što je u odnosu na isti period prethode godine (2014. – 1.101) smanjenje za 31,15%.

Vozila vraćena prilikom pokušaja ulaska/izlaska u/iz BiH, uz navođenje razloga

Broj transportnih sredstava kojima nije dozvoljen prelazak državne granice iznosi 6.291 što je više za 1.095 ili 21,07%, u odnosu na isto razdoblje prethodne godine kada je evidentirano 5.196 transportnih sredstava. Broj transportnih sredstava kojima nije dozvoljen prelazak državne granice na ulazu u BiH je 5.847 ili 92,94%, a na izlazu u 444 ili 7,06%, od broja vozila kojima nije dozvoljen prelazak državne granice.

Transportna sredstva kojima nije dozvoljen prelazak državne granice prema granici:

Granica sa	2015.	Udio (%)	Vraćena TS na	
			ulazu	izlazu
Hrvatska	4.450	70,74	4.053	397
Srbija	677	10,76	642	35
Crna Gora	1.164	18,50	1.152	12
Ukupno	6.291	100,00	5.847	444

Transportna sredstva kojima nije dozvoljen prelazak granice po terenskim uredima:

Terenski ured	2015.	2014.	+/- (%)	Udio 2015. (%)
Istok	902	1.185	-23,88	14,34
Zapad	708	1.201	-41,05	11,25
Jug	1.905	542	251,48	30,28
Sjeveroistok	1.138	1.599	-28,83	18,09
Sjeverozapad	1.638	669	144,84	26,04
Ukupno	6.291	5.196	21,07	100,00

Izdane vize na graničnim prijelazima

Tokom 2015. godine na graničnim prelazima izdato je 120 viza, što je više za 62 vize ili 106,90 % u odnosu na 2014. godinu kada je izdato 58 viza.

Sve izdate vize su su tipa "C", a izdate su od strane JGP Aerodrom Sarajevo, odnosno TU za Aerodrome, dok ostali terenski uredi nisu izdali niti jednu BH vizu.

Državljanstvo lica kojima su izdate vize:

ALŽIR	19	KAMERUN	3	PALESTINA	1
ARMENIA	26	KAZAHSTAN	4	PERU	9
BAHREIN	7	KIRGISTAN	1	SIERA LEONE	1
BURUNDI	1	LIBERIA	1	SIRIJA	2
EGIPAT	4	MAROKO	5	ŠRI LANKA	1
FILIPINI	1	MAURITANIA	1	TAJLAND	1
GRUZIJA	3	MIANMAR	2	TANZANIJA	1
HAITI	1	MOLDAVIJA	2	TUNIS	2
IRAK	1	MOZAMBIK	3	UGANDA	1
JEMEN	2	NEPAL	1	UZBEKISTAN	1
JORDAN	3	NIGERIJA	1		
JUŽNA AFRIKA	6	OBALA BJELOKOSTI	2		

Readmisija/admisija - prihvata osoba po sporazumima

U skladu sa potpisanim međunarodnim sporazumima o readmisiji-admisiji lic,a prihvaćena su **44** strana državljana, što je **manje** za **24,1%** u odnosu na isti period 2014. godine (**58**). Iz R. Hrvatske prihvaćena su **42** strana državljanina i iz R. Italije **2** strana državljanina.

Izvršena je readmisija iz BiH **103** strana državljanina, što je u odnosu na isti period 2014. godine (**131**) **manje** za **21,4%**. Najveći broj stranaca predat je R. Srbiji i Crnoj Gori (**68** ili **66%**).

Ulazak državljanina zemalja visokog migracijskog rizika

Evidentirani broj ulazaka i izlazaka lica iz zemalja visokog migracijskog rizika preko državne granice u 2015. godini iznosi **293.943** lica, što je **povećanje** za **62.996** lica ili **27,28%** u odnosu na isti period 2014. godine (230.947). U BiH je ušlo 154.655, a izašlo 139.288 državljanina zemalja visokog migracijskog rizika, što predstavlja pozitivnu razliku od 15.367 lica.

Najveća razlika ulaz/izlaz evidentirana je kod državljanina Turske (7.578), Albanije (5.453), Iraka (878), Indije (795) i Kine (692). Za državljane Afganistana, evidentirana je negativna razlika (-220) ulaz/izlaz i predstavlja kontinuitet povećanja negativne razlike u odnosu na prethodnu godinu za 188 ili 587,50%. Evidentno je veliko povećanje prelaska državljanina Afganistana i Iraka. Na osnovu navedenih podataka, evidentna je potreba preduzimanja adekvatnih mjera i radnji na osnovu kojih će se utvrditi razlozi postojanja evidentiranih razlika ulaz/izlaz.

Odbijeni ulasci strancima u BiH, uz navođenje razloga

Tokom 2015. godine registrirano je **2.432** stranaca kojima nije dozvoljen ulazak u BiH jer nisu ispunjavali uslove propisane Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu. U odnosu na isti period 2014. godine (**1.987**), broj stranaca kojima nije dozvoljen ulazak u BiH **povećan je** za **445** lica ili **22,40%**. U izvještajnom razdoblju ulazak je odbijen državljanima **74** zemlje, **9** lica čije državljanstvo nije poznato i **2** lica bez državljanstva.

Pregled odbijenih ulazaka prema granici:

Granica sa	Odbijeni ulazi u BiH			
	2015.	2014.	+/- (%)	Udio (%)
Hrvatskom	1.262	1.243	1,53	51,89
Crnom Gorom	270	246	9,76	11,10
Srbijom	267	161	65,84	10,98
Pomorski promet	0	1	/	0,00
Vazdušni promet	633	336	88,39	31,86
Ukupno	2.432	1.987	22,40	100

Odbijeni ulasci po razlozima:

Neposjedovanje važeće putne isprave	1.384	56,91
Neposjedovanje vize za ulazak, boravak, prelazak preko teritorije BiH ili odobrenja boravka propisano Zakonom	328	13,49
Nemogućnost dokazivanja svrhe namjeravanog boravka	509	20,93
Neposjedovanje dovoljno sredstava za izdržavanje, uključujući i sredstva za zdravstvenu zaštitu	113	4,65
Zabrana ulaska u BiH	27	1,11
Odbijen ulaz maloljetnicima	18	0,74
Prijetnja sigurnosti BiH, javnom poretku, javnom redu i miru, javnom zdravlju u BiH ili međunarodnim odnosima	9	0,37
Krivotvorena putna isprava	15	0,62
Boravak duži od 90 dana	17	0,70
Krivotvorena viza ili dozvola boravka	4	0,16
Neposjedovanje potrebne radne dozvole	8	0,29
Ukupno	2.432	100

Migracije (sigurnosni aspekti)⁴

Tokom 2015. godine registrirano je 2.432 stranaca kojima nije dozvoljen ulazak u BiH jer nisu ispunjavali uslove propisane Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu. U odnosu na isti period 2014. godine (1.987), broj stranaca kojima nije dozvoljen ulazak u BiH povećan je za 445 lica ili 22,40%. U izvještajnom razdoblju ulazak je odbijen državljanima 74 zemlje, 9 lica čije državljanstvo nije poznato i 2 lica bez državljanstva. Broj transportnih sredstava kojima nije dozvoljen prelazak državne granice iznosi 6.291 što je više za 1.095 ili 21,07%, u odnosu na isto razdoblje prethodne godine kada je evidentirano 5.196 transportnih sredstava.

Evidentirano je 3.009 prelazaka ili pokušaja prelaska preko državne granice za 1.270 lica kojima su od strane nadležnih organa raspisane potjernice, raspisi o traganju, mjere zabrane prelaska državne granice, sigurnosno interesantnih lica, lica o kojima je potrebno dostaviti informaciju o prelasku državne granice i

⁴ Ministarstvo sigurnosti BiH je sačinilo **Informaciju o procjenama i mogućnostima Bosne i Hercegovine po pitanju izbjegličke krize u regiji i Evropskoj uniji s Planom hitnih mjera za osiguranje dodatnih kapaciteta, kontrolu i upravljanje prilivom masovnog broja migranata/izbjeglica u BiH** koja je usvojena na 22. sjednici Vijeća ministara BiH održanoj 08.09.2015. godine. Kao i **Nacrt Akcionog plana operativnog djelovanja u slučaju masovnog priliva migranata/izbjeglica u BiH**. Ovaj Plan je sačinjen kao izraz potrebe **Ministarstva sigurnosti BiH i Koordinacionog tijela za pitanja migracija u BiH**, da poštujući zakonsku regulativu u oblasti imigracija i azila, vodeći računa o raspoloživim postojećim kapacitetima u ovoj oblasti, koristeći informacije dobivene realizacijom Plana hitnih mjera za obezbjeđenje dodatnih kapaciteta, kontrolu i upravljanje prilivom masovnog broja migranata/izbjeglica u BiH i u svrhu obezbjeđenja potrebnih kapaciteta definiše organiziran način djelovanja institucija u BiH na situaciju povećanog priliva migranata/izbjeglica na teritoriju BiH.

ostale potrage. Broj evidentiranih prelazaka državne granice predmetnih lica veći je za 416 ili 16,04% u odnosu na isti period 2014. godine (2.593), dok je broj lica veći za 75 ili 6,28% u odnosu na isti period 2014. godine (1.195).

Tokom izvještajnog perioda, pronađeno je 1.040 dokumenata što je povećanje za 50 ili 5,05% u odnosu na 2014. godine kada je pronađeno 990 dokumenta.

Evidentirani broj ulazaka i izlazaka lica iz zemalja visokog migracijskog rizika u 2015. godini iznosi 293.943 lica, što je povećanje za 62.996 lica ili 27,28%. U BiH je ušlo 154.655, a izašlo 139.288 državljana zemalja visokog migracijskog rizika, što predstavlja pozitivnu razliku od 15.367 lica. U odnosu na prethodnu godinu, nastavljen je kontinuitet povećanja razlike broja izlazaka u odnosu na ulaz za 4.230 lica ili 37,98%. Najveća razlika ulaz/izlaz evidentirana je kod državljana Turske (7.578), Albanije (5.453), Iraka (878), Indije (795) i Kine (692). Za državljane Afganistana evidentirana je negativna razlika (-220) ulaz/izlaz i predstavlja kontinuitet povećanja negativne razlike u odnosu na prethodnu godinu za 188 ili 587,50%.

U ilegalnom prelasku državne granice otkriveno je 179 lica, što je manje za 10 lica ili 5,29% u odnosu na isti period 2014. godine (189), od čega je 133 lica otkriveno prilikom ilegalnog ulaska u BiH i 46 lica prilikom ilegalnog izlaska iz BiH. Na graničnim prijelazima otkrivena su 43 lica (na ulazu 36 + na izlazu 7), a van graničnog prijelaza 136 lica (na ulazu 97 + na izlazu 39). U ilegalnom prelasku najviše je državljana BiH 77, zatim Turske 35, R. Srbije 14, R. Hrvatske 13, Albanije 8 i Crne Gore 8.

U skladu sa potpisanim međunarodnim sporazumima o readmisiji-admisiji lica prihvaćena su 44 strana državljana, što je manje za 24,1% u odnosu na isti period 2014. godine (58). Iz R. Hrvatske prihvaćena su 42 strana državljanina i iz R. Italije dva strana državljanina.

Izvršena je readmisija iz BiH 103 strana državljanina, što je u odnosu na isti period 2014. godine (131) manje za 21,4%. Najveći broj stranaca predat je R. Srbiji i Crnoj Gori (68 ili 66%).

U izvještajnom razdoblju prihvaćeno je 1212 državljana BiH iz trećih zemalja, što je u odnosu na isti period 2014. godine (1.102) povećanje za 10%. Na osnovu potpisanih sporazuma o readmisiji sa zemljama EU i Shengena, prihvaćeno je 974 lica (2014. – 994).

Evidentirano je ukupno 758 stranih državljana, koji su deportovani iz BiH ili su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje, što je u odnosu na isti period prethode godine (2014. – 1.101) smanjenje za 31,15%. Najveći broj lica su državljani susjednih zemalja, državljani Turske, Albanije i lica sa putnom ispravom R. Kosova.

Na graničnim prijelazima izdato je 120 viza. Sve izdate vize su tipa "C", a izdate su od strane JGP Aerodrom Sarajevo. U 2015. godini izvršeno je poništavanje 7 viza. Pored toga, u izvještajnom periodu, ukupno je evidentirano 5 lica, koja su izrazila namjeru podnošenja zahtjeva za azil. Svi podnosioci zahtjeva za azil, predati su na dalje postupanje Službi za poslove sa strancima.

Broj preduzetih operativnih policijskih akcija (pojedinačnih i zajedničkih)

U izvještajnom periodu službenici GP BiH realizirali su ukupno 196 operativnih akcija. Operativne akcije "Clean Earth", "Pangea VII", "Hit 2 Blue Amber", "Bijeli Merkur 3", "Mirage 2015", i "How Know" su međunarodnog karaktera, a sprovodile su se na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou.

Aktivnosti Službe za poslove sa strancima u BiH u otkrivanju i sprečavanju neregularnih migracija

Inspektori za strance su vršili inspeksijske kontrole boravka stranaca u fizičkim i pravnim licima koje pružaju usluge smještaja, turističkim agencijama, obrazovnim institucijama, preduzećima i institucijama u kojima rade stranci po osnovu izdate radne dozvole, preduzećima u kojima su osnivači strani državljani,

kontrole adresa stanovanja i promjene adrese stanovanja. Tokom 2015. godine izvršeno je **7.264** kontrola, kojom prilikom su utvrđene određene nepravilnosti i izdata su **452** prekršajna naloga, što je **pad vrijednosti od 8,5 %** u odnosu na isti izvještajni period 2014. godine, tokom kojeg je izvršeno 7.944 kontrola, kojom prilikom su utvrđene određene nepravilnosti i izdata 732 prekršajna naloga.

Služba za poslove sa strancima je prepoznala i kao važan segment uvela vršenje operativnih provjera na terenu s ciljem utvrđivanja činjeničnog stanja postojanja osnovanosti podnesenih zahtjeva za odobrenje/produženje privremenog boravka, kao vrlo važan segment u suprotstavljanju neregularnim migracijama. Posebno, kada govorimo o pokušaju određenih zloupotreba u smislu zasnivanja bračne ili vanbračne zajednice sa državljanima BiH iz interesa, radi ostvarivanja prava na boravak i potom prijema u državljanstvo BiH, a takođe, i otkrivanja pokušaja regulisanja boravka po osnovu radne dozvole u fiktivnim firmama itd. U ovom izvještajnom periodu inspektori za strance su izvršili ukupno **10.876** operativnih provjera, što predstavlja **pad vrijednosti od 9,58%** u odnosu na izvještajni period 2014. godine kada je izvršeno 12.029 operativnih provjera. Tom prilikom su, u određenim predmetima utvrđene činjenice da se radi o pokušaju neregularnih migracija, koje su u **391** slučaju rezultirale odbijanjem zahtjeva za odobrenje/ produženje privremenog boravka.

Kao rezultat taktičke procjene terenskih centara o mogućim neregularnostima i zloupotrebama već odobrenih privremenih i stalnih boravaka, vršene su ponovne nenajavljene kontrole od strane inspektora za strance, posebno privremenih boravaka po osnovu braka sa državljanima BiH i obrazovanja, kao i stalnih boravaka, koje su do sada dale značajne rezultate.

Naime, tokom ovog izvještajnog perioda izvršene su **2.729** inspeksijske kontrole, prilikom kojih je utvrđeno **385** nepravilnosti, dok je tokom 2014. godine izvršeno **2.864** inspeksijskih kontrola, što predstavlja **pad vrijednosti u visini od 4 %** i prilikom čega su utvrđene **552** nepravilnosti.

Tokom 2015. godine preduzete su mjere u 1.296 slučajeva i to: donešeno je **312** rješenja o otkazu bezvignog boravka, **358** rješenja o otkazu privremenog boravka, **63** rješenja o otkazu stalnog boravka, **51** rješenja o otkazu bezvignog boravka sa izrečenom mjerom protjerivanja, **1** rješenje o otkazu privremenog boravka sa izrečenom mjerom protjerivanja, **294** rješenja o protjerivanju stranaca iz BiH, donešeno je **5** zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, dok je za **210** lica rješenjem određena mjera stavljanja pod nadzor (od čega je 193 lica smješteno u Imigracioni centar, 17 lica smješteno pod nadzor u mjestu boravišta, a za 2 lica produžena mjera nadzora u Imigracionom centru).

Tokom 2015. godine primjenjena su posebna ovlaštenja u **2.896** slučajeva i to: izvršeno je 1.089 pregleda - lica, stvari, vozila i prostorija, privremeno je oduzeto 667 ličnih isprava, 234 stvari - predmeta, privremeno je zadržano 575 lica, 329 lica je privedeno i evidentirana su 2 slučaja upotrebe sredstva prinude.

Inspektori za strance Službe za poslove sa strancima i drugi ovlašteni službenici, preduzimajući sve potrebne mjere i radnje iz svoje nadležnosti dolazili su do veoma korisnih i u najvećoj mjeri pouzdanih operativnih saznanja o neregularnim migracijama, kao i saznanja koja su se mogla dovesti u vezu sa krivičnim djelima iz nadležnosti drugih sigurnosnih agencija.

Prikupljena saznanja i informacije su analizirane i procjenjene od strane službenika Sektora za operativnu podršku, što je rezultiralo izradom **179** informacija o prikupljenim operativnim saznanjima koje je Služba blagovremeno dostavljala u nadležnost i postupanje Tužilaštvu BiH, OSA-i, SIPA-i, Graničnoj policiji, entitetskim MUP-a i drugim agencijama na dalju nadležnost i postupanje. Ove informacije, bile su od velikog značaja u otkrivanju i procesuiranju počinitelaca krivičnih djela, što je **povećanje od 26 % u odnosu na 2014. godinu**, tokom koje je Služba u dalju nadležnost dostavila 141 informaciju. Ovom prilikom, bi posebno istakli izuzetnu saradnju sa Obavještajno-sigurnosnom agencijom BiH, koja se ogleda u skoro svakodnevnoj i pravovremenoj razmjeni informacija i podataka.

Također je, nadograđena saradnja Službe sa institucijama na području BiH iz segmenta kretanja i boravka stranaca i razmjene informacija koje su korištene za preduzimanje mjera i aktivnosti iz nadležnosti bilo koje bezbjednosne agencije na području BiH. U periodu od januara do decembra 2015.

godine ostvarena je službena saradnja u 9.687 slučajeva, dok je u istom periodu prethodne godine ostvarena službena saradnja u 11.034 slučajeva, što je predstavlja pad vrijednosti u visini od 12,2 %.

Tokom ovog izvještajnog perioda, Sektor za operativnu podršku je izvršio 18.165 provjera u bazi „ROS“-a i drugim raspoloživim bazama podataka na osnovu zahtjeva DKP-a BiH prilikom postupka izdavanja viza stranim državljanima, što je **uvećanje od 5 %** u odnosu na 2014. godinu, kada je izvršeno 17.247 provjera.

Po zahtjevu Sektora za operativnu podršku, inspektori za strance su operativnim radom na terenu za 73 lica utvrdili pokušaje zloupotrebe putovanja koja bi mogla ukazivati na nezakonite migracije, o čemu su obaviješteni DKP-a BiH putem sistema, kako bi raspolagali svim činjenicama u postupku izdavanja viza, te uvažavajući utvrđene činjenice i prijedloge Službe, odbili zahtjeve za izdavanje viza i time spriječili neregularne migracije na izvorištu. Također je, bitno naglasiti da je Sektor za operativnu podršku analizirajući problematiku izdavanja viza, prepoznao pokušaj zloupotreba izdavanja viza i uočio porast podnesenih zahtjeva od strane sirijskih državljana, a imajući u vidu prikupljena saznanja o mogućnosti zloupotreba turističkog vaučera i na taj način legalnog dolaska državljana Sirije u BiH radi ilegalnog odlaska prema Srbiji radi priključenja migrantskim tokovima i odlaska prema zemljama EU radi traženja azila, te je nakon razmjene prikupljenih informacija i koordinacije aktivnosti sa MIP-om BiH, spriječeno izdavanje viza za 102 sirijska državljanina, što je bio pokušaj dolaska i novi modus operandi za nastavak regionalne migrantske krize i preljevanja prema Bosni i Hercegovini. **Dakle, zaključujemo da su inspektori za strance operativnim radom na terenu za ukupno 175 lica utvrdili pokušaje zloupotrebe putovanja koja bi mogla ukazivati na nezakonite migracije i time spriječili neregularne migracije na izvorištu, što je uvećanje od 47 %** u odnosu na 2014. godinu tokom koje su utvrđene nepravilnosti za 119 lica. U cilju efikasnijeg upravljanja migracijama, kao i zaštite bezbjedonosnog sistema BiH, Služba je o svim utvrđenim činjenicama i prikupljenim saznanjima o pokušajima zloupotrebe putovanja, kontinuirano informisala Ministarstvo inostranih poslova BiH radi blagovremenog upoznavanja DKP-a BiH i preduzimanja mjera na sprečavanju ilegalnih migracija.

Tokom ovog izvještajnog perioda, u Sektoru za operativnu podršku izvršene su 583 provjere na osnovu zahtjeva nadležnih organa, prilikom postupka prijema stranih državljana u državljanstvo BiH, od čega 276 na zahtjev Ministarstva uprave i lokalne samouprave RS-a, 295 na zahtjev Federalnog Ministarstva unutrašnjih poslova i 12 na zahtjev Ministarstva civilnih poslova, što je **umanjenje od 6,4%** u odnosu na 2014. godinu, kada su izvršene 623 provjere na osnovu zahtjeva nadležnih organa prilikom postupka prijema stranih državljana u državljanstvo BiH, od čega 319 na zahtjev Ministarstva uprave i lokalne samouprave RS-a, 286 na zahtjev Federalnog Ministarstva unutrašnjih poslova i 18 na zahtjev Ministarstva civilnih poslova.

Služba je u ovom izvještajnom periodu po zahtjevima MIP-a i terenskih centara, od bezbjedonosnih agencija zatražila 2.694 sigurnosnih provjera za preko 3.500 stranih državljana u postupcima ovjere pozivnih pisama, izdavanja viza, te odobrenja/produženja privremenog i odobrenje stalnog boravka, sve sa ciljem davanja doprinosa zaštiti ukupnog bezbjedonosnog sistema BiH, kao i borbi protiv terorizma i svih vidova neregularnih migracija, **što je povećanje od 68,49 %** u odnosu na 2014. godinu, tokom koje je zatraženo 1.597 provjera.

U evidenciju „Registar određenih stranaca – ROS“ je tokom izvještajnog perioda izvršeno 1.549 unosa. U ovu bazu su uneseni i podaci stranih državljana kojima je izrečena mjera protjerivanja, mjera otkaza boravka, mjera krivične odgovornosti, kojima je odlukom sudskih organa po osnovu prekršaja izrečena mjera zatvorske kazne ili novčane kazne u iznosu 1.000 KM i više, kojima su poništene ili ukinute vize, kojima su donešena rješenja o proglašenju nepoželjnim u BiH, kojima su oduzeta državljanstva BiH, kojima je odlukom Vijeća ministara BiH izrečena mjera protjerivanja, odluke Vijeća ministara BiH kojom se zabranjuje ulazak stranca u BiH, kao i podaci o licima za koje postoji osnovana sumnja da njihovo prisustvo predstavlja prijetnju nacionalnoj sigurnosti, pravnom poretku i javnom redu u Bosni i Hercegovini. U pomenutoj bazi su takođe, evidentirana sva pravna i fizička lica koja su subjekt međunarodnih restriktivnih mjera zabrane ulaska ili tranzita kroz BiH (Consolidated list).

Teroristički napadi u Parizu i svijetu, te njihova refleksija na BiH potvrđuju sigurnosni izazov i prijetnju povezanu sa zakonitim i nezakonitim migracijama. Služba je tokom 2015. godine preduzimanjem radnji

iz svojih nadležnosti i pojačanih aktivnosti kontrole kretanja i boravka stranaca u BiH, prikupila podatke o prisustvu 29 stranih državljana koji predstavljaju prijetnju javnom poretku i sigurnosti BiH. Podaci su evidentirani u bazu "ROS" kojoj pristup ima Granična policija BiH, te će prilikom pokušaja ulaska u BiH, istim biti odbijen ulazak.

U ovom izvještajnom periodu u Imigracioni centar Službe za poslove sa strancima prema knjizi evidencije prijema, smješteno je 193 lica od kojih su 23 maloljetna stranca u pratnji staratelja, dok je iz 2014. godine ostalo da boravi 13 lica. U izvještajnom periodu ostvareno je ukupno 2.952,5 korisničkih dana u Imigracionom centru.

Najviše neregulanih migranata bilo je iz Srbije, Turske, Albanije, sa teritorije Kosova i ostalih zemalja prema dole prikazanom dijagramu.

Trendovi preduzetih mjera i naznake narednih koraka

- Iako BiH nije bila zahvaćena migrantskim talasom tokom 2015. godine, odgovor EU i regije na humanitarni i bezbjedonosni izazov, nastavak ratnih dejstava u kriznim područjima, kao i poboljšanje vremenskih uslova će vjerovatno dovesti do novih izazova i u 2016. godini. S tim u vezi, agencije za jačanje zakona će sa posebnom pažnjom pratiti dešavanja, te na osnovu procjena mogućnosti refleksije krize na BiH kreirati i odgovore na pripadajuće prijetnje.
- U narednom periodu ove institucije će nastaviti davati svoj doprinos na započetom regionalnom projektu stvaranja pravnih pretpostavki za mogućnost realizacije zajedničkog povratka ilegalnih migranata u zemlje porijekla, uz organizovanje zajedničkih letova.

II PREKOGRANIČNI KRIMINALITET

Registirani prekogranični kriminalitet je u toku 2015. godine, u odnosu na prethodnu godinu, u porastu za 36,42%.

Krijumčarenje ljudima

U izvještajnom periodu evidentirano je 15 (2014:9) krivičnih djela krijumčarenja ljudi (čl. 189. KZ BiH). Nadležnim tužilaštvima podneseno je 13 (2014:12) službenih izvještaja, od čega se jedan službeni izvještaj odnosio na krivično djelo Organizovani kriminal (čl. 250 KZ BiH) u vezi sa krijumčarenjem ljudi i jedan službeni izvještaj odnosio se na krivično djelo Udruživanje radi izvršenja krivičnog djela (čl. 249 KZ BiH) u vezi sa krijumčarenjem ljudi. Za navedena krivična djela osumnjičeno je 28 poznatih lica (2014:26) i 3 NN lica, od čega je 20 državljana BiH, 3 državljana Albanije, 2 državljanina Švicarske, 2 državljanina Hrvatske i 1 državljanin Turske.

Vrsta KD (kvalifikacija)	Broj KD			Broj službenih izvještaja			Broj lica		
	2015.	2014.	±(%)	2015.	2014.	±(%)	2015.	2014.	±(%)
čl. 189 KZ BiH (Krijumčarenje lica)	15	9	166,66	13	12	8,33	31	26	19,23

Slučajevi krijumčarenja ljudi evidentirani su u zoni odgovornosti JGP Velika Kladuša, JGP Višegrad, JGP Zvornik, JGP Gradiška, JGP Dobrljin, JGP Trebinje i JGP Doljani.

Osobe koje su zatražile azil na granici ili u graničnom pojasu, ili imaju izbjeglički status

U izvještajnom periodu, od strane organizacionih jedinica Granične policije BiH, ukupno je evidentirano 5 lica koja su izrazila namjeru podnošenja zahtjeva za azil, i to jedan državljanin Italije i tri državljanina Palestinske Samouprave na Aerodromu Sarajevo, nakon su predati na dalje postupanje Službi za poslove

sa strancima, TC Sarajevo, te jedan državljanin Kube na graničnom prelazu Karakaj, koji je predat SPS, TC Bijeljina.

U istom periodu prethodne godine, 5 stranaca je izrazilo namjeru podnošenja zahtjeva za međunarodnu i privremenu zaštitu i to 2 državljana Šri Lanke i 2 državljana Turske na Aerodromu Sarajevo, te jedan državljanin D.R. Konga na graničnom prelazu Doljani.

Deportirane osobe iz BiH

U izvještajnom razdoblju evidentirano su **64** strana državljanina (2014. – **159**) koji su deportovani iz BiH. Razlozi zbog kojih su strani državljani deportovani iz BiH:

- ilegalan boravak u BiH.....	53	strani državljana ili	82,8%
- izvršenje KD.....	1	strani državljan ili	1,6%
- ostali razlozi.....	10	strana državljana ili	15,6%

Ekonomski (zagranični) kriminal i porezne utaje s naglaskom na kaznena djela korupcije i iznude

Pripadnici Granične policije BiH su u izvještajnom periodu zbog izvršenja koruptivnih krivičnih djela nadležnim tužiteljstvima podnijeli 10 službenih izvještaja (2014 – 17) zbog izvršenih 13 krivičnih djela (2014 – 23) u kojima je prijavljeno 19 lica (2014 – 49). Za izvršenje navedenih krivičnih djela prijavljeno je 18 državljana BiH i 1 državljanin Srbije.

Pregled broja djela, podnesenih službenih izvješća i prijavljenih lica vezano za koruptivna kaznena djela, sa uporednim podacima za isti period 2014. godine:

Vrsta krivičnog djela (kvalifikacija)	Broj krivičnih djela			Broj sl. Izvještaja			Broj prijavljenih lica		
	2015.	2014.	±(%)	2015.	2014.	±(%)	2015.	2014.	±(%)
Zloupotreba službenog položaja	3	8	-62.50	3	7	-57.14	11	19	-42.11
Nesavjestan rad u službi	/	/	-	/	/	-	/	/	-
Falsifikovanje ili uništavanje službene isprave	3	/	-	2	/	-	2	/	-
Davanje dara ili drugih oblika koristi	3	2	33,33	1	1	0,00	2	11	-81,81
Primanje dara ili drugih oblika koristi	4	3	33,33	4	3	33,33	4	4	0,00

Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga

U izvještajnom periodu evidentirano je 41 krivično djelo (2014 - 21). Nadležnim tužiteljstvima podneseno je 38 službenih izvještaja (2014 – 19). Prijavljeno je 46 lica (2014 -39), od kojih je 44 lice poznato i 2 NN lica, od čega je 39 državljana BiH, 3 državljana Hrvatske i po jedan državljanin Crne Gore i Austrije. Kod nadležnih sudova prekršajno je procesuirano 51 lice (2014 – 17) za počinjen 54 prekršaja (2014 – 17). Pregled sa uporednim podacima iz 2014. godine:

	2015.	2014.	+ (%)
Broj podnesenih službenih izvještaja	38	19	100,00
Broj izvršenih krivičnih djela	41	21	95,23
Broj prijavljenih lica	46	39	17,95
Broj podnesenih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka/izdatih prekršajnih naloga	51	17	300,00
Broj prijavljenih lica	51	17	300,00

Količine pronađene droge i ostalih opojnih sredstava:

Vrsta opojne droge	2015.	2014.
Heroin (g)	26,28	10.4
Kokain (g)	9,973	1.66
Marihuana (g)	4.126,66	13.444.69
Sjemenke marihuane (kom)	39	56
Stabljike marihuane (kom)	73	4
Marihuana-skank (g)	-	60.86
Speed (g)	26.64	5.7
Hašiš	12,25	-
Ecstasy (kom)	2	-
Diazepam (kom)	307	58
Metadon (ml)	10	-
Bromazepam (kom)	29.713	25
Ostalo (kom)	8.450	1 346
Ostalo (g)	6,07	317.2
Ostalo (ml)	10	-

U izvještajnom periodu, shodno Ugovoru potpisanom između Vijeća ministara BiH i Vlade R.Hrvatske o zajedničkim lokacijama na graničnim prijelazima, policijski službenici MUP-a R.Hrvatske PP Metković, ustupili su JGP Doljani 12 predmeta sa obilježjima krivičnog djela, te 19 predmeta sa obilježjima prekršaja, a koji su otkriveni na MGP Doljani/Metković, na ulazu u R.Hrvatsku. Tom prilikom, privremeno je oduzeta određena količina droge i ostalih opojnih sredstava.

U izvještajnom periodu evidentirani su pronalasci zasada stabljike "Marihuane", od strane službenika JGP Doljani (21 komad), JGP V.Kladuša (29 komada), te službenika JGP Dobrljin koji su u dva odvojena slučaja pronašli zasade sa ukupno 23 komada stabljike.

U graničnom pojasu, od strane službenika JGP Zvornik spriječeno je krijumčarenje čamcem 29. 270 komada "Bromazepama" i 7 200 komada ostalih droga.

Na graničnom prelazu Rača, od strane službenika JGP Bijeljina zaplijenjeno 26,02 g opojne droge "heroin" i 6,07 g ostalih droga. Navedena opojna droga pronađena je u unutrašnjosti vozila. Također, na istom graničnom prijelazu, u dva odvojena slučaja zaplijenjeno je 11g "kokaina" i 10 ml ostalih droga. Navedena droga pronađena je kao privatna pošiljka koju je zaprimio vozač autobusa.

Na graničnom prelazu Klobuk, prilikom ulaza u Bosne i Hercegovinu, u putnoj torbi državljanina Crne Gore pronađeno i privremeno oduzeto 3.997,15 grama marihuane.

- Krivotvorenje ličnih isprava (krivotvorenje osobnih iskaznica, vozačkih dozvola, putovnica)

U izvještajnom razdoblju evidentirano je počinjenje 88 krivičnih djela falsifikovanje isprava (2014. – 69). Nadležnim tužiteljstvima podneseno je 67 službenih izvještaja (2014. – 59) .

Ukupno je evidentirano 99 (2014:79) nosilaca falsifikovanih dokumenata od čega je državljana BiH 32, Srbije 31, Turske 27, Iraka 3, te po jedan državljanin Pakistana, Afganistana, Ukrajine, Albanije, Makedonije i Bjelorusije.

U izvještajnom periodu, izvršeno je privremeno oduzimanje 111 dokumenata (83 dokumenta na ulazu u BiH i 28 dokumenta na izlazu iz BiH) za koji postoji sumnja da su falsifikovani, što je povećanje za 16 dokumenta ili 16,8% u odnosu na isti period prethodne godine kada je oduzeto 95 dokumenata.

Vrsta dokumenta	Ukupan broj	
	2015.	2014.
Pasoš	31	16
Saobraćajna dozvola	9	1
Vozačka dozvola	5	12
Lična karta	5	7
Viza	2	4
Dozvola boravka	2	2
CEMT dozvole	21	13
Zeleni karton	27	18
Ostalo	*9	*21
Ukupno	111	95

*Ostalo (2 iskaznice za vozača, 1 ugovor o najmu vozila, 3 dozvole za prevoz tereta, 1 stiker registracije i 2 licence za vozilo)

Državljanstva lica koja su koristila falsifikovane dokumente i pravac kretanja:

Državljanstvo lica (slučajevi)	Ulaz	Izlaz	Granični pojas	Ukupno	Granica BiH sa				
					Hrvatska	Srbija	Crna Gora	Aerodromi	Pomorski/riječni
BiH	18	14	-	32	12	20	-	-	-
Srbija	25	6	-	31	4	27	-	-	-
Turska	23	4	-	27	1	-	-	26	-
Irak	2	1	-	3	-	-	-	3	-
Afganistan	1	-	-	1	-	-	-	1	-
Pakistan	1	-	-	1	-	-	-	1	-
Bjelorusija	1	-	-	1	-	1	-	-	-
Makedonija	-	1	-	1	-	1	-	-	-
Albanija	1	-	-	1	-	-	1	-	-
Ukrajina	1	-	-	1	1	-	-	-	-
Ukupno	73	26	-	99	18	49	1	31	-

Krivična djela protiv imovine

U izvještajnom razdoblju GP BiH je nadležnim tužiteljstvima dostavila 7 službenih izvješća (2014. - 2) za počinjenih 7 kaznena djela krađe (2014. - 2) za koja je prijavljeno 12 lica (2014. - 2), te 2 službena izvješća (2014. - 0) za počinjena 4 kaznena djela teške krađe (2014. - 0) za koja je prijavljeno 3 lica (2014. - 0).

Krijumčarenje robama i nedozvoljena trgovina

Zbog nedopuštenog prometa raznih vrsta roba i izbjegavanja carinskog nadzora nadležnim tužiteljstvima podneseno je 41 službeni izvještaj (2014. - 33) zbog 47 kaznenih djela (2014. - 38), za koja je prijavljeno 65 lica (2014.-286) od čega je 9 NN lica.

Pregled registrovanih krivičnih djela, podnesenih službenih izvještaja i broja prijavljenih lica, sa uporednim podacima za 2014. godinu:

Vrsta KD	Broj krivičnih djela			Broj sl. izvještaja			Broj prijavljenih lica		
	2015.	2014.	±(%)	2015.	2014.	±(%)	2015.	2014.	±(%)
Krijumčarenje (čl. 214. KZ BiH)	28	29	-3,45	24	26	7,69	38	274	-86,14
Nedozvoljena trgovina(čl. 212. KZ BiH)	8	6	100,00	7	6	16,66	11	8	37,50
Nedozvoljen promet akciznih proizvoda(čl. 210. KZ BiH)	10	2	500,00	9	1	800,00	14	3	466,66
Organizovanje grupe ljudi ili udruženja za krijumčarenje ili rasturanje neocarinjene robe (čl. 215. KZ BiH)	1	1	0,00	1	/	/	2	1	100,00
UKUPNO	47	38	23,68	41	33	24,24	65	286	-77,28

Prijavljeno je 46 državljanina BiH, 3 državljanin R.Srbije, 2 državljanina R.Hrvatske, 4 državljanina Makedonije i 1 državljanin Crne Gore, dok za devet lica nije utvrđeno državljanstvo, jer se radi o NN izvršiocima.

Privremeno oduzete robe:

Vrsta oduzete robe	2015.	2014.	±(%)
Cigarete (kutija)	20.677	8.829	234,198
Rezani duhan(kg)	729,01	/	-
Krupna stoka (kom)	11	20	-55,00
Sitna stoka (kom)	70	194	-63,92
Tekstilni proizvodi (kom)	15.419	628	2400,00
Tehnički proizvodi (kom)	166.959	54	-
Alkohol (l)	250	/	-
Ostalo (kom)	6.679	14.897	-55,17
Ostalo (lit)	46	341	-86,52
Ostalo(kg)	3.116,50	25393.91	-87,73
Ostalo (m3)	-	24,85	-

Procijenjene vrijednosti privremeno oduzetih roba:

- cigarete: 96.445 KM,
- krupna stoka: 16.700 KM,
- sitna stoka: 12.810 KM,
- rezani duhan 17.152,50 KM
- ostale robe: 83.089 KM
- tehnički proizvodi: 64.114 KM
- tekstilni proizvodi: 293.792 KM
- alkohol: 2.300 KM

U izvještajnom periodu privremeno je oduzeto novca u raznim apoenima u protuvrijednosti 197.911 KM. Ukupna procijenjena vrijednost privremeno oduzete robe iznosi 784.313,50 KM. Dio privremeno oduzete robe predat je u nadležnost carinskim i inspeksijskim organima, dok je dio deponovan u sjedištima JGP.

Oduzeto oružje, streljivo, eksplozivna sredstva

U izvještajnom periodu pronađena je i privremeno oduzeta određena količina različitih vrsta oružja i municije. Nadležnim tužiteljstvima je podneseno 13 izvještaja (2014 – 11) za izvršenih 15 krivičnih djela

(2014 – 14), za koja je prijavljeno 15 lica, od kojih je 12 državljana BiH, te po jedan državljanin R.Srbije, R.Albanije i R.Austrije (2014 – 7).

Količina oduzetog oružja	2015.	2014.	±(%)
Puške i poluautomatske puške	5	6	-16,66
Automatske puške	2	1	100,00
Pištolji, automatski pištolji i revolveri	8	6	22,22
Hladno oružje	19	13	46,15
Sprejevi	6	13	-53.85
Ostalo	13	4	325,00
Ukupno	57	43	32.56

Privremeno je oduzeto i 1.239 komada municije različitog kalibra (2014 – 709) i to: 246 komada pištoljske municije (2014 – 211), 955 komada puščane municije (2014 – 367), 43 komada lovačkih patrona (2014 – 131), 18 komada gasne patrone, 10 komada signalne municije, 240 komada ostale municije, 2 bombe i 10 ostalih minsko-eksplozivnih sredstava.

Dva KD-a "Nedozvoljena proizvodnja i promet oružja ili eksplozivnih materija" počinjena su od strane policijskog službenika GP BiH i službenika UIO BiH.

Broj zapriječenih mjesta pogodnih za ilegalan prelazak d/g

U vezi projekta „Zaprečavanje puteva pogodnih za ilegalni prelazak državne granice između BiH i R. Srbije prevoznim sredstvima“ sa predstavnicima R. Srbije je dogovoren okvirni plan aktivnosti. Od strane TU Istok predloženo je ukupno 14 lokaliteta za zaprečavanje. Dana, 05.03.2015. godine usvojen je i parafiran Elaborat “Zaprečavanje puteva pogodnih za ilegalni prelazak državne granice između BiH i Republike Srbije motornim vozilima“.

Trendovi u preduzetim mjerama i naznake narednih koraka

U izvještajnom razdoblju uspješno su realizirali zadaci i aktivnosti koji se odnose na granične provjere, nadzor državne granice i sigurnosti zračnih luka. U realizaciji navedenih zadataka do punog izražaja je došla uspostavljena suradnja GP sa partnerskim agencijama u BiH i vani.

S obzirom na sve naprijed navedeno, stanje sigurnosti na granici BiH može se ocijeniti zadovoljavajućim.

U narednom periodu ključni prioriteti su:

- Revidirati organizacijsku strukturu i adekvatno kadrovski popuniti GP BiH,
- Nastaviti sa daljom optimizacijom informacionog sistema GP BiH,
- Otkloniti nedostatke u pogledu infrastrukture i opreme koja se koristi za granične provjere,
- Opremiti GP BiH za izvršavanje poslova nadzora granice,
- Izgradnja infrastrukture - poboljšanje uslova za rad službenika.

II KRETANJA KRIMINALA U BIH

1. Ukupan broj registriranih krivičnih djela (KD) u BiH u 2015. godini

	KD u 2014.	KD u 2015.	%
FMUP	23.247	20.306	-12,7
MUP RS	10.347	9.783	-5,5
Policija Brčko distrikt BiH	438	429	-2,0
Granična policija BiH	184	230	25
SIPA	489	342	-30
Ukupno u BiH	34.705	31.090	-10,41

Ukupan broj registriranih krivičnih djela u Bosni i Hercegovini u 2015. godini (31.090) je manji za 10,41% u odnosu na 2014. godinu (34.705). To je rezultat složenih pozitivnih kretanja u više segmenata, od kojih zavise ukupne sigurnosne prilike u Bosni i Hercegovini: od policijskog operativnog rada, napretka koordinacije i zajedničkog djelovanja sedam agencija koje samostalno djeluju pod okriljem Ministarstva sigurnosti BiH, određenih lokalnih, regionalnih i globalnih kretanja u oblastima kriminala, odnosno drugih akata nasilja i netolerancije.

2. Ukupan broj registriranih izvršilaca krivičnih djela (KD) u BiH u 2015. godini

	Izvršilaca KD u 2014.	Izvršilaca KD u 2015.	%
FMUP	16.122	14.257	-11,6
MUP RS	8.222	7.579	-7,8
Policija Brčko distrikt BiH	457	328	-28,22
Granična policija BiH	451	295	-34,58
SIPA	746	415	-44
Ukupno u BiH	25.998	22.874	-12,01

Ukupan broj izvršilaca registriranih krivičnih djela u Bosni i Hercegovini u 2015. godini iznosio je 22.874 osobe, a u 2014. godini 25.998 osoba, što je manje za 12,01 % u odnosu na prethodnu godinu. Značajnom smanjenju broja registriranih izvršilaca krivičnih djela doprinijele su brojne policijske mjere, među kojima i preventivne.

U odnosu na prethodnih nekoliko godina, odnos u strukturi prijavljenih osoba je sve pozitivniji u korist maloljetnih izvršilaca krivičnih djela. U 2015. godini, na nivou BiH, od ukupnog broja izvršilaca, 3, 92% se odnosi na maloljetne osobe (u 2007. godini bilo je preko 9%).

Prema podacima **Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske**, u 2015. godini (309) registrirane su pozitivne tendencije u maloljetničkoj delinkvenciji. Tako je za 13,9% manje registriranih maloljetnih izvršilaca u ukupnom broju krivičnih djela, nego 2014. godine (359).

Pozitivne tendencije u ovoj oblasti registriralo je i **Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova**. Od ukupnog broja prijavljenih lica (14.257) za počinjena krivična djela, njih 540 (3,8%) su maloljetnici, što je manje za 36,7 % u odnosu na uporedni period.

U **Brčko distriktu BiH**, učešće maloljetnika u izvršenju krivičnih djela je u blagom rastu: u 2015. godini prijavljeno je 49 maloljetnika što je više za 10 lica nego 2014. godine, a njihovo učešće u ukupnom broju izvršilaca krivičnih djela je 14,93% (u 2014. 8,5%).

Kao značajan činilac u sprečavanju i otkrivanju kriminaliteta jeste i koeficijent ukupne rasvijetljenosti krivičnih djela. Tako je u 2015. godini, u Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske koeficijent ukupne rasvijetljenosti iznosio 74,8% (72,6% u 2014.), a po nepoznatom izvršiocu- NN 56,5% (53,9% u 2014.). U Federalnoj upravi policije, u 2015. godini, ukupna stopa otkrivenosti je 60,65%, što u odnosu na isti period 2014. godine daje porast stope otkrivenosti od 0,99%. Naknadno je u FBiH rasvijetljeno 5.729 djela (45,5%) od ukupnog broja krivičnih djela prijavljenih po nepoznatom počiniocu, od čega 1.862 (32,5%) iz ranijeg perioda. Slična kretanja su i u Policiji Brčko distrikta BiH.

Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA) u 2015. godini aktivno je radila na poslovima i zadacima iz svoje nadležnosti i zahvaljujući zalaganju ukupnog kadrovskeg potencijala, pružila je odgovore na sve bezbjednosne izazove i obaveze koje su proisticale iz programa rada i zahtjeva Tužilaštva BiH i Suda BiH, te drugih institucija za sprovođenje zakona.

U 2015. godini intenzivno je rađeno na sprječavanju, otkrivanju i istraživanju krivičnih djela, u okviru čega je nadležnim tužilaštvima podneseno:

- 168 izvještaja o postojanju osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu protiv ukupno 373 lica, od kojih su 343 fizička lica, 24 pravna lica i šest NN lica. U 2014. godini podneseno je 230 izvještaja protiv 666 lica, od kojih su 592 fizička lica, 61 pravno lice i 13 NN lica;
- 16 dopuna izvještaja protiv ukupno 42 lica, od kojih je 36 fizičkih lica, dva pravna lica i četiri NN lica. U 2014. godini podneseno je 29 dopuna izvještaja protiv ukupno 80 lica, od kojih su 74 fizička lica, pet pravnih lica i jedno NN lice.

U oblasti zakonitosti u radu, na ovlaštene radnike policijskih agencija u BiH je u 2015. godini izvršeno 112 (2014. godine - 222) napada, što je za -49,54% manje nego prethodne godine. Opravdana upotreba sile je primijenjena u 1.351 slučaju (bez MUP-a RS) (2.519 slučajeva 2014. godine).

Trendovi preduzetih mjera i naznake narednih koraka

- Institucije i agencije za provođenje zakona BiH i u BiH aktivno su radile u 2015. godini na poslovima i zadacima iz svoje nadležnosti i zahvaljujući zalaganju ukupnog kadrovskog potencijala, pružile su i nastoje pružiti odgovore na sve sigurnosne izazove i obaveze koje proističu iz njihovih planova rada i zahtjeva nadležnih tužilaštava i sudova u BiH.
- Pred Ministarstvom sigurnosti BiH su i u toku 2015. godine, pored ostalog, stajale obaveze da se omoguće pretpostavke kojima će se osigurati bolja koordinacija ključnih institucija BiH u sigurnosnom sektoru. U bliskoj budućnosti potrebno je unaprijediti brzinu postupanja u kriznim situacijama i vanrednim prilikama u skladu sa zakonskim nadležnostima policijskih tijela kako bi se smanjio vremenski tok za realizaciju pojedinih aktivnosti, naročito određenih provjera i postupanja koje zahtijevaju hitnost u postupanju a gdje je neophodna saradnja policijskih agencija.

3. Organizirani kriminal u BiH

Osnovni modaliteti organizovanog kriminala u BiH u 2015. godini bili su neovlaštena trgovina narkoticima, trgovina ljudima, neovlaštena trgovina oružjem, krađa i preprodaja motornih vozila, te krivotvorenje novca. Novac stečen počinjenjem krivičnih djela ulaže se u legalne novčane tokove.

U BiH postoje kriminalne grupe sa manje članova koje se međusobno povezuju u pojedinačnim poslovima. Samo pojedine kriminalne grupe u BiH imaju čvršće unutrašnje uređenje. Kriminalne grupe iz BiH koriste sva savremena sredstva komunikacije i druga informatičko-tehnološka dostignuća. U proteklom periodu u akcijama nadležnih organa vođe pojedinih kriminalnih grupa lišene su slobode, ali i pored toga, na području BiH i dalje djeluju organizovane kriminalne grupe sa dosta čvrstim vezama u širem okruženju, koje kriminalnim aktivnostima zarađuju velike sume novca. Ove kriminalne grupe imaju veoma negativan uticaj na privredni i ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine, kao i na kompletnu bezbjednosnu sliku zemlje.

U toku 2015. godine, policijske strukture u BiH kontinuirano su pratile i istraživale djelovanje pojedinaca i grupa koji se dovode u vezu sa onim javnim oblicima kriminala koji imaju elemente organiziranog kriminala, a posebno pojedinaca i grupa za koje su postojale indicije da se mogu dovesti u direktnu vezu sa izvršenjem takvih djela.

U narednoj tabeli dani su uporedni pokazatelji (za 2015. i 2014. godinu) o kretanju broja registriranih krivičnih djela (KD) iz Krivičnog zakona BiH.

Krivična djela iz KZ BiH

	2014. god.	2015.god.	%
FMUP	73	75	2,7
MUP RS	90	95	5,6
Policija Brčko distrikt BiH	8	6	-25
Granična policija BiH	82	127	54,87
Uprava za indirektno oporezivanje BiH	56	69	23,21
SIPA BiH	489	342	-30
Ukupno u BiH	798	645	-19,17

Napad na premijera **Republike Srbije Aleksandra Vučića**, prilikom komemorativnog skupa „Potočari-Srebrenica 2015“, je jedan od slučajeva koji su posebno uznemirili javnost u Bosni i Hercegovini i Regionu, a okvalificiran je kao **krivično djelo iz člana 192. KZ BiH**⁵ - ugrožavanje osoba pod međunarodnom pravnom zaštitom. Premijer Vlade Republike Srbije fizički je napadnut od strane više lica, a u skladu sa naredbama Tužilaštva BiH, preduzete su sve neophodne mjere i radnje radi dokumentovanja i otkrivanja počinitelja krivičnih djela. OSA BiH je prikupila određeni fond saznanja koja su ukazivala na neke okolnosti navedenih događaja. U tom kontekstu, identifikovano je više lica koja su se mogla dovesti u vezu sa napadom⁶.

Iz domena rada **Državne agencije za istrage i zaštitu** istraživana su djelovanja pojedinaca i grupa koje se dovode u vezu sa svim pojavnim oblicima kriminala sa elementima organizovanog kriminala. Zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo organizovanog kriminala, tužilaštvima u BiH podneseno je 13 izvještaja o postojanju osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu protiv 93 poznata lica, tri NN lica i osam pravnih lica, te deset dopuna izvještaja protiv 30 fizičkih lica, dva pravna lica i jednog NN lica. U 2014. godini podnesen je 31 izvještaj, kojima su prijavljena 232 poznata lica, 34 pravna lica i tri NN lica i 15 dopuna izvještaja, kojima je prijavljeno 46 fizičkih lica i pet pravnih lica.

Izvještaji i dopune izvještaja u vezi sa krivičnim djelima organizovanog kriminala i prijavljena lica u 2014. i 2015. godini						
	Izvještaji i dopune			Lica		
	2014.	2015.	+/- %	2014.	2015.	+/- %
Izvještaji	31	13	-58%	269	104	-61%
Dopune izvještaja	15	10	-33%	51	33	-35%
UKUPNO	46	23	-50%	320	137	-57%

- a) Izvještaji i dopune izvještaja kojima je prijavljeno krivično djelo iz člana 250. KZ BiH (Organizovani kriminal) u vezi su sa:

⁵ Ugrožavanje osoba pod međunarodnom pravnom zaštitom; Član 192. (1) Ko osobu pod međunarodnom pravnom zaštitom zatvori, drži zatvorenu ili joj na drugi način oduzme ili ograniči slobodu kretanja, u cilju da nju ili neku drugu osobu primora da nešto izvrši ili ne izvrši, ili ko učini neko drugo nasilje prema osobi pod međunarodnom pravnom zaštitom ili protiv njezine slobode, ili napadne njezine službene prostorije, privatni smještaj ili prijevozno sredstvo, a takav bi napad mogao ugroziti njezinu osobu ili slobodu, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

⁶ O ovim događajima Ministarstvo sigurnosti BiH je u toku 2015. godine, blagovremeno sačinilo i dostavilo Informaciju Vijeću ministara BiH kao i Parlamentarnoj skupštini BiH.

- finansijskim kriminalom i korupcijom - sedam izvještaja protiv 64 lica i dva pravna lica i jedna dopuna izvještaja protiv pet lica i jednog NN lica;
 - neovlaštenim prometom opojnim drogama - pet dopuna izvještaja protiv 17 lica;
 - trgovinom ljudima - dvije dopune izvještaja protiv četiri lica;
 - neovlaštenim promet oružjem i vojnom opremom - jedan izvještaj protiv sedam lica i jednog NN lica;
 - krivotvorenjem novca - jedna dopuna izvještaja protiv jednog lica;
 - pranjem novca - jedan izvještaj protiv sedam fizičkih lica i šest pravnih lica i jedna dopuna izvještaja protiv tri fizička lica i dva pravna lica.
- b) Izvještaji kojima je prijavljeno krivično djelo iz člana 383a. KZ RS (Organizovani kriminal) u vezi su sa:
- neovlaštenom proizvodnjom i prometom opojnih droga - dva izvještaja protiv šest fizičkih lica i jednog NN lica.
- c) Izvještaji kojima je prijavljeno krivično djelo iz člana 342. KZ FBiH (Organizovani kriminal) u vezi su sa:
- finansijskim kriminalom i korupcijom - jedan izvještaj protiv šest lica i jednog NN lica;
 - trgovinom ljudima - jedan izvještaj protiv tri lica.

SIPA je provela 22 operativne akcije koje se odnose na krivična djela organizovanog kriminala, što je 37% manje u odnosu na 2014. godinu kada je sprovedeno 35 operativnih akcija⁷.

Lica lišena slobode zbog postojanja osnova sumnje da su počinila krivična djela organizovanog kriminala u vezi sa navedenim vrstama kriminala u 2014. i 2015. godini			
	2014.	2015.	+/- %
Finansijski kriminal i korupcija	62	49	-21%
Neovlašteni promet opojnim drogama	44	10	-77%
Trgovina ljudima	-	19	-
Krijumčarenje ljudi	6	-	-
Neovlašteni promet oružjem	-	6	-
Krivotvorenje novca	7	1	-86%
Falsifikovanje isprava	-	3	-
Ostala krivična djela	1	6	500%
UKUPNO	120	94	-22%

To čini da je stanje sigurnosti u BiH na nivou svih postkonfliktnih društava i na nivou stanja sigurnosti u ostalim zemljama regije, ali također, pruža osnovu za još ozbiljniju borbu protiv organizovanog kriminala, posebno ako se takav trend nastavi i u 2016. godini.

Prema ukupnim podacima Obavještajno-sigurnosne agencije (OSA-e), u odnosu na raniji period, može se reći da još uvijek nije došlo do formiranja većih kriminalnih grupacija, ali je taj proces u završnoj fazi. Naime, pripadnost pojedinim grupacijama je sada već jasno izdiferencirana, te su sukobi različitog intenziteta (verbalni, fizički i oružani, podmetanje eksplozivnih naprava, paljevina automobila i nekretnina...) učestala pojava u eliminiranju konkurencije u vršenju nezakonitih aktivnosti, čak i u slučajevima samog boravka na istoj lokaciji. Naročito je zabrinjavajuća činjenica da se ovi sukobi ne

⁷ Samostalno sprovedene operativne akcije SIPA-e u 2015. godini, i operativne akcije SIPA-e sprovedene u saradnji sa domaćim i međunarodnim organima za sprovođenje zakona u 2015. godini, date su u Prilogu Informacije o stanju sigurnosti u BiH za 2015. godinu.

planiraju i ne dešavaju samo na lokalnom nivou, već se prenose i na zemlje u regionu, pa i šire u pojedine evropske gradove, u kojima živi veći broj građana porijeklom iz BiH.

Tokom 2015. godine uočeno je i češće korištenje BiH za skrivanje lica za kojima su raspisane međunarodne potjernice, ali i lica koja su u bjekstvu zbog sukoba sa konkurentskim grupacijama u njihovim zemljama. Ova pojava ukazuje na mogućnost oružanih sukoba na području naše zemlje, kao i na nastavak nezakonitog djelovanja tih lica u BiH u cilju ostvarivanja zarade, budući da su u tome onemogućeni u matičnoj zemlji.

Specifičnost trenutnog djelovanja kriminalnih grupacija iz Bosne i Hercegovine ogleda se u međunarodnoj saradnji sa pojedinim grupama iz drugih zemalja, te povećanoj vjerovatnoći međusobnih sukoba na teritoriji više država, a također je, došlo i do promjene mjesta na kojima su se najuticajnije od njih organizirale. Tako je, za razliku od ranijih godina, kada je centar moći većih kriminalnih grupacija bilo Sarajevo, Istočno Sarajevo i Banja Luka, trenutno povećana aktivnost ovih lica na području Zenice, Tuzle, Prijedora, Modriče i Bijeljine. S tim u vezi, trenutno su najizraženiji sukobi između rivalskih grupacija na području Tuzlanskog kantona, od kojih su neki kao posljedicu imali ugrožavanje i života ljudi, te narušavanje javnog reda i mira.

Prema prikupljenim saznanjima, kriminalna lica iz BiH u punom kapacitetu koriste mogućnosti modernih tehnologija kako bi osmislili strategiju ilegalne trgovine narkoticima, ilegalne migracije i trgovinu ljudima, odredili najbrže i najefikasnije rute i metode krijumčarenja, način izvršavanja novčanih transakcija u procesu tzv. „pranja novca“, ometanje i praćenje policijskih patrola, praćenje bankovnih transakcija suparničkih grupacija, utvrđivanje karakteristika sigurnosnih sistema (npr. banaka), pa čak i stvaranje virtuelnih kriminalnih grupacija čiji se pripadnici fizički nalaze na različitim teritorijama, kao i planiranje i izvršenje drugih vidova nezakonitih aktivnosti. Korištenje novih informatičkih i tehnoloških dostignuća kriminalnim grupacijama omogućava veliki nivo anonimnosti i teže otkrivanje njihovih nezakonitih aktivnosti. Nivo sofisticiranosti ove vrste kriminala predstavlja veliki izazov razvijenim zemljama, a pogotovo zemljama sa ograničenim materijalnim mogućnostima kao što je Bosna i Hercegovina.

Sprega korupcije i organiziranog kriminala predstavlja jedan od najdominantnijih faktora ugrožavanja daljeg razvoja i ekonomske stabilnosti Bosne i Hercegovine. U skladu sa Strategijom za borbu protiv korupcije u BiH, OSA kontinuirano prikuplja podatke koji se odnose na kršenje zakona i koruptivne aktivnosti u svim segmentima društvenih djelatnosti. Bez obzira na sankcioniranje počinitelja, i dalje se uočava koruptivno ponašanje zaposlenika različitih institucija koji bi trebali, u skladu sa opisom svog radnog mjesta, omogućavati provođenje zakonitosti. I dalje funkcioniraju neke ranije izdiferencirane veze između organiziranog kriminala i različitih struktura i nivoa vlasti, a uspostavljaju se i neke nove.

U oblasti međunarodne operativne policijske saradnje Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH ostvaruje kontinuiranu saradnju sa članicama Interpola, Europol-a i SELEC-a, te nadležnim policijskim agencijama u BiH. Uporedni pokazatelji ove saradnje za 2015. i 2014. godinu predstavljeni su u tabeli „ANEX 2“, koji je u prilogu ove Informacije. U sklopu ovih aktivnosti sprovedeno je i 10 međunarodnih operativnih akcija, u kojima je Direkcija ispred Bosne i Hercegovine imala koordinirajuću ulogu. Realizovane su sljedeće operativne akcije:

- Operativna akcija kodnog naziva „*Clean Earth*“, koja je realizovana u periodu od 26. januara do 6. februara 2015. godine, u okviru radne grupe SELEC-a za zaštitu okoline. Koordinator za Bosnu i Hercegovinu su bili Granična policija BiH, Uprava za indirektno oporezivanje BiH i Direkcija.
- Operativna akcija kodnog naziva „*Balkan Gate*“, koja je realizovana u martu 2015. godine u organizaciji EUROPOL-a. Direkcija je koordinirala aktivnosti između WCO (Svjetske carinske organizacije) i Uprave za indirektno oporezivanje BiH, koja je sprovodila navedenu akciju na području BiH.
- Operativna akcija kodnog naziva „*Pangea*“, čiji predmet je bio falsifikovani lijekovi i medicinski proizvodi, realizovana u junu 2015. godine na inicijativu Generalnog sekretarijata INTERPOL-a

- Operativna akcija kodnog naziva *HIT2 - „Blue Amber”*, koja je realizovana u junu 2015. godine u organizaciji EUROPOL-a i SELEC-a, a bila je usmjerena na suzbijanje krađe vozila.
- Operativna akcija kodnog naziva *„Blue Amber – Sirocco“*, realizovana u junu 2015. godine u organizaciji Republike Mađarske, uz podršku EUROPL-a. U navedenoj akciji koja je bila usmjerena protiv ilegalnih imigracija učestvovalo je svih jedanaest zemalja potpisnica Konvencije o policijskoj saradnji zemalja Jugoistočne Evrope.
- Operativna akcija kodnog naziva *„Western Jade/Fire Arms“*, koja je inicirana od strane EMPACT projekta u okviru EUROPOL-a, realizovana krajem septembra i početkom oktobra 2015. godine, i bila je usmjerena protiv nezakonite trgovine oružjem iz regiona prema EU.
- Operativna akcija kodnog naziva *„Bijeli Merkur 3”*, čiji predmet je bio nedozvoljena trgovina, zaštita intelektualne svojine i krijumčarenje roba, realizovana u oktobru 2015. godine na inicijativu Generalnog sekretarijata INTERPOL-a
- Operativna akcija kodnog naziva *„Mirage 2015”*, čiji predmet je bila ilegalna imigracija, realizovana u novembra 2015. godine od strane SELEC-a.
- Operativna akcija kodnog naziva *„Know How”*, čiji predmet je bio falsifikati droga i lijekova, realizovana u novmebru 2015. godine od strane SELEC-a.
- Operativna akcija kodnog naziva *„Opson 5”*, koja je bila usmjerena ka suzbijanju nezakonitog prometa hrane i pića, realizovana u decembru 2015. godine na inicijativu Generalnog sekretarijata INTERPOL-a

Policijski službenici Uprave kriminalističke policije Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, u koordinaciji i pod nadzorom Tužilaštva BiH, realizovali su međunarodnu akciju kodnog naziva „Odisej“, koja je rezultirala podnošenjem izvještaja o počinjenom krivičnom djelu protiv lica A.M. i K.M. Akcija je sprovedena u saradnji sa Federalnim ministarstvom unutrašnjih poslova FBiH i Njemačkom saveznom policijom (BKA). Za lica A.M. i K.M. postoji osnov sumnje da su izvršili krivično djelo „Organizovani kriminal“ iz člana 250. KZ BiH, a u vezi sa krivičnim djelima: Neovlašteni promet opojnim drogama; Izrada i unošenje računarskih virusa; Računarska prevara; Neovlašteni pristup računaru, računarskoj mreži, telekomunikacionoj mreži i elektronskoj obradi podataka; Falsifikovanje kreditnih kartica i kartica za bezgotovinsko plaćanje; Pranje novca; Falsifikovanje isprave i Nedozvoljena trgovina. Ova organizovana kriminalna grupa je djelovala na području Bosne i Hercegovine, Njemačke, Švajcarske, Austrije i drugih područja gdje se koristi njemački jezik, putem interneta i putem poštanskih/kurirskih službi u BiH i drugim zemljama⁸.

Trendovi preduzetih mjera i naznake narednih koraka

- Da bi se ostvario još veći napredak u borbi protiv organiziranog kriminala, potrebno je ojačati mjere generalne prevencije, s naglaskom na zakone i pravosnažne presude.
- Na prijedlog Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine u toku ove godine pristupiti pripremama za izradu nove Strategije za borbu protiv organiziranog kriminala u BiH (važeća je za period 2014.-2016. godine), kao i Procjena prijetnje od organiziranog kriminala u BiH. Do usvajanja nove strategije ubrzano raditi i u punom kapacitetu pristupiti provedbi važećeg Akcionog plana.
- Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine je koordiniralo proces revizije implementacije Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije, u skladu sa Pravilima mehanizma za reviziju implementacije Konvencije, utvrđenih Rezolucijom 3/1, koja je usvojena na trećoj sjednici Konferencije zemalja članica.

⁸ U 2015. godini MUP RS-a je učestvovao u realizaciji devet međunarodnih akcija: tri po problematici droga („Dijamant“, „Maska“, i „Kolt“), dvije organizovani kriminal i oružje („Trzaj“ i „Sjever“), jedna organizovani kriminal u vezi sa krivičnim djelom organizovane grupe ljudi za krijumčarenje neocarinjene robe („Izvor“) i tri iz oblasti visokotehnološkog kriminaliteta („Andomeda“, „Darkode“ i „Plejade“). Također, pripadnici MUP-a RS-a su realizovali i regionalnu operaciju „Hit2-Blue Amber“ koja se odnosila na ukradenu vozila.

- Bosna i Hercegovina je u 2015. godini sudjelovala u UNODC programu „**Container Control Programme (CCP)**“, a u čijem okviru se kontinuirano preduzimaju aktivnosti u kojima sudjeluju predstavnici Ministarstva sigurnosti BiH, Granične policije BiH i Uprave za indirektno opereživanje BiH.

4. Krivična djela protiv integriteta Bosne i Hercegovine

SIPA je podnijela deset izvještaja protiv 12 lica zbog postojanja osnova sumnje da su počinili krivična djela protiv integriteta Bosne i Hercegovine, a u 2014. godini tri izvještaja protiv osam lica i jedna dopuna izvještaja protiv šest lica.

Izveštaji i dopune izvještaja iz oblasti krivičnih djela protiv integriteta Bosne i Hercegovine i prijavljena lica u 2014. i 2015. godini						
	Izveštaji i dopune			Lica		
	2014.	2015.	+/- %	2014.	2015.	+/- %
Izveštaji	3	10	233%	8	12	50%
Dopune izvještaja	1	-	-	6	-	-
UKUPNO	4	10	150%	14	12	-14%

Izveštaji i dopuna izvještaja zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo podneseni Tužilaštvu BiH su:

- izvještaj protiv jednog lica zbog postojanja osnova sumnje da je počinilo krivično djelo iz člana 162b. KZ BiH (Protivzakonito formiranje i pridruživanje stranim paravojnim ili parapolicijskim formacijama), a u vezi sa krivičnim djelom iz člana 248. KZ BiH (Pripremanje krivičnog djela);
- izvještaj protiv jednog lica zbog postojanja osnova sumnje da je počinilo krivično djelo iz člana 162b. KZ BiH (Protivzakonito formiranje i pridruživanje stranim paravojnim ili parapolicijskim formacijama), u vezi sa članom 31. KZ BiH (Pomaganje);
- osam izvještaja protiv deset lica zbog postojanja osnova sumnje da su počinili krivično djelo iz člana 162b. KZ BiH (Protivzakonito formiranje i pridruživanje stranim paravojnim ili parapolicijskim formacijama).

5. Terorizam

U kontekstu mogućih **opasnosti od terorizma**, BiH dijeli poziciju mnogih zemalja. Suočena je sa određenim stalnim **rizicima**, a u 2015. godini i **konkretnim pojedinačnim napadima**. Neke potencijalne **prijetnje** su blagovremeno uočavane i preventivno suzbijane, a vinovnici privedeni odgovornosti.

U **kontekstu trenutnog stanja sigurnosti**, u Bosni i Hercegovini ali i međunarodnom nivou, ističemo kako se ova Informacija priprema u vremenu kada **terorističke i nasilno ekstremističke prijetnje** prema Bosni i Hercegovini i njenim sigurnosnim interesima postaju učestalije i potencijalno opasnije. Dinamika ovih prijetnji i njihova nepredvidivost, te disperzija kako u pogledu izvora iz kojih dolaze, tako i u pogledu odabira mogućih terorističkih ciljeva, postavljaju se kao izazovi prije svega, pred sigurnosni sektor Bosne i Hercegovine, ali i pred našu cijelu društvenu zajednicu.

Prema podacima SIPA-e, Granične policije BiH, Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH, Službe za poslove sa strancima, Obavještajno-sigurnosne agencije BiH, Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske i Policije Brčko Distrikta BiH, **u Bosni i Hercegovini u 2015. godini izvedena su tri teroristička napada**; na Policijsku stanicu u Zvorniku, na pripadnike Oružanih snaga BiH u Rajlovcu i bacanje eksplozivne naprave na Policijsku stanicu u Zavidovićima. Ovi napadi su za posljedicu imali ljudske žrtve (jedan policajac i dva vojnika poginula,

dva policajca i jedan vojnik ranjeni, dok je jedan napadač ubijen, a jedan izvršio samoubistvo) i manju materijalnu štetu. Izvršenje ovih akta, posebno u periodu izvršenja i neposredno nakon njega, negativno se reflektiralo na sveukupnu sigurnosnu situaciju u BiH. **O pomenutim terorističkim napadima, MSBiH je blagovremeno izvjestilo nadležne insitucije BiH, putem posebnih informacija urađenih po zaključcima Vijeća ministara BiH, kao i Parlamentarne skupštine BiH, te detalje o njima, prezentujemo u skraćenoj verziji.**

Teroristički napad na policijsku stanicu u Zvorniku

Prema podacima dobijenim iz **Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske**, u toku 2015. godine, na području Republike Srpske izvršen je jedan teroristički napad u kojem je dana 27.04.2015. godine u Zvorniku Nerdin Ibrić (1991) upotrebom vatrenog oružja ubio jednog i ranio dva policijska službenika, koji su se nalazili na dužnosti u službenim prostorijama Stanice javne bezbjednosti Zvornik. Povodom ovog napada, formiran je zajednički istražni tim koji su činili **policijски službenici SIPA-e i MUP-a Republike Srpske**. Istražni tim formiran je u skladu sa uputama postupajućeg tužioca Tužilaštva BiH i izvršen je uviđaj na licu mjesta. Postupajući po naredbama Suda BiH i Tužilaštva BiH, pripadnici zajedničkog istražnog tima su izvršili 10 pretresa na više lokacija i izdato je 10 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, dva osumnjičena lica su lišena slobode, dok je saslušano 14 lica u svojstvu svjedoka. Na osnovu prikupljenih dokaza, dana 30.04.2015. godine osumnjičeni su predati Tužilaštvu BiH, uz Izvještaj o počinjenom KD zbog postojanja osnova sumnje da su počinili krivično djelo terorizam iz člana 201. Krivičnog zakona BiH i krivično djelo vrbovanje radi terorističkih aktivnosti iz člana 202.b KZ BiH.

Teroristički napad na vojnike OS BiH u Rajlovcu⁹

Patrola policije **Policijske stanice Novi Grad Sarajevo, Treće policijske uprave i mobilna ekipa Zavoda za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo**, su 18.11.2015. godine, u 19,35 sati u objektu sportske kladionice 5 Plus u Ulici Safeta Zajke broj 233, Općina Novi Grad Sarajevo konstatovali smrt dvije muške osobe u uniformi Oružanih snaga BiH, a koje su identifikovane kao: **Salkić Armin, rođen 08.08.1989 godine u Vitezu i Radić Nedeljko, rođen 27.12.1981 godine u Mostaru**. Na licu mjesta zatečeni su i svjedoci-očevici izvršenja navedenog krivičnog djela, te se na licu mjesta došlo do podataka da je dana 18.11.2015 godine oko 19,33 sati NN muška osoba, starosti između 30-35 godine, visine oko 185 cm, neobrijane brade tamno smeđe boje, obučena u raskopčanu jaknu tamne boje noseći u rukama vatreno oružje - automatsku pušku ušla u prostorije sportske kladionice, gdje su se pored uposlene radnice nalazili smrtno stradali pripadnici Oružanih snaga BiH, i još tri osobe, te bez izgovorene riječi nakon ulaska podignuvši cijev oružja u smjeru pripadnika Oružanih snaga BiH, ispalila rafal iz vatrenog oružja u pravcu istih, te odmah napustila prostorije kladionice, da bi nakon toga prišla do autobusa KJKP GRAS Sarajevo koji saobraća na liniji 23 Željeznička stanica - Rajlovac, a koji je bio zaustavljen na stajalištu, te prišavši do prednjih vrata vozila u kojem se nalazilo više putnika među kojima i uniformisani pripadnik oružanih snaga Ljuković Dževada, u pravcu istog ispalilo kratki rafal nakon čega se između objekata udaljava pješice u pravcu glavne saobraćajnice M-18, Ulice Safeta Zajke i dalje u nepoznatom pravcu odnoseći sa sobom i sredstvo izvršenja.

Nakon što je imenovana osoba locirana na adresi stanovanja, u trenucima kada su policijski službenici prilazili porodičnom stambenom objektu vlasništvo Omeragić Šahina, oko 22,10 sati, iz stana u prizemlju navedenog stambenog objekta začula se jaka detonacija, nakon čega su policijski službenici koji su se nalazili na licu mjesta prišavši navedenom stanu utvrdili da je u dnevnom boravku istog došlo do aktiviranja NN eksplozivne naprave usljed čijeg dejstva je došlo do teškog povrijeđivanja osumnjičenog

⁹ Nakon terorističkog napada u Rajlovcu, 18.11. 2015. godine, uviđajne radnje na terenu zajedno sprovodili policijski službenici MUP-a Kantona Sarajevo i Državne agencije za istrage i zaštitu, kao članovi zajedničke uviđajne ekipe.

Omeragić Enesa, koji u tim trenucima nije davao znakove života, pa je na lice mjesta pozvana mobilna ekipa Zavoda za hitnu medicinsku pomoć KS, čije je medicinsko osoblje konstatovalo smrt imenovanog.

Bacanje eksplozivne naprave (najvjerojatnije ručne bombe) na Policijsku stanicu u Zavidovićima u noći 23./24.11.2015. godine

Dana 24.11.2015.godine u 04,08 sati **dežurni Operativno-komunikacionog odsjek Državne agencije za istrage i zaštitu**, putem telefona obaviješten je od strane dežurnog Operativnog centra MUP-a Ze-Do kantona da je dana 24.11.2015. godine u 00,48 sati, na krovu navedene zgrade došlo do eksplozije, kojom prilikom su policijski službenici izlaskom na lice mjesta pronašli dvije tzv. "kašike" od ručne bombe. Prilikom navedene eksplozije nije bilo povrijeđenih lica i pričinjena je materijalna šteta. Izlaskom na lice mjesta utvrđeno je također, da je dana 23.11.2015. godine u jutarnjim satima oko 08,05 sati, na zgradi IDDEE-e u Zavidovićima, tačnije na krovu, pronađena jedna ručna bomba tzv. "kašikara", nakon čega je izvršen uviđaj od strane policijskih službenika MUP-a Ze-Do kantona. Od strane policijskih službenika ove Agencije, MUP ZE-Do kantona i PU Zavidovići, izvršen je uviđaj na licu mjesta kojom prilikom je konstatovano da je od strane NN lica ili više njih, izvršeno krivično djelo „Terorizam” iz člana 201. KZ BiH, dana 24.11.2015.godine u 00,48 sati u ul. Safvet bega Bašagića bb, općina Zavidovići, na način da su bačene dvije eksplozivne naprave (ručne bombe), na krov aneksa zgrade Policijske uprave III, Policijske stanice Zavidovići, od kojih je jedna eksplodirala i pričinila materijalnu štetu, na zgradi Policijske uprave III i zgradi Općinskog suda u Zenici. Operativnim radom na terenu policijskih službenika MUP-a ZE-DO kantona i PS Zavidovići, identifikovana su četiri lica, koja se mogu dovesti u vezu sa počinjenjem krivičnog djela, a radi se o licima: K. S., D. A., E. P. i S. D. O navedenom je upoznat postupajući tužilac Tužilaštva BiH, koji je dao usmeno odobrenje za kontaktiranje sudije za prethodni postupak sudije Suda-a BiH, a nakon dobijanja odobrenja od sudije za prethodni postupak Suda BiH, postupajući po usmenim naredbama za pretresanje, izvršeni su pretresi stambenih objekata, koje koriste naprijed navedena lica.

Državna agencija za istrage i zaštitu je u 2015. godini, podnijela 20 izvještaja protiv 31 poznatog lica i jednog NN lica zbog postojanja osnova sumnje da su počinjena krivična djela terorizma i krivična djela koja se mogu dovesti u vezu sa terorizmom, a u 2014. godini 22 izvještaja protiv 22 poznata lica i jednog NN lica.

Izvještaji i dopune izvještaja iz oblasti terorizma i krivična djela koja se mogu dovesti u vezu sa terorizmom i prijavljena lica u 2014. i 2015. godini						
	Izvještaji i dopune			Lica		
	2014.	2015.	+/- %	2014.	2015.	+/- %
Izvještaji	22	20	-9%	23	32	39%
Dopune izvještaja	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	22	20	-9%	23	32	39%

Izvještaji zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo podneseni Tužilaštvu BiH

su:

- dva izvještaja protiv dva lica zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo iz člana 202d. KZ BiH (Organizovanje terorističke grupe) i krivično djelo iz člana 248. KZ BiH (Pripremanje krivičnog djela), a sve u vezi sa krivičnim djelom iz člana 201. KZ BiH (Terorizam);

- izvještaj protiv jednog lica zbog postojanja osnova sumnje da je počinilo krivično djelo iz člana 201. KZ BiH (Terorizam), 193. KZ BiH (Neovlašteni promet oružjem i vojnom opremom), 218. KZ BiH (Davanje dara i drugih oblika koristi), a sve u vezi sa članom 43. KZ BiH (Rad za opšte dobro na slobodi), i krivično djelo iz člana 294. KZ BiH (Prevara), 295. KZ BiH (Iznuda), i krivično djelo iz člana 287. KZ FBiH (Teška krađa);
- pet izvještaja protiv šest lica zbog postojanja osnova sumnje da su počinili krivično djelo iz člana 202d. KZ BiH (Organizovanje terorističke grupe), u vezi sa krivičnim djelom iz člana 201. KZ BiH (Terorizam);
- izvještaj protiv dva lica zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo iz člana 201. KZ BiH (Terorizam) i člana 202b. KZ BiH (Vrbovanje radi terorističkih aktivnosti);
- izvještaj protiv jednog lica zbog postojanja osnova sumnje da je počinilo krivično djelo iz člana 202a. KZ BiH (Finansiranje terorističkih aktivnosti), 202d. KZ BiH (Organizovanje terorističke grupe) i iz člana 162b. KZ BiH (Protivzakonito formiranje i pridruživanje stranim paravojnim ili parapolicijskim formacijama);
- izvještaj protiv jednog lica zbog postojanja osnova sumnje da je počinilo krivično djelo iz člana 202. KZ BiH (Finansiranje terorističkih aktivnosti) i krivično djelo iz člana 202b. KZ BiH (Vrbovanje radi terorističkih aktivnosti);
- izvještaj protiv jednog lica zbog postojanja osnova sumnje da je počinilo krivično djelo iz člana 202. KZ BiH (Finansiranje terorističkih aktivnosti), u vezi sa krivičnim djelom iz člana 201. KZ BiH (Terorizam) i iz člana 162b. KZ BiH (Protivzakonito formiranje i pridruživanje stranim paravojnim ili parapolicijskim formacijama);
- izvještaj protiv dva lica zbog postojanja osnova sumnje da su počinila krivično djelo iz člana iz člana 202. KZ BiH (Finansiranje terorističkih aktivnosti), u vezi sa krivičnim djelom iz člana 201. KZ BiH (Terorizam);
- izvještaj protiv sedam lica zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo iz člana 201. KZ BiH (Terorizam), a jedno lice počinilo je i krivično djelo iz člana 371. KZ FBiH (Nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija);
- izvještaj protiv jednog NN lica zbog postojanja osnova sumnje da je počinilo krivično djelo iz člana 201. KZ BiH (Terorizam);
- četiri izvještaja protiv šest lica zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo iz člana 202d. KZ BiH (Organizovanje terorističke grupe) i krivično djelo iz člana 162b. KZ BiH (Protivzakonito formiranje i pridruživanje stranim paravojnim i parapolicijskim formacijama);
- izvještaj protiv dva lica zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo iz člana 192. KZ BiH (Ugrožavanje lica pod međunarodnom pravnom zaštitom), 241a. KZ BiH (Sprečavanje službenog lica u vršenju službene radnje) i iz člana 241b. KZ BiH (Napad na službeno lice u vršenju poslova bezbjednosti, otkrivanju ili lišenju slobode počinilaca krivičnih djela).

SIPA je u okviru borbe protiv terorizma i krivičnih djela u vezi sa terorizmom sprovela operativne akcije „Damask 3“, „Sleeper“, „Benelux“, „Napad na PS Zvornik“ i „Srebrenica 2015“, te lišila slobode 19 lica. Prijetnja terorističkih organizacija, odnosno pojedinaca i grupa koje su inspirisane njihovim ideologijama i djelovanjem (Al Qaida, ISIL i Al-Nusra front i dr.) jedan je od faktora koji utiču na stanje bezbjednosti u BiH. Pod uticajem navedenih ideologija određeni broj bh. državljana otišao je na strana ratišta u Siriju i Irak. Nakon što provedu određeni period u zoni sukoba, posebno u Siriji, oni se vraćaju u BiH, šire ekstremističke i terorističke ideje, te vrbuju i šalju nove dobrovoljce.

Pravci operativnog rada s ciljem sprečavanja terorističkih aktivnosti u narednom periodu su:

- kontinuirano pratiti i istraživati aktivnosti pojedinaca, grupa i organizacija koje podržavaju, podstiču, finansiraju, planiraju, pripremaju ili na drugi način pomažu terorizam;
- prikupljati bezbjednosno interesantna saznanja o licima koja organizuju i finansiraju odlazak na strana ratišta i licima koja odlaze i učestvuju na stranim ratištima;
- spriječiti eventualne terorističke napade na štćene objekte i ličnosti;

- pratiti komunikaciju putem društvenih mreža u vezi sa širenjem ekstremizma, vrbovanjem potencijalnih izvršilaca krivičnog djela terorizma, te dogovorom za obuke i naoružavanje;
- analizirati i istražiti prijetnje upućene zvaničnicima u institucijama vlasti BiH;
- provjeravati i prikupljati informacije o licima i organizacijama bezbjednosno interesantnim sa aspekta borbe protiv terorizma koji se nalaze na listama UN, kao što su terorističke organizacije Al-Nusra i ISIL;
- prikupljati informacije i preventivno djelovati u slučajevima eventualnog transporta i korištenja oružja u terorističke svrhe.

Sud BiH je u toku 2015.godine donio i dvije presude, jednu protiv četiri lica koja su se teretila za protuzakonito formiranje i pridruživanje stranim paravojnim ili parapolicijskim formacijama¹⁰, i drugu protiv **Huseina Bosnića zvanog Bilal**¹¹ zbog krivičnog djela podsticanja na terorističku aktivnost, vrbovanja radi terorističkih aktivnosti i organiziranja terorističke grupe.

Treba napomenuti da je u 2015. godini pravomoćno okončan sudski postupak za jedno ranije izvršeno krivično djelo terorizma (napad na Policijsku stanicu u Bugojnu, izvršen 27.06.2010. godine)¹².

I tokom prošle godine najeksponiranije radikalno-ekstremističke grupacije bile su one koje okupljaju radikalne pripadnike tzv. selefijske zajednice u BiH. Ove grupe svoje djelovanje nastavljaju izvan okvira zvanične IZ BiH (paradžemati), a organizirane su u izdvojene, zatvorene zajednice u kojima je organizacija života prilagođena vjerskim (šerijatskim) pravilima (**Gornja Maoča, Dubnica, Ošve, Liješnica**). U ovim zajednicama su se i tokom 2015. godine, od strane selefijskih autoriteta, organizirala razna predavanja i druženja kroz koja se vršila dodatna radikalizacija i pripreme za odlazak na neko od stranih ratišta u svijetu. Njihovi verbalni istupi ukazivali su da zastupaju radikalne stavove. Posebno je značajno napomenuti da je ta pojava eskalirala nakon terorističkih napada u Parizu i Sarajevu (Rajlovac).

Prema podacima OSA-e BiH, **na području Sirije i Iraka krajem 2015. godine ukupno je boravilo oko 134 lica iz BiH, među koje ubrajamo i strane državljane bh. porijekla. Među navedenim licima su bile i 52 žene i oko 70 djece.** Samo u toku 2015. godine na ratišta Sirije i Iraka otišlo su 22 lica, 20 lica je poginulo, a u protekloj godini nijedno lice se nije vratilo u BiH.

Na pomenutim ratištima do sad je poginulo ukupno 49 lica. U BiH se vratilo 46 državljana BiH, a u Evropsku uniju i područje Balkana vratilo se 11 lica koja se dovode u vezu sa BiH. Najveći dio njih se bori ili se borio u ISIL-u, dok je ostali dio dobrovoljaca lojalnost iskazao Al Nusri Frontu (ANF).

Usvajanje Zakona o dopuni Krivičnog zakona BiH¹³ (kojima se sankcionira odlazak na strana ratišta i učešće u stranim paravojnim i paramilitarnim organizacijama) i poduzimanje konkretnih mjera od strane agencija za sprovođenje zakona na njegovoj primjeni tokom 2015. godine, na određeni način su uticali na smanjenje, ali ne i na obustavu odlazaka dobrovoljaca na strana ratišta (Sirija i Irak) i njihovo priključenje paravojnim formacijama.

¹⁰ Sud Bosne i Hercegovine donio je 06.10.2015. godine presudu kojom su optuženi Husein Erdić, Midhat Trako, Nevad Hušidić i Merim Keserović oglaseni krivim za krivično djelo protuzakonito formiranje i pridruživanje stranim paravojnim ili parapolicijskim formacijama. S tim u vezi, Sud je optuženom Huseinu Erdiću izrekao kaznu zatvora u trajanju od 3 godine i 6 mjeseci, optuženom Midhatu Traki kaznu zatvora u trajanju od 1 godine i 6 mjeseci, a Nevadu Hušidiću i Merimu Keseroviću kaznu zatvora u trajanju od 1 godine.

¹¹ Sud BiH je 05.11.2015. godine izrekao prvostepenu presudu Huseinu Bilalu Bosniću, neformalnom vođi vehabija u BiH. Bosnić je osuđen na sedam godina zatvora zbog krivičnog djela podsticanja na terorističku aktivnost, vrbovanja radi terorističkih aktivnosti i organiziranja terorističke grupe.

¹² Sud BiH je Harisa Čauševića zvanog Oks 15. jula 2015. godine pravomoćno osudio na dugotrajnu kaznu zatvora od 35 godina za ranije izvršeno krivično djelo terorizam, odnosno napad na Policijsku stanicu u Bugojnu 27.06.2010. godine.

¹³ Zakon je objavljen u „Službenom glasniku BiH“ broj 01,02-02-1-49/13 od 06.06.2014. godine. Ovim Zakonom sankcionira se učešće državljana BiH u ratnim sukobima u drugim državama, odnosno protizakonito formiranje i pridruživanje stranim paravojnim ili parapolicijskim formacijama.

Tokom prošle godine, dodatni sigurnosni problem predstavljali su i veliki migracioni tokovi, uglavnom iz afro-azijskih zemalja ka evropskim zemljama, izazvani socijalnim i ekonomskim okruženjem i sigurnosnom situacijom u kriznim žarištima, prije svega **Siriji, Iraku, Libiji i Afganistanu**. U tom pogledu, trgovina ljudima, kao i mogućnost eksploatacije već uspostavljenih ilegalnih kanala za transfer terorista, iziskivali su pojačane operativne aktivnosti OSA-e BiH, kako bi se dodatno istražile aktivnosti koje bi značajno mogle uticati na sigurnosnu situaciju u BiH i regiji. S tim u vezi, kontinuirano se sačinjavaju procjene moguće ugroženosti BiH, usljed eventualne promjene pravca na tzv. balkanskoj ruti, te kako bi se eventualni tranzit ili moguće zadržavanje migranata u BiH moglo odraziti na stanje sigurnosti u našoj zemlji, posebno sa aspekta moguće infiltracije pripadnika ekstremno-radikalnih grupacija, prvenstveno iz Sirije i Iraka, u migrantske tokove.

Pored navedenog, raspoloživi podaci **Obavještajno-sigurnosne agencije BiH**, ukazuju da je u proteklom periodu sigurnosno stanje u Bosni i Hercegovini, kao i ranije, pored vjerskog, također u znatnoj mjeri bilo opterećeno i prisutnošću **drugih oblika ekstremizama, naročito sa nacionalnom pozadinom/obilježjem**, koji su ponekad bili vrlo agresivni.

Najznačajniji nosioci nacionalnog (etničkog) ekstremizma na području BiH uglavnom su, pojedini ekstremno orijentirani pojedinci ili grupe iz određenih organizacija i udruženja nacionalnog predznaka/obilježja koje djeluju u BiH, prije svega pripadnici "**Ravnogorskog pokreta otadžbine Srpske**" (RPOS), kao i ultranacionalnih i ultradesničarskih organizacija i drugih udruženja građana (kako onih zvanično registriranih, tako i onih koji nisu zvanično registrirani u BiH, nego u susjednim zemljama, ili onih koji aktivno rade bez zvanične registracije)¹⁴. I tokom 2015. godine je naročito sigurnosno upozoravajuća bila pojava da se u okviru **tradicionalnih memorijalnih manifestacija okupljanja pripadnika ravnogorskih pokreta, vrši formacijsko ceremonijalno počasno postrojavanje** većeg broja jednoobrazno uniformiranih ravnogoraca, po vojnim pravilima i upotrebom vojne terminologije sa naglašavanjem vojničkih zvanja, činova i obilježja, što je ukazivalo na paravojno organiziranje ovih grupacija. U određenim prigodama, održavali su se i defilei uniformisanih pripadnika ravnogorskih pokreta centralnim ulicama u pojedinim nacionalno mješovitim sredinama (Banja Luka, Prijedor, Srbac i Višegrad), što je dovodilo do negativnih komentara i zabrinutosti mještana druge nacionalnosti, a naročito povratničke populacije.

Kao i iz pojedinih zemalja okruženja, prema podacima OSA-e tokom prošle godine **nastavljen je odlazak državljana BiH, u Ukrajinu**, gdje su se na razne načine uključivali u oružane (ratne) sukobe. Riječ je o manjem broju lica (devet) koja su na to područje odlazili kao dobrovoljci, „patriote“ ili plaćenici. Indikativno je da su tokom prethodnog perioda lica koja trenutno borave u Ukrajini, intenzivirala aktivnosti na iznalaženju i animiranju zainteresiranih za odlazak na ukrajinsko ratište, kako sa područja BiH, tako i zemalja okruženja.

Na području Bosne i Hercegovine u toku 2015. godine nije izvršeno nijedno krivično djelo koje se može svrstati u **međunarodni terorizam**¹⁵. Agencija također, nije prikupila konkretne podatke koji bi potvrdili da se teritorij naše zemlje koristi za pripremu takvih akata, ali su u nekoliko navrata od strane partnerskih agencija data rana upozorenja o mogućim pripremama ili izvršenju terorističkog akta u BiH ili od strane državljana BiH, zbog čega su od strane policijskih i sigurnosnih agencija preduzimane pojače mjere na zaštiti državnih i entitetskih institucija, kao i objekta masovnog okupljanja građana (tržni centri, ugostiteljski objekti, javni trgovi i sl.).

U 2015. godini **GP BiH nije evidentirala kaznena djela terorizma**. Granična policija BiH je preduzimala aktivnosti borbe protiv terorizma, sukladno Godišnjem planu rada za 2015. godinu i Akcijskom planu GP BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma. GP je mjerodavnim organima u 2015. godini prosljedila informacije o prelasku državne granice za 139 sigurnosno interesantnih osobe, od kojih se neke odnose na prelazak državne granice osoba koje se mogu dovesti u vezu i sa terorizmom. Takođe,

¹⁴ Npr. „Srpski narodni pokret 1389 - SNP-1389“, «Nacionalni stroj», «Obraz/Otačestveni pokret Obraz», «Dveri» i slično.

¹⁵ Ovaj pojam se uvodi na osnovu člana 5. Zakona o OSA BiH, Službeni glasnik BiH, broj 12/04.

Granična policija je dostavila podatke o putnim dokumentima, osobama koje su bile u njihovom društvu, vozilima koja su te osobe koristile prilikom prelaska državne granice i sl.

Trendovi preduzetih mjera i naznake narednih koraka

- Neophodno je unaprijeđenje **pravnog i institucionalnog okvira za borbu protiv terorizma**, te u cilju jačanja pravne regulative donošenje **zakona o borbi protiv terorizma u BiH**. Također, jačanje kapaciteta (ljudskih, materijalno-tehničkih i finansijskih) svih subjekata u BiH koji učestvuju u borbi protiv terorizma;
- Neophodno je transformisanje **Udarne grupe za borbu protiv terorizma**, u kojoj sudjeluju čelnici policijskih i sigurnosnih agencija sa nivoa BiH i entiteta, u **Koordinaciono tijelo**, uz istovremeno formiranje nove Operativne grupe sačinjene od policijskih eksperata agencija za provođenje zakona u BiH. Tijelo će djelovati aktivnije, sadržajnije i imat će češće sastanke sa jasno propisanim procedurama djelovanja i izvještavanja.
- Potpisani međunarodni ugovori o policijskoj saradnji, prije svega sa zemljama u regiji, kao i dosljedno provođenje **Strategije i njenog akcionog plana za borbu protiv terorizma 2015-2020**, koja je usvojena 8. jula 2015. godine ove godine daju glavne smjernice u suprotstavljanju ovom riziku. Također, za ovu oblast značajni su i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli BiH, kao i Zakon o programu zaštite svjedoka i to kao snažna poluga za rad tužilaštava i agencija za provođenje zakona. Radi se i na izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka i njegovog stavljanja u zakonsku proceduru.
- Saradnja sa **Vijećem Evrope** u oblasti borbe protiv terorizma dodatno je osnažena u kontekstu predsjedavanja BiH ministarskim odborom Vijeća Evrope u periodu maj – novembar 2015. godine. Pod predsjedavanjem BiH usvojen je Akcijski plan za borbu protiv terorizma, te **ispregovaran dodatni Protokol na konvenciju VE o prevenciji terorizma, koji je oktobru 2015. otvoren za potpisivanje u Rigi**. **Ministarstvo sigurnosti BiH** je dalo direktnu podršku u realiziranju ovih aktivnosti Ministarstvu vanjskih poslova BiH i Stalnoj misiji BiH pri Vijeću Evrope. Također ekspertska podrška je data i od strane predstavnika BiH pri odboru CODEXTER i člana Biroa ovog tijela.
- Kako su razmjena informacija i operativna saradnja policija ključne su u borbi protiv terorizma, evidentno je da su agencije za provođenje zakona u BiH u potpunosti **opredijeljene** za beskompromisno suprotstavljanje najvećem sigurnosnom izazovu XXI stoljeća - terorizmu, te da je prepoznata potreba za uzajamnim **povjerenjem**, kako u razmjeni obavještajnih podataka, tako i u zajedničkom koordiniranom djelovanju na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine.

6. Pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti

U 2015. godini SIPA je podnijela četiri izvještaja protiv 18 fizičkih lica i deset pravnih lica i jedna dopuna izvještaja protiv tri fizička lica i dva pravna lica, koji se sumnjiče za krivična djela pranja novca i druga krivična djela, a u 2014. godini šest izvještaja protiv 26 fizičkih lica i sedam pravnih lica i dvije dopune izvještaja protiv 12 fizičkih lica i tri pravna lica.

Izvještaji i dopune izvještaja iz oblasti pranja novca i prijavljena lica u 2014. i 2015. godini						
	Izvještaji i dopune			Lica		
	2014.	2015.	+/- %	2014.	2015.	+/- %
Izvještaji	6	4	-33%	33	28	-15%
Dopune izvještaja	2	1	-50%	15	5	-67%
UKUPNO	8	5	-38%	48	33	-31%

Izveštaji i dopune izvještaja zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo podneseni tužilaštvima u BiH su:

- Izveštaj Tužilaštvu BiH protiv sedam fizičkih lica i šest pravnih lica zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo iz člana 250. KZ BiH (Organizovani kriminal), 209. KZ BiH (Pranje novca), 383. KZ FBiH (Zloupotreba položaja ili ovlaštenja), 389. KZ FBiH (Krivotvorenje službene isprave), 126. KZ FBiH (Odgovornost pravnog lica), 24. KZ RS (Pomaganje), 347. KZ RS (Zloupotreba položaja ili ovlaštenja), 377. KZ RS (Falsifikovanje isprave) i člana 125. KZ RS (Odgovornost pravnog lica), čime su izvršili pranje novca u iznosu od 2.079.932,59 KM.
- Izveštaj Tužilaštvu BiH protiv dva fizička lica zbog postojanja osnova sumnje da su počinila krivično djelo iz člana 209. KZ BiH. Prijavljena lica sumnjiče se da su izvršila pranje novca u iznosu od 217.700,00 EUR (protivvrijednost 425.784,20 KM) stečenog počinjenim krivičnim djelima zloupotreba službenog položaja, poreska utaja i prouzrokovanje lažnog stečaja propisanim Krivičnim zakonom Republike Srbije.
- Izveštaj Tužilaštvu BiH protiv četiri fizička i dva pravna lica zbog postojanja osnova sumnje da su prijavljena fizička lica počinila krivično djelo iz 209. KZ BiH (Pranje novca) u vezi sa krivičnim djelima iz člana 251. KZ FBiH (Prevara u privrednom poslovanju), 294. KZ FBiH (Prevara), dok su pravna lica prijavljena zbog postojanja osnova sumnje da su počinila krivično djelo iz člana 209. KZ BiH (Pranje novca) u vezi sa članom 124. KZ BiH (Osnovi odgovornosti pravnog lica) i krivično djelo iz člana 251. KZ FBiH (Prevara u privrednom poslovanju) u vezi sa članom 128. KZ FBiH (Osnovi odgovornosti pravnog lica). Prijavljeni su počinjenim krivičnim djelima stekli protivpravnu imovinsku korist u iznosu od 4.573.080,28 KM, i time oštetili dva pravna lica i oprali novac u istom iznosu.
- Izveštaj kantonalnom tužilaštvu protiv pet fizičkih lica i dva pravna lica zbog postojanja osnova sumnje da su prijavljena fizička lica počinila krivično djelo iz člana 272. KZ FBiH (Pranje novca) u vezi sa krivičnim djelom iz člana 273. KZ FBiH (Poreska utaja), a pravna lica krivično djelo iz člana 272. KZ FBiH (Pranje novca) u vezi sa članom 128. KZ FBiH (Osnovi odgovornosti pravnog lica). Počinjenim krivičnim djelima prijavljeni su utajili 907.697,29 KM poreza na dohodak, za isti iznos pričinili štetu budžetu FBiH i izvršili pranje novca u istom iznosu.
- Dopuna izvještaja Tužilaštvu BiH protiv tri fizička i dva pravna lica zbog postojanja osnova sumnje da su dva fizička lica počinila krivično djelo iz člana 250. KZ BiH (Organizovani kriminal), 210. KZ BiH (Poreska utaja ili prevara) i člana 209. KZ BiH (Pranje novca), dok je jedno fizičko lice počinilo krivično djelo iz člana 31. KZ BiH (Pomaganje), tako što je omogućilo da se preko njegove firme utaji porez i izvrši pranje novca. Korištenjem uvećane fakture omogućeno je neosnovano pravo odbitka ulaznog PDV-a, čime je počinjeno krivično djelo poreske utaje u iznosu od 558.331,32 KM, a za navedeni iznos je oštećen budžet BiH.

Podnesenim izvještajima i dopunama izvještaja o postojanju osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu, utvrđeno je da je u legalne novčane tokove ubačeno 7.986.494,36 KM nelegalno stečenog novca, dok je pričinjena materijalna šteta od prijavljenih krivičnih djela ukupno iznosila 6.039.108,89 KM, a u 2014. godini u legalne novčane tokove ubačeno je 19.356.726,31 KM, dok je pričinjena materijalna šteta od prijavljenih krivičnih djela po budžetu u BiH iznosila 9.106.864,84 KM.

Obveznici iz člana 4. Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti prijavili su ukupno 404.844 transakcije u ukupnom novčanom iznosu od 18.847.062.952,37 KM. Od ukupnog broja prijavljenih transakcija, 228 je sumnjivih transakcija u ukupnom iznosu od 32.137.865,72 KM, a u 2014. godini 166 sumnjivih transakcija u ukupnom iznosu od 40.053.524,19 KM.

U skladu sa zakonskim propisima, a na osnovu prijave sumnjive transakcije, izdat je nalog obvezniku za privremenu obustavu transakcija u iznosu od 1.982.369,84 KM i 300.535,36 EUR, na računima dva fizička i jednog pravnog lica i ista je i produžena na osnovu Rješenja Suda BiH.

Zbog sumnje na pranje novca, a na osnovu zakonskog ovlaštenja, izdata su 23 naloga za privremenu obustavu transakcija u iznosu od 782.079,84 KM na računima 53 fizička lica i 13 pravnih lica, dva naloga za kontinuirano praćenje finansijskog poslovanja dva klijenta, te jedan nalog za zabranu prometovanja vrijednosnim papirima.

Budući da nije identifikovan nijedan novi metod pranja novca, procjene rizika ukazuju da bi se i u narednom periodu mogle zadržati tradicionalne tehnike pranja novca, i to kroz bankarski sektor, sektor nekretnina, kroz poslove sa vrijednosnim papirima, ubacivanje gotovine u legalne novčane tokove, kroz pozajmice vlasnika preduzeća sopstvenom preduzeću, izvlačenje novca iz privrednih društava preko off shore kompanija, krijumčarenje gotovine, valutne konverzije, internet bankarstvo, upotrebom kompanija i preduzeća, kroz PDV prevare i dr.

Trendovi preduzetih mjera i naznake narednih koraka

- Plenarno zasjedanje Komiteta Vijeća Evrope (48.) za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti (Moneyval) je održano u periodu od 14.09. do 18.09.2015. godine u Strasbourgu. Na ovom zasjedanju je sudjelovala **Delegacija Moneyval Bosne i Hercegovine** te predstavila 4. Izvještaj Bosne i Hercegovine o uzajamnoj procjeni mjera za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma. Izvještaj je usvojen od strane Plenarne sjednice uz pozitivne komentare i ocjene za državu. **Bosna i Hercegovina je skinuta sa Moneyval sive liste, te je stavljena u rang država sa redovnom procedurom izvještavanja.**
- Odlukom Vijeća ministara BiH sa 31. sjednice, održane 12. 11. 2015. godine, formirana je **Radna grupa za izradu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti**, koja ima zadatak da sačini Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, shodno Akcionom planu za otklanjanje nedostataka u borbi protiv pranja novca, s ciljem harmonizacije sistema sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma sa standardima i preporukama Radne grupe za finansijske mjere protiv pranja novca – FATF, te preporukama MONEYVAL iz zadnjeg kruga evaluacije.
- Kontinuirano preduzimati **operativno-taktičko-tehničke i istražne radnje** za rasvjetljavanje krivičnih djela koja imaju obilježje terorizma i krivičnih djela koja se mogu dovesti u vezu sa terorizmom kao što su eventualno finansiranje terorističkih organizacija, ugrožavanje lica pod međunarodno pravnom zaštitom, izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti, neovlašteni promet oružjem i vojnom opremom i drugih sličnih krivičnih djela.

7. Privredni i finansijski kriminal na nivou BiH

Evidentirana krivična djela privrednog kriminala su u porastu. U 2015. godini u Bosni i Hercegovini je registrovano 1.238 krivična djela protiv privrede, poslovanja i sigurnosti platnog prometa iz oblasti poreza i carina, što je za 19,96% više nego u prethodnoj godini.

Red. Br.	Agencije, MUP-ovi entiteta i Policija Brčko Distrikt BiH	Broj evidentiranih krivičnih djela		
		2014.	2015.	+/-%
1.	FMUP	377	443	17,5
2.	MUP RS	550	722	31,3
3.	Policija Brčko distrikt BiH	3	1	-66
4.	SIPA	64	25	-61
5.	Granična policija BiH	38	47	23,68
Ukupno u BiH		1.032	1.238	19,96

Procijenjena materijalna šteta za budžete BiH, obuhvaćena izvještajima Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA-e) i Uprave za indirektno oporezivanje o ovim krivičnim djelima u 2015. godini iznosi 86.092.386 KM, što je znatno povećanje u odnosu na 2014. godinu, kada je šteta iznosila 43.760.316 KM.

Među najbrojnijim krivičnim djelima privrednog kriminala nalaze se: zloupotreba ovlaštenja u privredi, obmana pri dobijanju kredita ili drugih pogodnosti, prevara u privrednom poslovanju, falsifikovanje ili uništenje službene isprave, porezna utaja, pronevjera u službi, nedozvoljena trgovina, organizovani kriminal a u vezi s poreznom utajom i carinskom prevaram i tako dalje. U privrednom kriminalu sve je više počinjenih djela iz člana 250.KZ BiH (Organizovani kriminal), što ukazuje u kojem se pravcu kreće ova vrsta kriminala, ukoliko se ne preduzmu preventivne i druge mjere.

Snimljeni tokovi novca određenih kriminalnih grupa čija je aktivnost presječena policijskim akcijama, pokazuju da se novčana sredstva i imovina koji su nezakonito prisvojena vršenjem pobrojanih krivičnih djela iz ove oblasti kriminala, uglavnom legalizuju kupovinom nekretnina, izgradnjom poslovnih i drugih objekata, privatizacijom preduzeća, a u pojedinim slučajevima i transferisanjem novčanih sredstava u inostranstvo.

Ekonomski kriminal se, u najvećem broju slučajeva, usko vezuje za slučajeve korupcije, budući da je sprema ove dvije pojave neophodna u slučajevima kada se radi o ostvarivanju većih novčanih iznosa. Izuzetak predstavljaju poslovne mahinacije u kojima se koriste zakonske nedorečenosti koje lica sa dugogodišnjim iskustvom u finansijskom poslovanju prepoznaju i uspješno koriste u stvaranju dobiti. U tom smislu je od velike važnosti prepoznavanje ovakvih pojava i pravovremeno reagiranje institucija nadležnih za ovu oblast.

Jedan od tih slučajeva je i već ranije uočeno prelijevanje kapitala koje se uobičajeno vrši u multinacionalnim kompanijama koje krajnju dobit upućuju u tzv. poreske oaze, odnosno off-shore kompanije, čime se profit ostvaren u Bosni i Hercegovini prikazuje u državama u kojima se ne mora plaćati porez, što predstavlja direktni gubitak za budžet. Direktno izvlačenje novca iz naše zemlje se vrši i na taj način što inostrane firme koje apliciraju na međunarodnim tenderima nakon dobijanja poslova, po znatno nižim cijenama, prepuštaju domaćim firmama koristeći tako jeftinu radnu snagu, a dobit zadržavaju za sebe. Također su, i dalje prisutne pojave poslovanja istih lica preko povezanih preduzeća u kojem se različitim manipulacijama koje se u osnovi svode na plaćanje ulaznih faktura po nerealno visokim cijenama, a ispostavljanje izlaznih faktura po nerealno niskim cijenama, u firmi – kćerki registriranoj u BiH stvaraju gubici, dok osnivačka firma iz inostranstva ostvaruje dodatni profit.

Saznanja OSA-e ukazuju na pojavu da je na području BiH veliki broj vlasnika firmi u privatnom vlasništvu uključen u fiktivno prijavljivanje poslovanja u cilju izbjegavanja plaćanja PDV-a, koje su naročito prisutne u poslovanju firmi u građevinskom sektoru i to tako što se prijavljuje godišnji promet u iznosima značajno manjim od stvarnih. Također, prilikom izvođenja određenih unutrašnjih radova u predračunima se prikazuje daleko veća vrijednost upotrebljenog materijala od stvarne vrijednosti, što na kraju služi određenim firmama za povrat PDV-a u iznosima koji su nerealni. Većina malverzacija se ipak vrši prilikom uvoza robe i obračuna finansijskih obaveza prema državi pa je, bez obzira na kontinuirano presijecanje i zakonsko sankcioniranje počinitelaca, i dalje prisutno korištenje falsificiranih obrazaca o porijeklu robe EUR 1, uvoz sa falsificiranim fakturama na kojima je prikazana umanjena vrijednost robe, a u pojedinim slučajevima i uvoz robe „na crno“.

Trendovi u preduzetim mjerama i naznake narednih koraka

- **Delegacija Evropske unije u Bosni i Hercegovini** je istakla da BiH ostvaruje određeni napredak u borbi protiv organizovanog kriminala. S druge strane, problemi tranzicije ka tržišnoj ekonomiji i nizak nivo privrednih investicija, pogoduju funkcioniranju sive ekonomije i crnog tržišta, a materijalne štete izazvane krivičnim djelima u ovoj oblasti, također, utiču na povećanu nezaposlenost i ukupno lošu ekonomsku situaciju. Sve to uzrokuje „regrutiranje“ mlađih osoba u grupe koje se bave kriminalnim radnjama.

- Da bi se poboljšala ukupna situacija u ovoj oblasti, neophodno je preduzeti mjere **kojima će se smanjiti stopa nezaposlenosti i općeg siromaštva u Bosni i Hercegovini**, ali i ojačati istražni kapaciteti policijskih agencija za otkrivanje i rasvjetljavanje ovih djela.
- Nedostatak stručnog osoblja predstavlja prepreku **daljem razvoju javne i interne finansijske kontrole (PICF)**, što ima uticaja na stanje u ovoj oblasti kriminala.
- Pravni okvir za zapljenu imovine nije potpuno proveden, a oduzimanje imovine stečene kriminalnim radnjama je i dalje **naujednačeno na prostoru BiH**. Nedostaju efikasne strukture za upravljanje oduzetom imovinom i njeno održavanje. .

A) Krivotvorenje novca

Podnesena su dva izvještaja zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo krivotvorenje novca, protiv dva lica i jedna dopuna izvještaja protiv jednog lica, a u 2014. godini osam izvještaja protiv 24 lica i jedna dopuna izvještaja protiv dva lica.

Izveštaji i dopune izvještaja iz oblasti krivotvorenja novca i prijavljena lica u 2014. i 2015. godini						
	Izveštaji i dopune			Lica		
	2014.	2015.	+/- %	2014.	2015.	+/- %
Izveštaji	8	2	-75%	24	2	-92%
Dopune izvještaja	1	1	-	2	1	-50%
UKUPNO	9	3	-67%	26	3	-88%

Izveštaji i dopuna izvještaja zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo podneseni Tužilaštvu BiH su:

- izvještaj Tužilaštvu BiH protiv jednog lica zbog postojanja osnova sumnje da je počinilo krivično djelo iz člana 205. KZ BiH (Krivotvorenje novca);
- izvještaj Tužilaštvu BiH protiv jednog lica zbog postojanja osnova sumnje da je počinilo krivično djelo iz člana 205. KZ BiH (Krivotvorenje novca) i člana 348. KZ RS (Pronevjera);
- dopuna izvještaja Tužilaštvu BiH protiv jednog lica zbog postojanja osnova sumnje da je počinilo krivično iz člana 250. KZ BiH (Organizovani kriminal), u vezi sa krivičnim djelom iz člana 205. KZ BiH (Krivotvorenje novca).

Realizovana je operativna akcija „Duo“, te slobode lišena dva lica.

Privremeno oduzete krivotvorene novčanice u 2014. i 2015. godini			
(Valute u nominalnoj vrijednosti)	2014.	2015.	+/- %
KM u apoenima od 1.000 KM -272 kom.	-	272.000,00	-
KM u apoenima od 100 KM - 195 kom.	-	19.500,00	-
EUR	7.500,00	-	-
\$	20.000,00	-	-

Krivotvorenje novca u Bosni i Hercegovini odnosi se, uglavnom, na distribuciju i stavljanje u promet krivotvorenih novčanica.

B) Registrirana korupcijska krivična djela

Posebno veliku prijetnju za Bosnu i Hercegovinu i dalje predstavljaju široko rasprostranjene **koruptivne aktivnosti, posebno sistemska korupcija**. Koruptivne aktivnosti nisu samo puki pokušaji da se osigura neka nepripadajuća pogodnost, već gotovo uvijek završavaju uspjehom po inicijatora korupcije i sa odgovarajućom kompenzacijom za onog koji je određenu pogodnost inicijatoru nezakonito osigurao.

U toku 2015. godine, policijske agencije BiH i u BiH su registrirale ukupno 723 krivičnih korupcijska djela, što u odnosu na prošlu godinu (623), predstavlja povećanje broja ovih krivičnih djela za 16,05%.

Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja te ovlaštenja u privredi preovladavaju kao najčešća korupcijska krivična djela u Bosni i Hercegovini. U 2015. godini registrirano je 277 takva krivična djela (prethodne godine 268), što predstavlja 38,31% svih korupcijskih krivičnih djela.

SIPA je sprovela 13 operativnih akcija što je za 7% manje u odnosu na 2014. godinu kada je sprovedeno 14 akcija. Sprovedene su operativne akcije „Druker“, „BUYER“, „Coral“, „Rebus“, „Čekić“, „Prizma“, „Tranzit“, „Kvarc“, „List“, „List 1“, „Gradina“, „Kurir“ i „Aego“. U sprovedenim akcijama slobode je lišeno 61 lice, što je za 8% manje u odnosu na 2014. godinu, kada je slobode lišeno 66 lica.

Sprega korupcije i organiziranog kriminala predstavlja jedan od najdominantnijih faktora ugrožavanja daljeg razvoja i ekonomske stabilnosti Bosne i Hercegovine. U skladu sa Strategijom za borbu protiv korupcije u BiH, Agencija kontinuirano prikuplja podatke koji se odnose na kršenje zakona i koruptivne aktivnosti u svim segmentima društvenih djelatnosti. Bez obzira na sankcioniranje počinitelja, i dalje se uočava koruptivno ponašanje zaposlenika različitih institucija koji bi trebali, u skladu sa opisom svog radnog mjesta, omogućavati provođenje zakonitosti. I dalje funkcioniraju neke ranije izdiferencirane veze između organiziranog kriminala i različitih struktura i nivoa vlasti, a uspostavljaju se i neke nove.

U ovoj oblasti je primjetna znatno veća opreznost uključenih lica, prvenstveno zbog izrazito pojačane medijske kampanje koja se provodi protiv ove pojave, ali i zbog pojačanog djelovanja sigurnosnih organa koji su intenzivirali rad na ovoj problematici, što je jasno vidljivo i iz provedenih akcija hapšenja u kojima se kao predmet rada pojavljuju ne samo lica koja direktno vrše nezakonite aktivnosti iz oblasti organiziranog kriminala nego sve više i pojedini zaposlenici institucija koji im to omogućavaju ili bar olakšavaju.

I dalje se dio koruptivnih aktivnosti vrši u kazneno-popravnim ustanovama u kojima pojedini zaposlenici primaju redovan mjesečni iznos za svoje usluge koje se u osnovi svode na neizvršavanje poslovnih zadataka za koje su plaćeni i od strane države. Pored omogućavanja unošenja mobitela licima koja izdržavaju zatvorsku kaznu, u pojedinim slučajevima im se omogućava i unošenje mnogo opasnijih supstanci kao što su alkohol i narkotici, ali i različite vrste hladnog oružja, što može značajno narušiti sigurnosnu situaciju unutar te ustanove. Korumpirani zaposlenici na različite načine omogućavaju i ugrožavanje sigurnosti zatvorenika od strane suparničkih kriminalnih grupacija ili lica sa kojima su u sukobu, odnosno pojedini čuvari omogućavaju premlaćivanje zatvorenika po nalogu kriminalnih lica na slobodi, te nije isključeno da po nalogu tih lica zbog postojećih konflikata u budućnosti unutar zatvorskih ustanova budu izvršene i likvidacije.

OSA je u više navrata dolazila i do podataka o primanju većih novčanih iznosa od strane pojedinih odgovornih lica zaposlenih u ministarstvima ili drugim javnim ustanovama za dodjelu različitih dozvola i dokumentacije koji su propisanim zakonima neophodni za redovan rad privrednih subjekata, kao i primanje mita od strane tih subjekata za angažiranje prilikom nabavke roba ili izvršenja različitih usluga, pa čak i samo plaćanje ispostavljenih faktura.

Uprkos nekoliko pokrenutih sudskih postupaka u BiH protiv lica koja su zloupotrebljavala svoj službeni položaj prilikom rada na graničnim prelazima, kriminalna lica i dalje ilegalno prevoze različite robe preko državne granice uz pomoć graničnih službenika. Nakon isplaćenog mita, koje uzimaju lica zaposlena na obje strane granice, roba se prevozi bez ikakvog pregleda čime je omogućen i nesmetan transport narkotika, oružja i drugih ilegalnih supstanci.

Naročitu sigurnosnu težinu imaju izdiferencirani slučajevi korupcije unutar inspekcijskih organa koji svojim djelovanjem trebaju štiti zdravlje državljana Bosne i Hercegovine, a koji omogućavaju uvoz određenih prehrambenih proizvoda koji ne zadovoljavaju propisane norme i koji mogu izazvati ozbiljne štete po zdravlje stanovništva.

Trendovi u preduzetim mjerama i naznake narednih koraka

- Bosna i Hercegovina je još uvijek u ranoj fazi na polju borbe protiv korupcije. **Korupcija** je i dalje rasprostranjena u mnogim oblastima i predstavlja ozbiljan problem širom javnog i privatnog sektora.
- Neophodno je kontinuirano nastaviti provedbu **Strategije za borbu protiv korupcije u Bosni i Hercegovini (2015-2019) i pratećeg Akcijskog plana.**
- Na prijedlog **Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine**, Vijeće ministara BiH je na 15. sjednici, održanoj 16.07.2015. godine razmotrilo i usvojilo Informaciju u vezi s II privremenim izvještajem o usuglašenosti s preporukama **Grupe zemalja Vijeća Evrope protiv korupcije (GRECO)** iz trećeg kruga evaluacije
- Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine je tokom 2015. godine, koordiniralo proces revizije implementacije **Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije**, u skladu sa Pravilima mehanizma za reviziju implementacije Konvencije, utvrđenih Rezolucijom 3/1, koja je usvojena na trećoj sjednici Konferencije zemalja članica.
- U sklopu primjene Plana integriteta i borbe protiv korupcije u **MUP-u RS-a** je u proteklom periodu **e-mail adresa za prijavu korupcije**, o čemu je javnost odgovarajuće i pravovremeno obaviještena.

8. Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga na nivou Bosne i Hercegovine

Broj registriranih krivičnih djela (KD-a) u vezi sa zloupotrebom droga u BiH u 2015. godini (1.325) je u padu u odnosu na 2014. godinu (1.411) za 6,09%. Prema podacima policijskih agencija i institucija, ova krivična djela počinilo je 1.470 osoba, što je za 8,29% počinitelja manje nego prethodne godine. Najbrojnije krivično djelo (KD) je posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga, nakon kojeg slijedi neovlaštena proizvodnja i promet opojnih droga. U prvoj tabeli dat je pregled registriranih KD-a po sigurnosnim agencijama, a u drugoj po broju počinitelja.

Red. Br.	MUP-ovi entiteta i Policija Brčko distrikt BiH	Broj registriranih KD zloupotreba droge		
		2014.god.	2015.god.	+/-%
1.	FMUP	1149	1054	-8,27
2.	MUP RS	192	201	4,7
3.	Policija Brčko distrikt BiH	19	18	-5,26
4.	Granična policija BiH	21	41	95,23
5.	SIPA	30	11	-63
Ukupno u BiH		1.411	1.325	-6,09

Red. Br.	MUP-ovi entiteta i Policija Brčko distrikt BiH	Broj počinitelja	KD zloupotreba droge	
		2014.god.	2015.god.	+/-%
1.	FMUP ¹⁶	1162	1172	0,9
2.	MUP RS ¹⁷	263	224	-14,8
3.	Policija Brčko distrikt BiH	47	18	-61,70
4.	Granična policija BiH	39	46	17,95
5.	SIPA	92	10	-89
Ukupno u BiH		1.603	1.470	-8,29

Državna agencija za istrage i zaštitu sprovela je šest operativnih akcija što je za 40 % manje u odnosu na 2014. godinu kada je sprovedeno deset operativnih akcija. Sprovedene su operativne akcije „Kapak“,

¹⁶ FMUP - broj prijavljenih maloljetnih lica za KD zloupotreba opojnih droga u 2015. godini je iznosio 17 lica

¹⁷ MUP RS - broj prijavljenih maloljetnih lica za KD zloupotreba opojnih droga u 2015. godini je iznosio 7 lica

„Oskar“, „Ubistvo u Holandiji“, „Marker“, „Benedikt Pindrić“ i „Marker 4“, u kojima je lišeno slobode 11 lica zbog postojanja osnova sumnje da su počinili krivična djela neovlaštenog prometa opojnim drogama.

Na osnovu prikupljenih operativnih podataka, područje Bosne i Hercegovine predstavlja tranzitno područje krijumčarenja opojnih droga. Veći dio opojnih droga prolazi preko teritorija BiH, dok se samo manji dio distribuira konzumentima u BiH.

Na ilegalnom tržištu u Bosni i Hercegovini prisutne su gotovo sve vrste opojnih droga, a dominiraju produkti kanabisa, heroin i sintetičke droge. Potrošnja droge je u porastu, ali i dalje je relativno niska u poređenju sa drugim evropskim zemljama. Ruta kojom se krijumčari heroin iz Jugoistočne Evrope poznata je pod imenom „balkanska ruta“.

Krijumčarenje heroina najvećim dijelom zaobiđe Bosnu i Hercegovinu, zbog loše putne komunikacije i konfiguracije terena, pa se heroin uglavnom krijumčari u kamionima i autobusima koji idu iz jugoistočne Azije, kroz Republiku Bugarsku, Republiku Srbiju i Republiku Hrvatsku.

Kokain se do Evrope krijumčari morskim putem iz Južne Amerike. Evropske luke su destinacija brodovima koji služe za krijumčarenje kokaina, a manji dio kokaina iz Južne Amerike se prebacuje avionima. Luke u Republici Hrvatskoj i Crnoj Gori potencijalne su destinacije za pošiljke kokaina. Analiza pojedinih slučajeva pokazala je da na području BiH postoje grupe koje se bave krijumčarenjem kokaina koji se transportuje na područje zapadne Evrope i na taj način ostvaruju profit od preprodaje.

Marihuana je pogodna za proizvodnju i na području Bosne i Hercegovine a plantaže marihuane i vještačke laboratorije za proizvodnju marihuane su pronađene u različitim krajevima BiH. U BiH pronađeni su manji zasadi marihuane. Najveći dio marihuane na područje zemalja Balkana stiže iz Republike Albanije gdje su najpovoljniji uslovi za proizvodnju i najniže cijene. U BiH posljednjih godina povećana je količina privremeno oduzete genetski modifikovane marihuane, tzv. „skunk“, pa je povećano i krijumčarenje ove droge preko granica BiH.

Sintetičke opojne droge „ekstazi“ i „amfetamin speed“ uglavnom dolaze iz Kraljevine Holandije u zemlje istočne Evrope, a jedan manji dio, ovisno o potrebama tržišta, završava i na području BiH. U BiH su zabilježene povećane količine sintetičkih droga koje već nakon prvog konzumiranja izazivaju teške posljedice po konzumenta. U zadnjih nekoliko godina znatno je porastao broj konzumenata ovih droga. Sintetičke droge se veoma često koriste kao sredstvo plaćanja drugih vrsta droga i iz tog razloga dolaze na područje zemalja Balkana, gdje se vrši zamjena za druge vrste droga koje se vraćaju u EU.

Prema raspoloživim podacima kriminalne grupe uglavnom međusobno saraduju na području BiH, ali i sa kriminalnim grupama izvan granica BiH, posebno sa kriminalnim grupama koje su aktivne u zemljama bivše Jugoslavije. Kriminalne grupe saraduju tako što se direktno sastaju ili komuniciraju preko moderne i sofisticirane opreme i komunikacionih sredstava, a sve češće koriste neke od društvenih mreža, naročito facebook, zatim aplikacije za slanje poruka Skype, Viber, WhatsApp i dr.

Prema podacima OSA-e kao i ranijih godina i dalje se dio marihuane uzgaja na zemljišnim parcelama u Bosni i Hercegovini, a uočeno je povećavanje površine zasada u odnosu na ranije periode, odnosno češće namjere proizvođača da vrše krijumčarenje van granica BiH, a ne samo zadovoljavanje potreba domaćeg tržišta. Novija saznanja ukazuju da kriminalna lica, stekavši iskustvo u proizvodnji marihuane u Holandiji, namjeravaju organizirati proizvodnju ovog narkotika u našoj zemlji, te je izražen njihov interes za većim površinama zemljišta koje bi bile odgovarajuće za sadnju. Neka operativna saznanja su ukazivala i na postojanje laboratorija u našoj zemlji u kojima se proizvode skank i spid.

Heroin se i dalje najčešće u BiH ilegalno transportira iz Turske, ali je povećano učešće državljana Srbije i Crne Gore u organizaciji ovih nezakonitih aktivnosti, budući da je jedan dio lica koja su se bavila istima i koja su bila stalno nastanjena u našoj zemlji, nakon uspješnih akcija sigurnosnih organa, trenutno onemogućen u svom daljem djelovanju.

Trend započet u prethodnim godinama je nastavljen i u 2015. godini, odnosno sve je veća zastupljenost državljana BiH u međunarodnim krijumčarskim kanalima kokaina. Uglavnom se radi o licima nastanjenim u državama Južne Amerike i licima nastanjenim u „prvim“ destinacijama pošiljki u Evropi, najčešće Holandiji, Španiji, Njemačkoj, Belgij i drugim zemlje. Iako trenutno, prema dostupnim saznanjima, bh. državljani u cjelosti ne vode neki od ovih kanala, isti su na većim razinama hijerarhije u

smislu direktnijeg pristupa narkoticima, odnosno neki od njih već imaju direktnu konekciju u lukama u kojima se preuzima kokain, a pojačani su i njihovi kontakti sa pripadnicima narkokartela iz Južne Amerike. Manji dio tih narkotika se krijumčari prema prostoru Balkana, a veći se dalje krijumčari između većih evropskih gradova gdje se vrši i krajnja distribucija. Dio ranije izdiferenciranih lica po problematici ilegalne trgovine narkoticima se u posljednje vrijeme preorijentirao na kokain, vjerovatno zbog veće zarade, ali i zbog lakše mogućnosti pronalaženja saradnika.

U narednoj tabeli dat je pregled (po učešću agencija i institucija) zaplijene droga po vrstama i količinama na nivou BiH u 2014. i 2015. godini. Veći dio droga zaplijenjen je u policijskim akcijama, od kojih su neke bile i međunarodne. Uglavnom su, bile izvedene na tzv. balkanskoj ruti droga.

Tabelarni prikaz količina zaplijenjene droge u 2015. godini u BiH

Agencija	Heroin	Kokain	Marihuana - skank	Stabljike kanabisa	Ekstazi	Amfetamin -spid	Hašiš
SIPA	500 gr	-	1000 gr	-	-	906 gr	-
GP BiH	26,28 gr	9,973 gr	4.126,66 gr	73 kom	2 kom	26.64 gr	12,25 gr
FMUP	11.993,1 gr + 331 kom	62,60 gr 2 kom	41.636,7 gr 598 kom	8.452 gr 584 kom	-	6.466,7 gr 3,9 ml i 628 kom	1.788 gr 24kom
MUP RS	476,46 gr 5,2 ml	469,98 gr	43.301,31 gr	1.332 kom	1.453 gr 93 kom	-	1.187 gr
Pol.Brčko dist.BiH	-	-	3.805 gr	4 kom	-	-	-
Ukupno	12.995 gr 5,2 ml i 331 kom	10.504 gr 2 kom	93.868 gr 598 kom	8.452 gr 1.993 kom	1.453 gr 95 kom	7.400 gr 3,9 ml 628 kom	2.987 gr 24 kom

Tabelarni prikaz količina zaplijenjene droge u 2014. godini u BiH

Agencija	Heroin	Kokain	Marihuana - skank	Stabljike kanabisa	Ekstazi	Amfetamin-spilid	Hašiš
SIPA	1.851,0 gr.	-	7.653 gr. (skank)	-	-	2.600 gr.	-
GP BiH	10,4 gr.	1,6 gr.	13.517,9 gr	4 stabljike	2kom.	90,6 gr.	-
FMUP	1.269,7gr.	30,5 gr. i 2 kom.	42.714,8 gr.-400ml i 465 kom.	2.657 kom.i 39,7gr.	99 kom.i 2,8 gr.	15.408,1gr i 144 kom.	3,8 gr. i 5 kom.
MUP RS	943,8gr.	96,5 gr.	26.2882,8 gr.	3.467 kom.	63 kom. i 1,2 gr	282,4gr. i 2 ml.	3,7 gr.
P.Brčko dist.BiH	274 gr.	-	310 gr.	13 kom.	-	-	-
Ukupno	4.349,7gr.	128,6 gr. i 2 kom.	327.078,5gr.- 400ml.i 465 kom.	6.141 kom. I 39,7gr.	164 kom.i 4,0 gr.	18.381,1 gr.-144 kom. i 2 ml.	7,5 gr. i 5 kom.

Trendovi u preduzetim mjerama i naznake narednih koraka

- **Suzbijanje organizovanog kriminala u vezi sa neovlaštenim prometom opojnim drogama** zahtijeva adekvatno djelovanje i saradnju sigurnosnih agencija. Razmjena informacija kao osnovni oblik saradnje stalna je potreba, ali predstavlja samo prvi korak u zajedničkom radu. Zato bi razmjena informacija trebalo da bude uvod za još intenzivniju saradnju koja bi podrazumijevala formiranje **zajedničkih istražnih timova i obezbjeđenje finansijskih sredstava za rad ovakvih timova na duži vremenski period.**
- U maju 2015. godine, u **Termoelektrani Gacko**, izvršeno uništavanje oko 550 kg različitih vrsta oduzetih opojnih droga. Navedeno uništavanje je provedeno prema naredbama više sudova u Bosni i Hercegovini.

- **Vijeće ministara BiH** je, na 11. sjednici održanoj 17.06.2015. godine, donijelo **Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o određivanju međunarodnih graničnih prijelaza** za prekogranični promet tvari i biljaka iz tabela II, III i IV Liste opojnih droga, psihotropnih tvari, biljaka iz kojih se može dobiti opojna droga i prekursora.
- Unapređenje ispunjavanja međunarodnih obaveza BiH u oblasti suzbijanja zloupotrebe opojnih droga kroz saradnju i redovno izvještavanje relevantnih međunarodnih organizacija u toj oblasti (Međunarodni odbor za kontrolu opojnih droga - **INCB**, **UN Ured za droge i kriminal - UNODC**, Evropskim centrom za praćenje droga i ovisnosti o drogama - **EMCDDA** i Grupa za saradnju u borbi protiv zloupotrebe opojnih droga i nezakonite trgovine opojnim drogama - **Pompidou grupa Vijeća Evrope**)
- Ministarstvo sigurnosti BiH učestvuje u nekoliko aktivnosti pokrenutih od strane **UNODC-a**; razvoj Regionalnog programa za jugoistočnu Evropu 2016-2019. (prevencija i liječenje poremećaja izazvanih zloupotrebom droge i pratećih infektivnih bolesti, borba protiv trgovine opojnim drogama i oblast jačanja krivičnog zakonodavstva i saradnje u oblasti prava).
- U nastavku realizacije Plana preventivnih aktivnosti na suzbijanju maloljetničkog prestupništva u osnovnim i srednjim školama u Republici Srpskoj, održavaju se predavanja na temu: „Edukacija o negativnostima korišćenja narkotičkih sredstava. Cilj pomenutih predavanja jeste informisanje učenika, na njima prilagođen način, o vrstama narkotičkih sredstava i njihovom dugotrajnom štetnom djelovanju na organizam, na koji način da se zaštite od nepoznatih ljudi koji nude razne vrste modifikovanih sintetičkih opijata kao i kaznenim odredbama vezanim za konzumiranje, proizvodnju i prodaju narkotičkih sredstava.

9. Registrirana krivična djela krijumčarenja i trgovine ljudima na nivou Bosne i Hercegovine

U 2015. godini zabilježen je pad registriranih krivičnih djela u ovoj oblasti. Registrirano je 35 krivičnih djela u vezi sa krijumčarenjem i trgovinom ljudima, uključujući i navođenje na prostituciju, što u odnosu na 2014. godinu, kada je zabilježeno 36 ovakvih krivičnih djela, predstavlja pad od -2,7 %.

Red. broj.	MUP-ovi entiteta i Policija Brčko distrikt BiH	Broj otkrivenih KD	
		2014.god.	2015.god.
1.	FMUP	11	4
2.	MUP RS	0	4
3.	Policija Brčko distrikt BiH	2	1
4.	Granična policija BiH	9	15
5.	SIPA	14	11
Ukupno u BiH		36	35

SIPA je tužilaštvima u BiH podnijela sedam izvještaja zbog postojanja osnova sumnje da su počinjena krivična djela **trgovine ljudima**, protiv 20 fizičkih lica i jednog NN lica i tri dopune izvještaja protiv pet lica, a u 2014. godini podneseno je tri izvještaja protiv šest lica i jedna dopuna izvještaja protiv jednog lica.

Izvjestaji i dopune izvještaja iz oblasti trgovine ljudima i krijumčarenja ljudima i prijavljena lica u 2014. i 2015. godini						
	Izvjestaji i dopune			Lica		
	2014.	2015.	+/- %	2014.	2015.	+/- %
Izvjestaji	3	7	133%	6	21	250%
Dopune izvještaja	1	3	200%	1	5	400%
UKUPNO	4	10	150%	7	26	271%

Sprovedeno je šest operativnih akcija što je 200% više u odnosu na 2014. godinu kada su sprovedene dvije akcije. Realizovane su operativne akcije „SOS“, „CD“, „Tango“, „Lipstik“, „Potencijal“ i „Jezero“, u kojima je lišeno slobode 20 lica zbog postojanja osnova sumnje da su počinili krivična djela trgovina ljudima.

Bosna i Hercegovina je zemlja tranzita i krajnjeg odredišta, a u posljednje vrijeme i zemlja porijekla žrtava trgovine ljudima. Glavni pojavni oblik trgovine ljudima je seksualna eksploatacija ženskih osoba među kojim se nalaze i maloljetnice. Evidentirani su i slučajevi radne eksploatacije žrtava u svrhu prosjačenja.

Na osnovu analize raspoloživih podataka može se zaključiti da su najčešće žrtve trgovine ljudima žene i djeca, posebno djeca pripadnici manjina, djeca sa posebnim potrebama, te djeca iz siromašnih porodica. Najčešći oblici vrbovanja žrtava trgovine ljudima na ovim prostorima su ponude dobro plaćenog posla, sklapanje neformalnog braka, pružanje utočišta i sl.

Imajući u vidu sve težu ekonomsku i socijalnu situaciju u BiH, može se očekivati porast broja krivičnih djela trgovine ljudima radi radne eksploatacije žrtava u vidu organizovanog prosjačenja, kao i trgovine ljudima radi seksualne eksploatacije.

Zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo **krijumčarenje ljudi** u 2015. godini nije bilo podnesenih izvještaja ili dopuna izvještaja, operativnih akcija, niti lišavanja slobode, a u 2014. godini podnesena su dva izvještaja protiv četiri lica i jedna dopuna izvještaja protiv dva lica.

OSA BiH je duže vrijeme u kontinuitetu, na osnovu prikupljenih operativnih podataka, ukazivala na postojanje nezakonitih aktivnosti **trgovine ljudima**, odnosno na djelovanje kriminalne grupacije koju su sačinjavali uglavnom pripadnici romske populacije. Pripadnici ove grupacije bili su uključeni u trgovinu maloljetnim osobama radi prosjačenja i prostitucije. Ove aktivnosti odvijale su se na područjima više država EU (Francuska, Španija, Italija, Bugarska, Rumunija, Hrvatska, Belgija, Njemačka), kao i na području Srbije i Bosne i Hercegovine. Na osnovu tako dostavljenih podataka, agencije za sprovođenje zakona u BiH su u saradnji sa partnerskim službama R Francuske poduzimale zakonom predviđene aktivnosti koje su rezultirale presijecanjem ovog kanala.

Trendovi u preduzetim mjerama i naznake narednih koraka

- Krajem 2015. godine usvojen je novi **Akcioni plan za borbu protiv trgovine ljudima za period 2016. -2019. godina**, koji će biti krovni dokument na nivou Bosne i Hercegovine u oblasti borbe protiv trgovine ljudima
- U skladu sa Tačkom 2. Aneksa Protokola o saradnji i osiguranju adekvatnog i sigurnog smještaja i **zbrinjavanja stranaca-žrtava trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini**, Ministarstvo sigurnosti je, u okviru svojih zakonskih nadležnosti, odobrilo dio sredstava za realizaciju nekoliko projekata nevladinih organizacija koji se tiču njihovih sigurnih kuća i skloništa.
- U narednom periodu od ključne važnosti su: proaktivna identifikacija žrtava, te efikasan i dobro funkcionirajući državni mehanizam za upućivanje u sigurne kuće. Također, neophodna je stalna obuka policije i tužilaca, konstantna **razmjena informacija, koordinirano planiranje i provođenje policijskih akcija**.

- U skladu sa strategijom suprostavljanja trgovini ljudima u BiH 2013-2015 –15-16. jula 2015. godine održana je radionica pod nazivom "Prezentiranje preliminarnih rezultata istraživanja na temu trgovine ljudima u BiH".
- Ovaj i slični projekti u nekoliko proteklih godina u Republici Srpskoj, Federaciji BiH i Distriktu Brčko BiH, doveli su, pored ostalih mjera, i do značajnih rezultata u borbi protiv trgovine ljudima u BiH. Tome svjedoče i brojni pokazatelji kao i ocjena kako je ovaj problem i dalje prisutan u BiH ali u znatno manjem obimu nego ranijih godina.

10. Registrirana krivična djela izazivanje opće opasnosti

U Bosni i Hercegovini je u 2015. godini za 10,32% registrirano više krivičnih djela izazivanja opće opasnosti nego u istom periodu prošle godine.

Za izvršenje ovih krivičnih djela, prijavljeno je 296 osoba, što za 10,86% više nego 2014. godine.

Red. Br.	MUP-ovi entiteta i Policija Brčko distrikt BiH	KD izazivanje opće opasnosti		
		2014.god.	2015. god.	+/%
1.	FMUP	305	347	13,77
2.	MUP RS	92	91	- 1,1
3.	Policija Brčko distrikt BiH	0	0	-
Ukupno u BiH		397	438	10,32
Red. Br.	MUP-ovi entiteta i Policija Brčko distrikt BiH	Izvršioi KD izazivanje opće opasnosti		
		2014.god.	2015.god.	+/%
1.	FMUP	185	224	21,08
2.	MUP RS	82	72	-12,19
3.	Policija Brčko distrikt BiH	0	0	-
Ukupno u BiH		267	296	10,86

Višegodišnji prosjek krivičnih djela izazivanje opće opasnosti **upotrebom vatrenog oružja i MES-a** u odnosu na ukupan broj djela izazivanje opće opasnosti iznosi oko 1/3. To znači da su 2/3 takvih djela izazvana požarima, električnom ili drugom energijom i kakvom općeopasnom radnjom ili općeopasnim sredstvom.

Događaj od 20.11.2015. godine u vezi sa generalom OS BiH Antom Jelečom je svojom prirodom također izazvao dodatnu uznemirenost građana u BiH¹⁸.

Dana 20.11.2015. godine neposredno prije dolaska u PS Sjever prolazeći kroz tunel Salakovac sa vozilom Oružanih snaga BiH Škoda Super B reg. oz. A17E859, te na samom izlasku iz tunela začuo snažnu eksploziju i dim ispred vozila. Prošli su kroz dimnu zavjesu i nastavili kretanje prema Mostaru. U neposrednoj blizini ispred njihovog vozila u istom smjeru se kretalo vozilo marke Opel Astra crvene boje reg. oz. E34O506 koje je ubrzalo kretanje. Nakon ovoga general i njegov vozač pristupaju u prostorije PS Sjever i prijavljuju gore navedeni događaj, dok drugo vozilo nastavlja kretanje prema Mostaru. Poduzimanjem operativnih mjera pronalazi se vozilo Opel Astra vozač i suputnici za koje je general dao informacije. Kriminalističkom obradom nad identificiranim osobama iz vozila Ammar Pajo (vozač), Zlatko Humo (suvozač) i Alen Milavić (sjedio na zadnjem sjedištu), policija dolazi do saznanja da je

¹⁸ O ovim događaju Ministarstvo sigurnosti BiH je u toku 2015. godine, blagovremeno sačinilo i dostavilo Informaciju Vijeću ministara BiH kao i Parlamentarnoj skupštini BiH.

pirotehničko sredstvo koje je izazvalo eksploziju u tunel izbacio Zlatko Humo kroz prozor tokom vožnje. Pomenuti događaj nadležni tužilac okarakterisao je kao izazivanje opće opasnosti. Prema djelatniku OSA-e BiH (Zlatku Humi) pokrenut je disciplinski postupak i navedeni je suspendiran do okončanja navedenog postupka.

Također, poseban sigurnosni problem iz ove oblasti je sve prisutnije oružano razračunavanje pojedinaca i kriminalnih grupa na javnim mjestima, prije svega u ugostiteljskim objektima. Mada je, broj takvih obračuna-oružanih incidenata u 2015. godini manji nego prethodne godine, zabrinjava broj poginulih i ranjenih osoba u takvim razračunavanjima, često i slučajnih prolaznika ili posjetilaca ugostiteljskih objekata. Takvi incidenti stvaraju percepciju kod građana da je stanje opće a posebno lične sigurnosti u BiH na niskom nivou. Zato efikasno kriminalističko rješavanje takvih razračunavanja i njihova prevencija mogu dovesti do poboljšanja opće percepcije.

Trendovi u preduzetim mjerama i naznake narednih koraka

- **Krivično djelo izazivanja opće opasnosti** po svome sadržaju predstavlja izazivanje opasnosti za život ljudi ili imovinu većeg opsega požarom, poplavom, eksplozijom, otrovom ili otrovnim plinom, jonizirajućim zračenjem, električnom ili drugom energijom ili pucanjem iz vatrenog oružja ili kakvom općeopasnom radnjom ili općeopasnim sredstvom.
- Mjere na otkrivanju motiva ovih napada, treba da uozbilje i pristup nadležnih organa u radu na ovim predmetima, jer se napad ili podmetanje eksplozivne naprave pod automobil policijskog službenika, sudije ili inspektora, **mora smatrati i napadom na vlast i državu.**
- Unapređenje **kontrole unutrašnjeg i vanjskotrgovinskog prometa** malog oružja i lakog naoružanja.
- Pri proizvodnji, ispitivanju, prometu, upotrebi, skladištenju, reciklaži, uništavanju i rukovanju s eksplozivnim materijama, **pravne i fizičke osobe moraju voditi brigu o zaštiti života i zdravlja ljudi** i njihove materijalne imovine, te provoditi sve zakonske mjere i propise iz te oblasti.

11. Ilegalno držanje i trgovina oružjem, municijom i minsko-eksplozivnim sredstvima u BiH

Povećan je broj registriranih krivičnih djela (KD) iz oblasti ilegalnog posjedovanja i trgovine oružja na nivou Bosne i Hercegovine u odnosu na prethodnu godinu za 6,83%.

Red. Br.	MUP-ovi entiteta i Policija Brčko distrikt BiH	KD nedozvoljeno držanje oružja ili eks.materijala		
		2014.god.	2015.god.	+/-%
1.	FMUP	290	262	-9,7
2.	MUP RS	319	404	26,6
3.	Policija Brčko Distrikt BiH	13	7	-46,15
4.	Granična policija BiH	14	15	7,14
5.	SIPA	22	15	25
Ukupno u BiH		658	703	6,83

Red. Br.	MUP-ovi entiteta i Policija Brčko distrikt BiH	Izvršioi KD nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materijala		
		2014.god.	2015.god.	+/-%
1.	FMUP	274	230	-16,1
2.	MUP RS	271	349	28,8
3.	Policija Brčko Distrikt BiH	8	5	-37,5
4.	Granična policija BiH	7	15	114
5.	SIPA	16	22	38
Ukupno u BiH		576	621	7,8

Protiv 621 osobe, za koje se sumnja da su izvršioi ovih krivičnih djela, podnijeti su krivični izvještaji nadležnim tužilaštvima u BiH, što je za 7,8% više nego 2014. godine.

I dalje se može konstatirati da veliki broj građana Bosne i Hercegovine ilegalno posjeduje oružje i minsko-eksplozivna sredstva i njima trguje.

SIPA je tužilaštvima u BiH podnijela ukupno 15 izvještaja zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno predmetno krivično djelo, protiv 21 lica i jednog NN lica, a u 2014. godini podneseno je 11 izvještaja protiv 13 lica i dva NN lica i jedna dopuna izvještaja protiv jednog NN lica.

Izvještaji i dopune izvještaja iz oblasti neovlaštenog prometa, neovlaštenog posjedovanja i krađe oružja i vojne opreme i prijavljena lica u 2014. i 2015. godini						
	Izvještaji i dopune			Lica		
	2014.	2015.	+/- %	2014.	2015.	+/- %
Izvještaji	11	15	36%	15	22	47%
Dopune izvještaja	1	-	-	1	-	-
UKUPNO	12	15	25%	16	22	38%

Sprovedena je jedna operativna akcija što je 75% manje u odnosu na 2014. godinu kada su sprovedene četiri operativne akcije. U sprovedenoj akciji slobode je lišeno šest lica zbog postojanja osnova sumnje da su počinila krivično djelo neovlašteni promet oružjem i vojnom opremom, te proizvodima dvojne upotrebe.

Od ukupnog broja podnesenih izvještaja o postojanju osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu, deset izvještaja protiv 16 lica i jednog NN lica, odnosili su se na krivično djelo **neovlašteni promet oružja i vojne opreme**, a u 2014. godini podneseno je šest izvještaja protiv devet lica i jednog NN lica zbog postojanja osnova sumnje da su počinili navedeno krivično djelo.

- Izveštaji zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo podneseni tužilaštvima u BiH su:
- devet izvještaja okružnim tužilaštvima protiv devet lica zbog postojanja osnova sumnje da su počinili krivično djelo iz člana 399. KZ RS (Nedozvoljena proizvodnja i promet oružjem ili eksplozivnim materijama);
 - izvještaj Tužilaštvu BiH protiv sedam fizičkih lica i jednog NN zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo iz člana 250. KZ BiH (Organizovani kriminal) i člana 193. KZ BiH (Neovlašteni promet oružjem i vojnom opremom, te proizvodima dvojne upotrebe).

Izveštaji i dopune izvještaja iz oblasti neovlaštenog prometa oružjem i vojnom opremom i prijavljena lica u 2014. i 2015. godini						
	Izveštaji i dopune			Lica		
	2014.	2015.	+/- %	2014.	2015.	+/- %
Izveštaji	6	10	67%	10	17	70%
Dopune izvještaja	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	6	10	67%	10	17	70%

SIPA je tužilaštvima u BiH podnijela pet izvještaja zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo **neovlašteno posjedovanje oružja i vojne opreme**, protiv pet lica, a u 2014. godini podnesena su četiri izvještaja protiv četiri lica.

Izveštaji zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo podneseni tužilaštvima u BiH su:

- izvještaj Tužilaštvu BiH protiv jednog lica zbog postojanja osnova sumnje da je počinilo krivično djelo iz člana 371. KZ FBiH (Nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija);
- tri izvještaja kantonalnom tužilaštvu protiv tri lica zbog postojanja osnova sumnje da su počinila krivično djelo iz člana 371. KZ FBiH (Nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija);
- jedan izvještaj Tužilaštvu Brčko distrikta BiH protiv jednog lica zbog postojanja osnova sumnje da je počinilo krivično djelo iz člana 365. KZ Brčko distrikta BiH (Nedozvoljeno držanja oružja ili eksplozivnih materija) i člana 65. Zakona o oružju i municiji Brčko Distrikta BiH (Neovlašteni nabavka, držanje ili prodaja oružja ili bitnih dijelova za oružje).

Izveštaji iz oblasti neovlaštenog posjedovanja oružja i vojne opreme i prijavljena lica u 2014. i 2015. godini						
	Izveštaji i dopune			Lica		
	2014.	2015.	+/- %	2014.	2015.	+/- %
Izveštaji	4	5	25%	4	5	25%
Dopune izvještaja	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	4	5	25%	4	5	25%

U 2015. godini nije podnesen nijedan izvještaj ili dopuna izvještaja zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo **krađa oružja i vojne opreme**, a u 2014. godini podnesen je jedan izvještaj protiv jednog NN lica i više NN lica i jedna dopuna izvještaja protiv jednog NN lica i više NN lica zbog postojanja osnova sumnje da je počinjeno navedeno krivično djelo.

U cilju sprečavanja nedozvoljenog posjedovanja oružja ili eksplozivnih materija Policija Brčko distrikta BiH pod nadzorom Tužilaštva Brčko distrikta BiH, provela je policijsku akciju kodnog naziva "PANCIR

III", gdje je po naredbi Osnovnog suda Brčko izvršen pretres jednog stambenog objekta i jednog lica, kojom prilikom je pronađeno i oduzeto šest pakovanja po 500 grama plastičnog eksploziva (ukupno tri kilograma).

Bosna i Hercegovina je još uvijek prostor na kojem kriminalne strukture relativno lako mogu naći različita sredstva ugrožavanja. Različite vrste **oružja i eksplozivnih sredstava** zaostalih iz posljednjeg rata, prema nekim općim spoznajama i procjenama, i dalje ilegalno posjeduje znatan broj bivših pripadnika svih vojski. Oružje i eksplozivna sredstva se nabavljaju sa različitim motivima. Dio ilegalnog oružja iz BiH završava i u zemljama Zapadne Evrope. Tokom 2015. godine saznanja Agencije su izdiferencirala postojanje nelegalne trgovine oružjem na relaciji Bosna i Hercegovina – zemlje EU (npr. Holandija, Švedska, Francuska, Njemačka), kao i Švicarska. Vrste oružja kojima se trguje su zastarjele automatske puške („AK-47“), mitraljezi („M 48“), pištolji (kalibra 7,65 mm sa prigušivačima, te kalibra 6,35 mm, marke „Vis“ kalibra 9 mm, „Škorpion“, „Uzi“, „Makarov“), te municija za to oružje, zatim navođene rakete („strijela“ i „igla“).

Trendovi u preduzetim mjerama i naznake narednih koraka

- U toku je izrada revidirane Strategije za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja - „SALW“ 2016 – 2020. godina.
- Predstavnik SIPA-e aktivno učestvuje u radu Mreže eksperata za borbu protiv ilegalne trgovine oružjem „SEEFEN“ čiji je cilj unaprijeđenje ukupnog stanja u ovoj oblasti prema međunarodnim standardima.
- U Bosni i Hercegovini, trenutno je na snazi **12 različitih zakona** koji reguliraju ovu oblast a koji nisu usklađeni sa EU standardima. **Četiri su ključne preporuke EU kako regulisati stanje u BiH;** - *uskладiti različitost definicija u zakonima, - izvršiti kategorizacija oružja, - uskladiti izgled isprave o oružju, - te kaznene odredbe.* U revidiranoj Strategiji koja je trenutno u procesu izrade jedan od ciljeva je nastavak rada na daljoj harmonizaciji propisa o oružju.
- Na prijedlog **Ministarstva sigurnosti BiH** uspostavljena je centralizirana elektronska evidencija o kontroli kretanja oružja i vojne opreme.
- Usvojen je godišnji **Plan redovnog nadzora i kontrole nad provedbom Zakona o kontroli kretanja oružja i vojne opreme i realizirana njegova provedba.**
- Vršena je dosljedna provedba **Zakona o kontroli kretanja oružja i vojne opreme.**

12. Registrirana krivična djela protiv imovine u BiH

Od ukupnog broja krivičnih djela (KD-a) registriranih u 2015. godini (31.090), 18.000 KD ili 57,89% odnosi se na krivična djela protiv imovine, što je neznatno manje nego 2014. godine. Zabilježeno je smanjenje broja krivičnih djela protiv imovine 18.000 za 13,64% u odnosu na 2014. godinu (20.843). Smanjen je i broj izvršilaca ovih krivičnih djela za 15,58%.

Red. Br.	MUP-ovi entiteta i Policija Brčko distrikt BiH	KD protiv imovine		
		2014.god.	2015.god.	+/-%
1.	FMUP	14.635	12.281	-16,1
2.	MUP RS	5.906	5.415	-8,3
3.	Policija Brčko distrikt BiH	300	293	-2,33
4.	Granična policija BiH	2	11	450
Ukupno u BiH		20.843	18.000	-13,64

Red. Br.	MUP-ovi entiteta i Policija Brčko distrikt BiH	Osumnjičene osobe za KD protiv imovine		
		2014.god.	2015.god.	+/-%
1.	FMUP	6.923	5.663	-18,2
2.	MUP RS	3.685	3.227	-12,4
3.	Policija Brčko distrikt BiH	147	175	19,04
4.	Granična policija BiH	2	15	650
Ukupno u BiH		10.757	9.080	-15,58

12.1. Registrirana krivična djela krađa (otuđenja) motornih vozila u BiH

Red. Br.	MUP-ovi entiteta i Policija Brčko distrikt BiH	KD krađa motornih vozila		
		2014.god.	2015. god.	+/-%
1.	FMUP	1.208	1097	-9,2
2.	MUP RS	143	172	20,3
3.	Policija Brčko distrikt BiH	10	9	-10
Ukupno u BiH		1.361	1.278	-6,09

U 2015. godini, u BiH je zabilježeno smanjenje krivičnih djela krađe (otuđenja) motornih vozila za 6,09% u odnosu na 2014. godinu.

U Federaciji BiH, u 2015. godini, izvršeno je 1.097 krivičnih djela otuđenja motornih vozila, što je manje za 111 djela (9,2 %) u odnosu na uporedni period. Za ova djela je prijavljena su 107 lica, što je manje za 39 ili (26,7 %). Prilikom izvršenja ovih djela, otuđeno je 1110 motornih vozila. Najviše motornih vozila je otuđeno na području Kantona Sarajevo 728 (66,36%).

U Republici Srpskoj, u 2015. godini prijavljena su 172 krivična djela koja se odnose na otuđenje motornih vozila (201.godine 143), za 20,03% više nego prethodne godine. Od ukupnog broja prijavljenih, u 86 slučajeva se radilo o teškoj krađi vozila, u 24 slučaja o krađi vozila, a u 62 slučaja o oduzimanju vozila na motorni pogon.

U Brčko distrikt BiH, policija je protiv dva lica dostavila izvještaj Tužilaštvu Brčko distrikta BiH zbog osnova sumnje da su počinili krivično djelo razbojnička krađa, protiv dva lica dostavila izvještaj Tužilaštvu Brčko distrikta BiH zbog osnova sumnje da su počinili krivično djelo teška krađa – otuđenje putničkog motornog vozila i protiv jednog lica dostavila izvještaj Tužilaštvu Brčko distrikta BiH zbog osnova sumnje da je počinio krivično djelo oduzimanje tuđe pokretne.

U posmatranom periodu na području Brčko distrikta BiH od ukupnog broja otuđenih vozila dva vozila su pronađena i vraćena vlasnicima. Također je pronađeno jedno vozilo otuđeno na području susjedne opštine

12.2. Registrirana krivična djela razbojništvo

Razbojništva su u 2015. godini smanjena na nivou Bosne i Hercegovine (986), za 3,80% u odnosu na 2014. godinu (1.025), a broj izvršilaca je u porastu za 12,29 %.

Red. br.	MUP-ovi entiteta i Policija Brčko distrikt BiH	KD razbojništva		
		2014.god.	2015 god.	+/%
1.	FMUP	914	875	-4,3
2.	MUP RS	108	97	-15,1
3.	Policija Brčko distrikt BiH	3	14	366
Ukupno u BiH		1.025	986	-3,80
Red.	MUP-ovi entiteta i Policija	Broj počinitelja KD razbojništva		

br.	Brčko distrikt BiH	2014. god.	2015. god.	+/%
1.	FMUP	287	359	25,1
2.	MUP RS	83	46	-44,6
3.	Policija Brčko distrikt BiH	4	15	275
Ukupno u BiH		374	420	12,29

12.3. Razbojničke krađe

Red. br.	MUP-ovi entiteta i Policija Brčko distrikt BiH	KD razbojničke krađe		
		2014. god.	2015. god.	+/%
1.	FMUP	23	23	-
2.	MUP RS	4	2	-50
3.	Policija Brčko distrikt BiH	0	1	-
Ukupno u BiH		27	26	-3,70

U 2015. godini u BiH su u padu registrirana krivična djela razbojničke krađe za 3,70%

Najčešći objekti napada su bile benzinske pumpe, sportske kladionice, samostalne trgovinske radnje, kuće i stanovi, apoteke, zlatare i banke.

Trendovi u preduzetim mjerama i naznake narednih koraka

- Raspoloživa saznanja o krivičnim djelima protiv imovine, ukazuju da je ovo izrazito međukantonalni vid kriminala, a sve više i međuentitetski.
- **Pad krivičnih djela razbojnička krađa u BiH** rezultat je poboljšanih načina zaštite najčešćih objekata napada: od vanjskih i unutarnjih nadzornih kamera do bolje stručno osposobljenih pripadnika zaštitarskih firmi.
- **Smanjenje izvršenja krivičnog djela krađe motornog vozila u 2015. godini**, dijelom je rezultat planski sprovedenih operativnih akcija kontrole autootpada na prostoru cijele BiH. Ove akcije, rezultirale su pronalaskom ukradenih automobila i presjecanjem sprega kriminalnih grupa. Međutim, s obzirom na sigurnu i brzu zaradu, ovaj vid kriminala u BiH podložan je obnavljanju, uz veliki broj povratnika u izvršenju krivičnog djela.

13. Zločini iz mržnje - Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti

Red. br.	MUP-ovi entiteta i Policija Brčko distrikt BiH	KD		
		2014. god.	2015. god.	+/%
1.	FMUP	6	6	-
2.	MUP RS	6	12	100
3.	Policija Brčko distrikt BiH	0	0	-
Ukupno u BiH		12	18	50

Krivično djelo izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti u BiH (18) je u 2015. godini u porastu za 50% u odnosu na 2014. godinu.

Obavještajno-sigurnosna agencija BiH (OSA) je tokom 2015. godine registrovala nastojanja pojedinaca iz BiH i okruženja da na teritoriji Bosne i Hercegovine prenesu aktivnosti pojedinih ultradesničarskih pokreta, udruženja i organizacija, koji djeluju s pozicija neofašizma, klerofašizma i neonacizma. Njihove aktivnosti su se kretale od javnog verbalnog eksponiranja pojedinih pripadnika navedenih organizacija govorom mržnje ili posredstvom pojedinih Internet portala i drugih mas-medija, preko pisanja, lijepljenja i rasturanja uvredljivih nacionalističkih grafita, plakata i naljepnica-plakata sa sadržajima kojima se, uglavnom pod izlikom patriotizma, iskazuje, propagira, širi i podstiče nacionalna, vjerska i rasna mržnja i netrpeljivost. Obim, trend i intenzitet navedenih aktivnosti približni su pokazateljima iz prethodnog perioda, s tim što je došlo do formiranja nekoliko podružnica ovih organizacija i na području BiH.

Podaci OSA-e prikupljeni tokom 2015. godine, također ukazuju da je na području Bosne i Hercegovine, nastavljeno narušavanje javnog reda i mira, ispoljavanje različitih oblika nasilja, ugrožavanje opće sigurnosti građana i njihove imovine na više lokaliteta u Bosni i Hercegovini (npr. bacanje eksplozivne naprave, pucanje iz automatske puške, javno nošenje oružja i uzvikivanje prijetnji, upućivanje anonimnih prijetnji putem telefona, prijetnje hladnim oružjem, vrijeđanje i uznemiravanje povratnika, uznemiravanje vjernika prilikom obavljanja vjerskih obreda, paljenje državne zastave, ispisivanje vulgarnih, uvredljivih i prijeteci h grafita, parola i simbola, provokacije na društvenim mrežama, itd.), što je u konačnici rezultiralo narušavanjem zajedničkog života i međusobne tolerancije građana BiH. Spomenuti događaji su imali određene refleksije na sigurnosne prilike u sredinama gdje su registrirani, ali ih nisu bitnije narušili.

Kao i prethodnih godina, i tokom promatranog perioda organizirano je više protesnih skupova i okupljanja, koji su u određenim momentima imali i manje sigurnosne implikacije.

Primjetno je da su ekstremno-radikalne strukture u našoj zemlji u potpunosti prepoznale ogroman potencijal, veliku prednost i korist najnovijih dostignuća IT tehnologije, jer im je ona pružala maksimalan učinak s minimalnim troškovima, s malo tehničkog znanja i bez velike upotrebe vlastitih resursa za ispoljavanje negativnih komentara, govora mržnje, prijeteci h poruka, razmjenu podataka pa čak i pozive za nasilne aktivnosti.

Trendovi u preduzetim mjerama i naznake narednih koraka

- Policijske i sigurnosne agencije i institucije preduzimaju sve operativne radnje na **identifikaciji počinitelja krivičnih djela izazivanja nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti**. Prema identifikovanim osumnjičenim licima, nadležni organi preduzimaju zakonske mjere.
- Krivičnim zakonom BiH, članom 145a. propisano je krivično djelo izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti i krivično djelo čl. 145b oštećenje ili rušenje vjerskih objekata. Navedena krivična djela spadaju u krivična djela iz domena govora mržnje i zločina iz mržnje. Krivični zakon Republike Srpske i Krivični zakon Brčko distrikta BiH sankcionišu krivično djelo izazivanje nacionalne mržnje, a Krivični zakon Federacije BiH, iako nije neposredno propisao mržnju kao otežavajuću okolnost, u općim pravilima za odmjerenje kazne predviđa uzimanje u obzir "pobuda iz kojih je djelo počinjeno", **pa je na taj način indirektno omogućeno teže kažnjavanje počinitelja krivičnih djela iz mržnje**.
- Treba više educirati policijske službenike u oblasti **cyber kriminala**, ali i inicirati donošenje adekvatnih zakonskih rješenja u oblasti uređivanja raznih internetskih portala.

14. Registrirana krivična djela protiv polnog integriteta

U BiH je u 2015. godini povećan broj krivičnih djela (KD) protiv polnog integritete (161) za 5,92% u odnosu na 2014. godinu. Povećan je broj počinjenja krivičnog djela silovanje (36) za 28,57%, ali su u padu ostala krivična djela protiv polnog integriteta: obljuba nad nemoćnim licem (14) za 6,66%, polno nasilje nad djetetom (20) za 31%, iskorištavanje djece i malodobnih osoba za pornografiju (6) za 25%.

Red. br.	MUP-ovi entiteta i Policija Brčko distrikt BiH	KD		
		2014.god.	2015.god.	+/%
1.	FMUP	102	130	27,5
2.	MUP RS	47	30	-36,2
3.	Policija Brčko distrikt BiH	3	1	-66
Ukupno u BiH		152	161	5,92

Trendovi u preduzetim mjerama i naznake narednih koraka

- U okviru realizacije Plana preventivnih aktivnosti na suzbijanju maloljetničkog prestupništva u osnovnim i srednjim školama u Republici Srpskoj koje sprovodi MUP RS, organiziraju se edukativna predavanja za učenike šestih, sedmih, osmih i devetih razreda na teme „Vršnjačko nasilje“ i „Zloupotreba fejsbuka i sekstinga“. Cilj predavanja je sprečavanje i suzbijanje maloljetničke delinkvencije kao i svih oblika devijantnog i asocijalnog ponašanja mladih.

15. Registrirana krivična djela protiv života i tijela

Na nivou BiH, u 2015. godini registriran je pad krivičnih djela protiv života i tijela (1.561) za 10,74% u odnosu na prethodnu godinu.

Red. br.	MUP-ovi entiteta i Policija Brčko distrikt BiH	KD		
		2014.god.	2015.god.	+/%
1.	FMUP	1.058	922	-12,9
2.	MUP RS	637	599	-6,0
3.	Policija Brčko distrikt BiH	54	40	-25,9
Ukupno u BiH		1.749	1.561	-10,74

Koeficijent rasvijetljenosti ovih krivičnih djela u Republici Srpskoj je preko 95% a u Federaciji BiH 90%, što su ohrabrujući podaci koji ukazuju na visok stepen profesionalne obučenosti pripadnika policijskih agencija, što vraća povjerenje građana u rad policijskih službenika i istražitelja.

U odnosu na prethodnu godinu, u 2015. godini došlo je na nivou BiH do povećanja broja ubistava (56) za 16,66% smanjenja ubistava u pokušaju (54) za 22,85%. U padu su krivična djela nanošenje teške tjelesne ozljede za -7,24%, nanošenje lake tjelesne povrede za -11,52%, te učestvovanje u tuči za -33,84%.

IV Javni red i mir

Stanje javnog reda i mira u Bosni i Hercegovini je gotovo na istom nivou u odnosu na isti period prošle godine. Smanjen je broj prekršaja za 0,08%.

Red. Br.	MUP-ovi entiteta i Policija Brčko distrikt BiH	PREKRŠAJI		
		2014. god.	2015. god	+/- %
1.	FMUP	16.964	17.644	4,0
2.	MUP RS	7.259	6.595	-9,2
3.	Policija Brčko distrikt BiH	126	130	3,17
4.	Granična policija BiH	2	2	-
Ukupno u BiH		24.351	24.371	0,08

U strukturi prekršaja javnog reda i mira najbrojnije su tuče, fizički napadi, vrijeđanje, svađe, nedolično ponašanje, sprječavanje pripadnika policije u obavljanju javnih funkcija, neovlaštena upotreba oružja, nasilničko ponašanje, ugrožavanje prijetnjom napada, prosjačenje itd.

Najveći broj prekršaja je registriran na ulici, potom ugostiteljskim objektima, sportskim stadionima i dvoranama, vozilima javnog saobraćaja, te školama i školskim dvorištima.

U ovom periodu je bilo znatno manje nego ranije destruktivnog ponašanja jednog broja navijačkih skupina (uglavnom, mlađe starosne dobi) na sportskim okupljanima, odnosno stadionima u BiH, čemu je u znatnoj mjeri doprinijela i Odluka o uvođenju zabrane organiziranog odlaska navijača klubova na gostujuće utakmice.

Trendovi u preduzetim mjerama i naznaka narednih koraka

- Službenici policije će i u narednom periodu preduzimati planske aktivnosti na **osiguranju javnih skupova**, kao što su sportske, kulturne i druge manifestacije, te protestna okupljanja građana, koji mogu eskalirati i do krivičnih djela koja se mogu kvalificirati kao terorizam.
- Fenomenu **navijačkog nasilja** još uvijek se pristupa senzacionalistički i površno. Neophodan je dublji pristup kroz studije slučajeva u kojim se analiziraju kompleksni fenomeni u jednom konkretnom slučaju i prikazuju jednostavnim rječnikom, te su zato pogodne za predstavljanje složenih sadržaja široj javnosti.
- Analiziranjem stanja **javnog reda i mira** ukazuje se potreba poboljšanja materijalno-tehničkih uslova rada policijskih službenika, zaposlenih na njegovom održavanju.



Na osnovu bitnih pokazatelja, iznijetih kako u Sažetku Informacije tako i u njenoj razradi, može se reći da je stanje sigurnosti u BiH u 2015. godini na nivou svih postkonfliktnih društava i na nivou stanja sigurnosti u ostalim zemljama regije, uz jačanje saznanja da BiH mora biti svjesna da ima problem s terorizmom i radikalnim ideologijama, koje mogu da zloupotrijebe nezadovoljstvo građana političko-ekonomskom situacijom.

Također, mjerodavni organi, u okviru svojih zakonom utvrđenih nadležnosti, treba da preduzmu sve neophodne mjere kako bi se u Bosni i Hercegovini smanjio rizik od vanrednih sigurnosnih situacija i prirodnih katastrofa te time sigurnost građana učinila većom.

Bosna i Hercegovina, kao i druge zemlje, svjesne su postojanja tamne brojke kriminaliteta koja se, prema istraživanjima kreće oko 60%. Da bi se taj procenat smanjio, potrebno je u strateškim opredjeljenjima i istraživanjima sigurnosnih institucija i agencija pomjeriti fokus na karakteristike žrtava koje ne prijavljuju krivična djela, što, pored ostalog, ove žrtve čini ranjivim i nevidljivim za kreatore politike i sistem krivičnog pravosuđa.

KRAJ

PRILOG ZA INFORMACIJU O STANJU SIGURNOSTI U BIH ZA 2015. GODINU

Samostalno sprovedene operativne akcije SIPA-e u 2015. godini					
Red. broj	Kodni naziv	Datum realizacije	Nadležni organ po čijoj je naredbi izvršena	Krivnično djelo po članu KZ-a	Rezultati sprovedene akcije
1.	Hrustić	6.1.2015.	Sud BiH	315. KZ Republike Hrvatske (Ovjera lažnog sadržaja)	Po međunarodnoj potjernici NCB Interpol Zagreb na području Sarajeva lišeno slobode jedno lice sa falsifikovanim ličnim dokumentima na lažno ime, te predato Sudu BiH radi ekstradicije.
2.	Druker	23.1.2015. 13.2.2015.	- Sud BiH - Tužilaštvo BiH	250. KZ BiH (Organizovani kriminal) 217. KZ BiH (Primanje dara i drugih oblika koristi) 220. KZ BiH (Zloupotreba položaja ili ovlaštenja) 164. KZ BiH (Odvajanje tajnih podataka) 193. KZ BiH (Neovlašteni promet oružjem i vojnom opremom, te proizvodima dvojne namjene)	Slobode su lišena dva lica, od kojih na području Sarajeva jedno lice zaposleno u Tužilaštvu BiH i jedno lice na području Gruda. Pretreseni su objekti na šest lokacija na području Gruda. U nastavku akcije od Sudske policije BiH preuzeto je osumnjičeno lice u čijem prisustvu su izvršeni uviđaji na području Gruda i pronadeno oko 150 kg materije koja svojim izgledom i drugim svojstvima asocira na eksploziv.
3.	Čekić	25.2.2015.	- Sud BiH - Tužilaštvo BiH	217. KZ BiH (Primanje dara i drugih oblika koristi) 218. KZ BiH (Davanje dara i drugih oblika koristi) 220. KZ BiH (Zloupotreba položaja ili ovlaštenja) 238. KZ BiH (Kršenje zakona od strane sudije) 209. KZ BiH (Pranje novca)	Lišena su slobode tri lica na području Sarajeva i pretreseni objekti na tri lokacije.
4.	Benedikt Pindrić	27.2.2015.	- Opštinski sud u Sarajevu - Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo	238. KZ FBiH (Neovlašteni proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga)	Lišeno je slobode jedno lice. Pretreseni su objekti na tri lokacije i pronadeno i privremeno oduzeto oko 900 g praškaste materije koja svojim izgledom asocira na opojnu drogu speed, tablete koje će biti predmet vještačenja, precizna digitalna vaga, novac i dr.

PRILOG ZA INFORMACIJU O STANJU SIGURNOSTI U BIH ZA 2015. GODINU

5.	S.O.S.	2.4.2015.	-Sud BiH -Tužilaštvo BiH	186. KZ BiH (Trgovina ljudima)	Lišeno je slobode jedno lice na području Bihaca i pretreseni objekti koje koristi lice lišeno slobode. Pronađena je žrtva trgovine ljudima, koja ima blažu mentalnu retardaciju i punoljetna je, a osumnjičeni ju je „kupio“ i držao u ropskom odnosu duže od dvije godine, te je upotrebom sile i drugim oblicima prinude primoravao na prosjačenje i uzimao novac pribavljen na taj način.
6.	Sleeper	15.4.2015.	-Sud BiH -Tužilaštvo BiH	202d. KZ BiH (Organizovanje terorističke grupe) 201. KZ BiH (Terorizam)	Lišeno je slobode jedno lice na području Sarajeva. Pretreseni su objekti koje koristi lice lišeno slobode, prilikom čega je pronađeno i privremeno oduzeto vatreno oružje bez validne dokumentacije.
7.	Hrustić	24.4.2015.	-Sud BiH	Organizovani kriminal u vezi sa neovlašćenim prometom opojnim drogama KZ Republike Italije	Lišeno je slobode jedno lice na području Tuzle za kojim je NCB Interpol Rim raspisao potjernicu zbog počinjenog krivičnog djela nedozvoljeni promet opojnim drogama, koje je u odsustvu osuđeno na kaznu zatvora 18 godina i sedam mjeseci.
8.	Kvarc	7.5.2015.	-Sud BiH -Tužilaštvo BiH	380. KZ FBiH (Primanje dara i drugih oblika koristi)	Na području Tuzle lišeno je slobode jedno lice koje je, kao službeno lice zaposleno u institucijama FBiH, zahtijevalo i primilo određeni novčani iznos da u okviru svog ovlaštenja učini što bi moralo učiniti.
9.	Kapak	10.6.2015.	-Sud BiH -Tužilaštvo BiH	250. KZ BiH (Organizovani kriminal) 195. KZ BiH (Neovlašteni promet opojnim drogama)	Pretresen je jedan objekat i putničko motorno vozilo. Pretreseni su objekti na dvije lokacije na području Mostara i Nevesinja i lišena slobode tri lica. Privremeno je oduzeto 500 g praškaste materije koja svojim izgledom asocira na opojnu drogu heroin, te drugi predmeti koji mogu poslužiti kao dokaz u daljem postupku.
10.	Krsmanović	17.6.2015.	-Sud BiH -Tužilaštvo BiH	241. KZ BiH (Ometanje rada pravosuđa) 148. KZ RS (Ubistvo) 24. KZ RS (Podstrekanje)	Lišeno je slobode jedno lice na području opštine Sokolac i pretreseni objekti koje koristi lice lišeno slobode.
11.	Soraja Q	8.7.2015.	-Sud BiH -Tužilaštvo BiH	237. KZ BiH (Povreda tajnosti postupka)	Pretresen je stambeni objekat i druge prostorije koje koristi lice koje se sumnja da je neovlašćeno objavljivalo materijale iz postupka koji se vodi pred Sudom BiH.
12.	Marker	1.9.2015.	-Sud BiH -Tužilaštvo BiH	250. (Organizovani kriminal) 195. (Neovlašćeni promet opojnim drogama) Međunarodna trgovina drogom na relaciji Holandija-Njemačka-BiH	Izvršena su četiri pretresa stana i drugih prostorija, pokretnih stvari i jednog lica i privremeno oduzet dokazni materijal. Dva lica su saslušana u svojstvu svjedoka i jedno u svojstvu osumnjičenog i sačinjeni zapisnici.
13.	Adria	29.10.2015.	Sud BiH	Teška krivična djela među kojima su i razbojništva uz upotrebu	Na području Sarajeva lišeno je slobode lice libanskog porijekla, za kojim je SR Njemačka putem Interpola raspisala međunarodnu potjernicu radi

PRILOG ZA INFORMACIJU O STANJU SIGURNOSTI U BIH ZA 2015. GODINU

			lišenja slobode i izručenja.
14.	Duo	17.11.2015. -Tužilaštvo BiH -Suda BiH	<p>vatrenog oružja</p> <p>205. KZ BiH (Krivotvorenje novca) 250. KZ BiH (Organizovani kriminal)</p> <p>Na području Bosanske Krupe pretreseno je putničko motorno vozilo koje koristi jedno lice i porodična kuća i prateći objekti na području opštine Bužim. Pronađeno je i privremeno oduzeto 195 novčanica u apoenima od 100 KM, za koje se sumnja da su krivotvorene. Pretreseni su objekti na četiri lokacije na području opštine Brod, dvije privatne kuće i dva poslovna objekta, prilikom čega je pronađeno i privremeno oduzeto oko 6.500 kom. nosača zvuka i slike za koje se sumnja da su piratska izdanja i oko 3.000 kom. plastičnih kutija za pakovanje nosača zvuka i slike. Dva lica saslušana su u svojstvu osumnjičenih.</p>
15.	PIK	22.12.2015. -Sud BiH -Tužilaštvo BiH	<p>243. KZ BiH (Nedozvoljeno korištenje autorskih prava)</p>

PRILOG ZA INFORMACIJU O STANJU SIGURNOSTI U BIH ZA 2015. GODINU

Operativne akcije SIPA-e sprovedene koordinirano ili u saradnji sa domaćim i međunarodnim organima za sprovođenje zakona u 2015. godini							
Red. broj	Kodni naziv	Datum realizacije	Nadležni organ po čijoj je naredbi izvršena	Zajednička istraga i koordinirane akcije	Saradnja u sprovođenju akcije	Krivično djelo po članu KZ-a	Rezultati sprovedene akcije
1.	Potencijal	21.1.2015.	-Sud BiH -Tužilaštvo BiH	-	-MUP Republike Srpske -Policija Brčko distrikta BiH	250. KZ BiH (Organizovani kriminal) 212. KZ BiH (Nedopuštena trgovina) 219. KZ RS (Proizvodnja i stavljanje u promet proizvoda štetnih za liječenje) 186. KZ BiH (Trgovina ljudima)	Lišeno je slobode šest lica i pretreseno 12 lokacija na području Tuzle, Živinica, Bijeljine, Brčko distrikta BiH, Ugljevika i Mrkonjić Grada. Promadani su i privremeno oduzeti medicinski preparati, stimulaturna sredstva porijeklom iz Indije, čija proizvodnja, trgovina i stavljanje u promet nije dozvoljeno bez odobrenja Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH. Prilikom pretresa jednog objekta na području Tuzle, zatečena su četiri ženska lica, potencijalne žrtve trgovine ljudima, koje su na adekvatan način zbrinute.
2.	Oskar	4.2.2015. 5.2.2015. 11.12.2015.	-Sud BiH -Tužilaštvo BiH	Obavještajno-bezbjednosna agencija BiH	-	250. KZ BiH (Organizovani kriminal) 195. KZ BiH (Neovlašteni promet opojnim drogama)	Lišeno je slobode jedno lice na području Sarajeva i pretresen stambeni objekat i vozilo koje koristi lice lišeno slobode i jedno lice na području Livna i pretresen stan i druge prostorije i pokretne stvari koje koristi lice lišeno slobode.
3.	Marker 4	11.2.2015.	-Okružni sud Banja Luka -Specijalno Tužilaštvo Republike Srpske	-	MUP Republike Srpske	250. KZ BiH (Organizovani kriminal) 195. KZ BiH (Neovlašteni promet opojnim drogama) 193. KZ BiH (Neovlašteni promet oružjem i vojnom opremom te proizvodima dvojne upotrebe)	Lišeno je slobode pet lica i pretreseni objekta na sedam lokacija na području Modriče, Šamca, Doboja i Kostajnice. Privremeno su oduzeta četiri kg zeljaste materije koja izgledom asocira na drogu „marihuana“, 16 kg eksploziva (vojni i plastični), više vrsta eksplozivnih sredstava, veći broj municije različitog kalibra, 12 detonatorskih kapsli, dvije automatske puške, jedna poluautomatska puška, osam lovačkih pušaka, četiri pištolja i dr.
4.	Tranzit	12.2.2015.	-Sud BiH -Tužilaštvo BiH	-MUP Tuzlanskog kantona	-	250. KZ BiH (Organizovani kriminal) 210. KZ BiH (Poreska utaja ili	Pretreseni su objekti na četiri lokacije na području Banje Luke, Laktaša i Srebrenika, koje koriste lica osumnjičena da su posredstvom više pravnih lica

PRILOG ZA INFORMACIJU O STANJU SIGURNOSTI U BIH ZA 2015. GODINU

		<p>-MUP Republike Srpske</p>		<p>31. KZ BiH (Pomaganje) prevara)</p>	<p>uvozili razne vrste robe iz NR Kine, a zatim fiktivno razduživali uvezenu robu putem maloprodaje ili na druga pravna lica, poreske obveznike, koji se bave fiktivnim prometom i na taj način pribavili protivpravnu imovinsku korist izbjegavanjem plaćanja PDV-a. Privremeno je oduzeta finansijska dokumentacija (fakture, uvozne deklaracije, tovarni listovi, izvodi iz banaka, uplatnice i dr.)</p>
<p>5. Damask 17.2.2015. 18.2.2015.</p>	<p>-Sud BiH -Tužilaštvo BiH</p>	<p>Obavještajno-bezbjednosna agencije BiH</p>	<p>Granična policija BiH</p>	<p>202. KZ BiH (Finansiranje terorističkih aktivnosti) 202a. KZ BiH (Javno podsticanje na terorističke aktivnosti) 202b. KZ BiH (Vrbovanje radi terorističkih aktivnosti) 202d. KZ BiH (Organizovanje terorističke grupe) 201. KZ BiH (Terorizam) 162b. KZ BiH (Protivzakonito formiranje i pridruživanje stranim paravojnim ili parapolijskim formacijama)</p>	<p>Lišeno je slobode šest lica i pretreseni objekti na šest lokacija na području Sarajeva, Maglaja, Bužima i Velike Kladuše. Na području Zenice slobode je lišeno jedno lice i pretresen stambeni objekat koji koristi navedeno lice;</p>
<p>6. Benelux 13.3.2015. 15.3.2015.</p>	<p>-Sud BiH -Tužilaštvo BiH</p>	<p>-Policija Kraljevine Švedske -Policija Kraljevine Holandije -Obavještajno-bezbjednosna agencije BiH</p>	<p>-MUP Republike Srpske -Granična policija BiH</p>	<p>201. KZ BiH (Terorizam)</p>	<p>Lišeno je slobode pet lica (četiri državljana BiH i jedan državljanin Kraljevine Švedske) koja se sumnjice da su izradili eksplozivnu napravu sa namjerom da je isporuču u jednu od skandinavskih zemalja, gdje je, prema saznanjima, trebala biti korištena za izvršenje terorističkog akta. Tri lica lišene su slobode u pograničnom prostoru i spriječeni da eksplozivnu napravu prevezu u prv preko graničnog prelaza a jedno lice lišeno je slobode na području Sarajeva. Pretresene su četiri lokacije.</p>
<p>7. Ubistvo u Holandiji 16.3.2015.</p>	<p>-Sud BiH -Tužilaštvo BiH po zamolnici Kraljevine Holandije za</p>	<p>Obavještajno-bezbjednosna agencije BiH</p>	<p>Policija Kraljevine Holandije (prisustvo)</p>	<p>Organizovani kriminal u vezi sa neovlaštenim prometom opojnih droga što je za posljedicu imalo lišenje života jednog lica na području Kraljevine Holandije.</p>	<p>Dva lica lišena su slobode na području Zenice i Gradiške i dovede se u vezu sa krivičnim djelom ubistvo, tako što su nabavila oružje za izvršenje krivičnog djela i dopremila ga na mjesto izvršenja. Pretreseni su objekti na dvije lokacije s ciljem pronalaska i privremenog oduzimanja predmeta koji</p>

PRILOG ZA INFORMACIJU O STANJU SIGURNOSTI U BIH ZA 2015. GODINU

8.	Prizma	26.3.2015.	-Sud BiH -Tužilaštvo BiH			MUP Kantona Sarajevo	250. KZ BiH (Organizovani kriminal) 247. KZ BiH (Dogovor za izvršenje krivičnog djela) 209. KZ BiH (Pranje novca) 252. KZ FBiH (Zaključenje štetnog ugovora) 383. KZ FBiH (Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja)	Pretrեսeno je jedno pravno lice i dva fizička lica na području Hadžića radi prikupljanja dokaza za nezakonitosti u raspodjeli novčanih sredstava u MKF Prizma.	moгу poslužiti kao dokazi u dajjem postupku.	
9.	Napad na Policijsku stanicu u Zvorniku	27.4.2015.	-Sud BiH -Tužilaštvo BiH	MUP Republike Srpske		-	201. KZ BiH (Terorizam) 202b. KZ BiH (Vrbovanje radi terorističkih aktivnosti)	Lišena su slobode dva lica, pretrեսeni su objekti na deset lokacija i privremeno oduzete tri puške, pištolj, 86 kom. municije, šest uniformi, nož, 115 kom. CD-ova, deset računara, 15 mobilnih telefona i dr. Saslušano je 14 lica u svojstvu svjedoka.		
10.	BUYER	27.5.2015. 30.5.2015.	Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo		MUP Kantona Sarajevo i druge partnerske agencije	342. KZ FBiH (Organizovani kriminal) 383. KZ FBiH (Zloupotreba položaja ili ovlaštenja) 273. KZ FBiH (Poreska utaja) 389. KZ FBiH (Krivotvorenje službene isprave) 252. KZ FBiH (Sklaпанje štetnog ugovora)	Pretrեսena je pokretna i nepokretna imovina na devet Lokacija i lišeno slobode sedam lica na području Sarajeva. Akciji je prethodila višemjesečna složena kriminalistička istraga u okviru koje su dokumentovane nezakonite aktivnosti u firmi „Bosnalijek“; U nastavku akcije na aerodromu Sarajevo slobode je lišeno jedno lice.			
11.	Jezero	10.6.2015.	Tužilaštvo Brčko distrikta BiH	Policija Brčko distrikta BiH		-	207a. KZ BD BiH (Trgovina ljudima) 31. KZ BD BiH (Saizvršilaštvo) 213. KZ BD BiH (Vanbračna zajednica sa mladim maloljetnikom)	Lišeno je slobode jedno lice i saslušana četiri lica u svojstvu osumnichenih.		
12.	CD	23.6.2015. 25.6.2015.	-Sud BiH -Tužilaštvo	-Policija Republike		-	250. KZ BiH (Organizovani kriminal)	Lišeno je slobode sedam lica na području Zenice, Vlasenice, Prijedora i Jajca, za koja se sumnja da su		

PRILOG ZA INFORMACIJU O STANJU SIGURNOSTI U BIH ZA 2015. GODINU

	6.7.2015. 8.7.2015. 9.7.2015.	BiH	Francuske – Odjel za maloljetnike Policijske prefektуре Pariz; -Tužilaštvo Republike Francuske;	186. KZ BiH (Međunarodna trgovina ljudima) 189. KZ BiH (Krijumčarenje ljudi) 209. KZ BiH (Pranje novca) 218. KZ BiH (Davanja dara i drugih oblika koristi) 379. KZ RS (Falsifikovanje ili uništavanje službene isprave) 347. KZ RS (Zloupotreba službenog položaja ili ovlaštenja) 351. KZ RS (Primanje mita)	vrbovali više ženskih osoba tako što su sa njima stupali u vanbračne zajednice i organizovali njihove odlaske u Francusku, a potom ih raznim oblicima fizičkog i psihičkog nasilja primoravali da vrše krivična djela džepne krađe na području Francuske i šire. Procjenjuje se da su osumnjičena lica nezakonitim aktivnostima stekla protivpravnu imovinsku korist u iznosu većem od dva miliona eura, koji su kupovinom luksuznih vozila i nekretnina u BiH ubacivali u legalne novčane tokove. Pretrčeni su objekti na više lokacija. U nastavku akcije slobode su još lišena četiri lica, među kojima je jedno lice zaposleno u Ambasadi BiH u Parizu. Pretrčene su prostorije Ambasade BiH u Parizu koje koristi lice lišeno slobode.
13.	Coral 15.6.2015. 8.10.2015. 26.11.2015.	-Opštinski sud Sarajevo -Kantonalni sud u Sarajevu -Kantonalno Tužilaštvo Kantona Sarajevo	-Poreska uprava FBiH -MUP Kantona Sarajevo	273. KZ FBiH (Poreska utaja) 342. KZ FBiH (Organizovani kriminal) 370. KZ FBiH (Samovlašće) 358. KZ FBiH (Sprečavanje službene osobe u vršenju službene radnje) 273. KZ FBiH (Poreska utaja) 210. KZ BiH (Poreska utaja ili prevara) 287. KZ BiH (Teška krađa) 210. KZ FBiH (Navođenje na prostituciju)	Pretrčene su prostorije hotela „Holiday“. U nastavku akcije slobode je lišeno 11 lica koja se sumnjiče da su u periodu od jula 2014. do juna 2015. godine, posredstvom pravnog subjekta „Holiday Resort“ d.o.o. Sarajevo, upravljale i raspolagale većim dijelom imovine hotela „Holiday“ Sarajevo HTD Sarajevo u stečaju, tako što su organizovali poslovanje hotela, kontrolisali prilode i rashode, te vršili druge vidove kontrole nad radom hotela, s ciljem pribavljanja protivpravne imovinske koristi. Pretrčeni su objekti na deset lokacija. U nastavku akcije slobode je lišeno još jedno lice na području Sarajeva.
14.	Srebrenica 2015	Tužilaštvo BiH	MUP Republike Srpske	192. KZ BiH (Ugrožavanje osoba pod međunarodnopravnom zaštitom) 241a. KZ BiH (Sprečavanje službenog lica u vršenju službene radnje) 241b. KZ BiH (Napad na službeno lice u vršenju poslova sigurnosti, otkrivanju ili	Saslušana su dva lica u svojstvu osumnjičenih i sedam svjedoka.

PRILOG ZA INFORMACIJU O STANJU SIGURNOSTI U BIH ZA 2015. GODINU

15.	List							lišenju slobode počinitelja krivičnih djela)	<p>Slobode je lišeno deset lica koja se sumnjice da su u periodu mart-juli 2015. godine na ilegalno tržište u BiH ubacili 220 tona sječenog duvana, čime su oštetili budžet FBiH u iznosu većem od 18 miliona KM.</p> <p>Izvršeno 76 pretresa na 31 lokaciji na području opština Široki Brijeg, Posušje, Šamac, Brčko distrikt BiH, Grude, Maglaj, Bijeljina, Mostar, Ljubuški i Ljubinje koje koriste dva pravna lica i 29 fizičkih lica. Pronađeno je i privremeno oduzeto oko 35 tona duvana, mašine za sječenje, 150 kartona cigareta bez dokumentacije o porijeklu, veća količina novca, dokumentacija i dr.</p> <p>Uzeto 29 izjava na zapisnik od osumnjičenih, saslušana su tri lica u svojstvu svjedoka.</p> <p>Pretrarena su i dva objekta na području opštine Grude, koje koriste dva lica koja su ispitana u svojstvu osumnjičenih, te pronadena i privremeno oduzeta jedna mašina za sječenje duhana, oko 170 kg sječenog duhana i drugi predmeti.</p> <p>Lišena su slobode tri lica koja se sumnjice da su u periodu 2013-2015. godine, na području BiH i R. Hrvatske, izrađivala i prodavala krivotvorene isprave.</p> <p>Pretrreni su objekti na šest lokacija na području opština Orašje i Šamac.</p> <p>Slobode je lišeno pet lica.</p>		
16.	Art	22.9.2015.						<p>-MUP Republike Srpske -Policija Brčko distrikta BiH</p> <p>-MUP Zeničko- dobojskog kantona</p> <p>-MUP Hercegovačko -neretvanskog kantona</p> <p>-MUP Zapadno- hercegovačkog kantona</p>	<p>250. KZ BiH (Organizovani kriminal)</p> <p>210. KZ BiH (Poreska utaja ili prevara)</p> <p>210a.KZ BiH (Nedozvoljen promet akciznih proizvoda)</p>	<p>249. KZ BiH (Udruživanje radi činjenja krivičnih djela)</p> <p>373. KZ FBiH (Krivotvorenje isprave)</p>	<p>Lišena su slobode tri lica koja se sumnjice da su u periodu 2013-2015. godine, na području BiH i R. Hrvatske, izrađivala i prodavala krivotvorene isprave.</p> <p>Pretrreni su objekti na šest lokacija na području opština Orašje i Šamac.</p> <p>Slobode je lišeno pet lica.</p>
17.	Tango	8.10.2015.						<p>-MUP Republike Hrvatske</p> <p>-MUP Republike Srbije</p> <p>- Poreska uprava FBiH</p> <p>- MUP K.antona Sarajevo</p>	<p>210. KZ FBiH (Navođenje na prostituciju)</p>		
18.	(Bijeli)	14.10.2015.						<p>U realizaciji akcija</p> <p>Uprava za indirektno oporezivanje</p> <p>-Tužilaštvo BiH</p>	<p>250. KZ BiH (Organizovani kriminal)</p> <p>210a.KZ BiH (Nedozvoljen promet akciznih proizvoda)</p>		<p>Akcija je sprovedena na inicijativu Generalnog sekretarijata Interpola na području Jugoistočne Evrope.</p> <p>Slobode je lišeno devet lica. Pretrreni su objekti na</p>

PRILOG ZA INFORMACIJU O STANJU SIGURNOSTI U BIH ZA 2015. GODINU

Merkur 3) List 1		-Sud BiH	BiH	organi na svim nivoima u BiH		deset lokacija na području opština Tuzla, Bjelcina, Srebrenik, Gradačac, Brčko, Sarajevo i Istočno Sarajevo, prilikom čega je pronađeno i privremeno oduzeto ukupno 11.875 kg osušenog duvana u listu, 1.285 kg osušenog sječenog duvana i dvije mašine za sječenje duvana.
19.	Lipstik	-Kantonalni sud u Sarajevu -Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo	MUP Kantona Sarajevo		342. KZ FBiH (Organizovani kriminal) 210. KZ FBiH (Navođenje na prostituciju) 271. KZ FBiH (Pranje novca)	Lišena su slobode tri lica koja se sumnjiče da su učestvovala u organizovanju i posredovali u aktivnostima pružanja seksualnih usluga na području Kantona Sarajevo, čime su stekli protivpravnu imovinsku korist. Pretreseni su objekti na tri lokacije i privremeno oduzeti mobilni telefoni SIM kartice i oružje i dr. predmeti koji mogu poslužiti kao dokazi u daljem postupku.
20.	Rebus	-Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo -Kantonalni sud u Sarajevu	-MUP Kantona Sarajevo -Poreska uprava FBiH	-	273. KZ FBiH (Poreska utaja) 261. KZ FBiH (Krivotvorenje ili uništenje poslovnih ili trgovačkih knjiga ili isprava) 276. KZ FBiH (Podnošenje lažne poreske prijave) 209. KZ BiH (Pranje novca)	Pretreseni su stambeni i poslovni objekti na 14 lokacija na širem području Sarajeva. Lišeno je slobode pet lica koja se sumnjiče da su počinila navedena krivična djela, obavljajući razne poslove u privrednim društvima "Mrkva Group" d.o.o. Sarajevo i "Mrkva" d.o.o. Sarajevo i time oštetili budžet FBiH za više miliona KM.
21.	Gradina	-Tužilaštvo BiH -Sud BiH	-	-Uprava za indirektno oporezivanje BiH, -Policija Brčko distrikta BiH -MUP Tuzlanskog kantona.	210. KZBiH (Poreska utaja) 214. KZ BiH (Krijumčarenje) 210b. KZBiH (Nedozvoljeno skladištenje robe) u vezi sa članom 249. KZ BiH (Udruživanje radi činjena krivičnih djela)	Na području Brčko distrikta BiH i Tuzle pretreseni su stambeni i poslovni objekti i dva teretna motorna vozila koje koristi jedno lice iz Tuzle, radi prikupljanja dokaza o počinjenom krivičnom djelu. Jedno lice saslušano je u svojstvu osumnjičenog
22.	Kurir	-Sud BiH -Tužilaštvo BiH	-Uprava za indirektno oporezivanje BiH -MUP Republike Hrvatske	-Policija Brčko distrikta BiH -MUP Tuzlanskog kantona -MUP Posavskog	250. KZ BiH (Organizovani kriminal) 210. KZ BiH (Poreska utaja ili prevara) 209. KZ BiH (Pranje novca)	Pretreseni su stambeni, poslovni i magacinski prostor pravnih lica na 21 lokaciji na području Sarajeva, Orašja, Brčko distrikta BiH i Gradačca, prilikom čega je pronađeno i privremeno oduzeto novac u različitim valutama u protivvrijednosti preko 220.000 eura, oružje, računari, finansijsko-poslovna i druga dokumentacija, više putničkih i teretnih motornih vozila, mobilni telefoni i SIM kartice dr.

PRILOG ZA INFORMACIJU O STANJU SIGURNOSTI U BIH ZA 2015. GODINU

23.	Lift	21.12.2015. 27.12.2015.	-Sud BiH -Tužilaštvo BiH			kantona	<p>Slobode je lišeno deset lica, od kojih je sedam predato Tužilaštvu BiH i sumnjice se da su na područje BiH vršili uvoz razne robe iz NR Kine, koja je prodavana bez evidencija na području opštine Gradačac, Brčko distrikta BiH i Sarajeva. Na ovaj način pribavili su veće količine novca, koji su posredstvom više saradnika, bh. državljana, nelegalno prebacili u R. Hrvatsku, odakle je preko računa poslovnih banaka transferisan na račune u NR Kini. Na ovaj način iz BiH je iznesen novac u vrijednosti većoj od 23 miliona KM, čime je oštećen budžet BiH za više od tri miliona KM.</p> <p>Lišeno slobode šest lica na području Sarajeva, Mostara i Bugojna, koja se sumnjice da su kao članovi organizovane kriminalne grupe u 2015. godini nabavljali, prebacivali i preprodavali oružje na području BiH, SR Njemačke i R. Srbije;</p> <p>Pretrseni su objekti na šest lokacija.</p> <p>Pronađeno je i privremeno oduzeto 11 kg eksploziva više vrsta i namjene, 29 pušaka, 34 pištolja, 4.771 kom. municije raznog kalibra, 21 ručna bomba, 4,7 kg baruta, 123 inicijalne kapsule za eksploziv, 40 kapišli za lovačke puške, jedna zolja, jedna granata, jedan štapin za paljenje eksploziva dužine 100 m, četiri šupina za paljenje eksploziva nepoznatu dužine, 11 prigušivača i dr.</p> <p>U nastavku akcije policijski službenici SIPA-e od policijskih službenika Granične policije BiH pruzeli su jedno lice koje su lišili slobode na Graničnom prelazu „Lvac“, a koje se sumnjiči da je počinilo navedena krivična djela.</p>
24.	Aego	28.12.2015. 29.12.2015.	-Sud BiH -Tužilaštvo BiH	Uprava za indirektno oporezivanje BiH		<p>250. KZ BiH (organizovani kriminal)</p> <p>193. KZ BiH (Neovlašteni promet oružjem i vojnom opremom te proizvodima dvojne namjene)</p> <p>250. KZ BiH (Organizovani kriminal)</p> <p>210. KZ BiH (Poreska utaja ili prevara)</p> <p>210a. KZ BiH (Nedozvoljen promet akciznih proizvoda)</p> <p>210b. KZ BiH (Nedozvoljeno skladištenje robe)</p> <p>282. KZ RS (Obmanjivanje kupaca)</p>	<p>Pretrseno su četiri lokacije na području Laktaša i Banje Luke (poslovni objekti dva pravna lica i dva stambena objekta). Tokom pretrsa pronadna je i privremeno oduzeta ilegalna linija za pretakanje i preradu baznih ulja i njihovo pretvaranje u pogonsko gorivo, poslovna dokumentacija, automatska puška, ručna bomba, više komada municije i dr.</p> <p>Jedno lice saslušano je u svojstvu osumnjičenog.</p>